

Službeni list

Europske unije

L 135

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Godište 66.

23. svibnja 2023.

Sadržaj

I. Zakonodavni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2023/988 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o općoj sigurnosti proizvoda, izmjeni Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 87/357/EEZ ⁽¹⁾ 1

II. Nezakonodavni akti

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

- ★ Obavijest o datumu stupanja na snagu Sporazuma između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država na temelju članka XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. o izmjeni koncesija za sve carinske kvote uključene u raspored EU-a CLXXV. zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije 52

UREDBE

- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/989 od 22. svibnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1321/2014 o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove, kao i o ispravku te uredbe 53

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

Akti čiji su naslovi tiskani običnim slovima su oni koji se odnose na svakodnevno upravljanje poljoprivrednim pitanjima, a općenito vrijede ograničeno razdoblje.

Naslovi svih drugih akata tiskani su masnim slovima, a prethodi im zvjezdica.

Zbog zaštite osobnih podataka i/ili povjerljivosti, neke informacije sadržane u ovoj objavi više ne mogu biti prikazane, pa je stoga objavljena njezina nova autentična verzija.

HR

ODLUKE

- ★ Odluka Vijeća (EU) 2023/990 od 25. travnja 2023. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Konferencije stranaka Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini u pogledu određenih izmjena Konvencije i njezina Priloga III. 111
- ★ Odluka Vijeća (EU) 2023/991 od 15. svibnja 2023. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodnog vijeća za žitarice u pogledu produljenja Konvencije o trgovini žitaricama iz 1995..... 114
- ★ Odluka Vijeća (EU) 2023/992 od 16. svibnja 2023. o imenovanju 16 članova Upravnog odbora Europske agencije za kemikalije (ECHA) 116
- ★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/993 od 22. svibnja 2023. o pokretanju misije partnerstva Europske unije u Moldovi (EUPM Moldova) 118
- ★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/994 od 22. svibnja 2023. o posljedicama obavijesti Danske ostalim državama članicama da se više ne želi koristiti člankom 5. Protokola br. 22 o stajalištu Danske i o izmjeni Odluke (ZVSP) 2021/509 o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i Odluke 2014/401/ZVSP o Satelitskom centru Europske unije 120
- ★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/995 od 22. svibnja 2023. o izmjeni i ažuriranju Odluke (ZVSP) 2018/340 o izradi popisa projekata koje treba razviti u okviru PESCO-a 123

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2023/988 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 10. svibnja 2023.

o općoj sigurnosti proizvoda, izmjeni Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 87/357/EEZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Direktivom 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ utvrđuje se zahtjev da potrošački proizvodi moraju biti sigurni i da tijela država članica za nadzor tržišta moraju poduzimati mjere protiv opasnih proizvoda, kao i razmjenjivati informacije u tu svrhu putem sustava Unije za brzu razmjenu informacija (RAPEX).
- (2) Direktivu 2001/95/EZ potrebno je revidirati i ažurirati u kontekstu razvoja novih tehnologija i internetske prodaje kako bi se osigurali dosljednost s razvojem zakonodavstva Unije o usklađivanju i zakonodavstva o normizaciji, bolje funkcioniranje opoziva proizvoda zbog sigurnosti te jasniji okvir za proizvode koji imitiraju hranu, koji su dosad bili regulirani Direktivom Vijeća 87/357/EEZ ⁽⁴⁾. Radi jasnoće direktive 2001/95/EZ i 87/357/EEZ trebalo bi staviti izvan snage i zamijeniti ovom Uredbom.

⁽¹⁾ SL C 105, 4.3.2022., str. 99.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 30. ožujka 2023. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 25. travnja 2023.

⁽³⁾ Direktiva 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda (SL L 11, 15.1.2002., str. 4.).

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 87/357/EEZ od 25. lipnja 1987. o usklađivanju zakonodavstva država članica u odnosu na proizvode koji, zbog toga što nisu onakvi kakvim se prikazuju, ugrožavaju zdravlje ili sigurnost potrošača (SL L 192, 11.7.1987., str. 49.).

- (3) Uredba je primjeren pravni instrument jer se njome određuju jasna i detaljna pravila kojima se državama članicama ne omogućuje različito prenošenje u nacionalno zakonodavstvo. Odabirom uredbe umjesto direktive omogućuje se i bolje ostvarenje cilja osiguravanja koherentnosti sa zakonodavnim okvirom za nadzor tržišta za proizvode obuhvaćene područjem primjene zakonodavstva Unije o usklađivanju jer se i u tom području primjenjuje uredba, i to Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾. Naposljetku, takvim će se odabirom dodatno smanjiti regulatorno opterećenje putem dosljednom primjenom pravila o sigurnosti proizvoda u cijeloj Uniji.
- (4) Cilj je ove Uredbe doprinijeti ostvarenju ciljeva iz članka 169. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Njome bi se osobito trebalo nastojati osigurati zdravlje i sigurnost potrošača te funkcioniranje unutarnjeg tržišta u pogledu proizvoda namijenjenih potrošačima.
- (5) Cilj ove Uredbe trebao bi biti zaštita potrošača i njihove sigurnosti kao jedno od temeljnih načela pravnog okvira Unije, a koje je sadržano u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). Opasni proizvodi mogu imati vrlo negativne posljedice za potrošače i građane. Svi potrošači, uključujući najranjivije skupine kao što su djeca, starije osobe ili osobe s invaliditetom, imaju pravo na sigurne proizvode. Potrošači bi trebali imati na raspolaganju dostatna sredstva za provedbu tog prava, a države članice trebale bi imati odgovarajuće instrumente i mjere za provedbu ove Uredbe.
- (6) Unatoč razvoju sektorskog zakonodavstva Unije o usklađivanju koje se odnosi na sigurnosne aspekte određenih proizvoda ili kategorija proizvoda, praktički je nemoguće donijeti pravo Unije za sve potrošačke proizvode koji postoje ili bi se mogli razviti. Stoga postoji potreba za široko utemeljenim zakonodavnim okvirom horizontalne prirode kako bi se popunile praznine i dopunile odredbe u postojećem ili predstojećem sektorskom zakonodavstvu Unije o usklađivanju i osigurala zaštita potrošača koja nije na drugi način osigurana tim zakonodavstvom, osobito radi postizanja visoke razine zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača, kako se zahtijeva u člancima 114. i 169. UFEU-a.
- (7) Istodobno, u pogledu proizvoda koji podliježu sektorskom zakonodavstvu Unije o usklađivanju, trebalo bi jasno utvrditi područje primjene pojedinih dijelova ove Uredbe kako bi se izbjeglo preklapanje odredbi i osigurao jasan pravni okvir.
- (8) Iako se pojedine odredbe ove Uredbe, kao što je većina obveza gospodarskih subjekata, ne bi trebale primjenjivati na proizvode obuhvaćene zakonodavstvom Unije o usklađivanju, određene druge odredbe ove Uredbe komplementarne su zakonodavstvu Unije o usklađivanju te bi se stoga trebale primjenjivati na takve proizvode. Posebno bi se opći zahtjev za sigurnost proizvoda i s njim povezane odredbe trebali primjenjivati na potrošačke proizvode obuhvaćene zakonodavstvom Unije o usklađivanju kad određene vrste rizika nisu obuhvaćene tim zakonodavstvom Unije o usklađivanju. Odredbe ove Uredbe koje se odnose na obveze pružatelja internetskih platformi za trgovanje, obveze gospodarskih subjekata u slučaju nesreća, pravo potrošača na informacije i pravno sredstvo te opoziv proizvoda zbog sigurnosti trebale bi se primjenjivati na proizvode obuhvaćene zakonodavstvom Unije o usklađivanju u mjeri u kojoj u tom zakonodavstvu ne postoje posebne odredbe s istim ciljem. Isto tako, RAPEX se već upotrebljava za potrebe zakonodavstva Unije o usklađivanju, kako je navedeno u članku 20. Uredbe (EU) 2019/1020: stoga bi se odredbe ove Uredbe kojima se uređuju sustav Safety Gate i njegov rad trebale primjenjivati na proizvode obuhvaćene zakonodavstvom Unije o usklađivanju.
- (9) Proizvodi projektirani isključivo za profesionalnu uporabu koji su se naknadno pojavili na potrošačkom tržište trebali bi podlijegati ovoj Uredbi jer mogu predstavljati rizik za zdravlje i sigurnost potrošača kad se rabe u razumno predvidljivim uvjetima.
- (10) Lijekovi podliježu procjeni prije stavljanja u promet, a ona uključuje posebnu analizu rizika i koristi. Ti bi se proizvodi stoga trebali isključiti iz područja primjene ove Uredbe.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).

- (11) Pravom Unije o hrani, hrani za životinje i povezanim područjima uspostavlja se poseban sustav kojim se osigurava sigurnost proizvoda koji su njime obuhvaćeni. Naime, za hranu i hranu za životinje uspostavljen je poseban pravni okvir ponajprije Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾. Nadalje, hrana i hrana za životinje uređene su i Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ kojom se osigurava usklađen pristup u pogledu službenih kontrola za provjeru usklađenosti s propisima o hrani i hrani za životinje te pravilima o zdravlju i dobrobiti životinja. Stoga bi proizvode koji čine hranu i hranu za životinje trebalo isključiti iz područja primjene ove Uredbe, osim materijala i predmeta koji dolaze u dodir s hranom u mjeri u kojoj je riječ o rizicima koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EZ) br. 1935/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾ ili drugim posebnim propisom o hrani koji obuhvaća samo kemijske i biološke rizike povezane s hranom.
- (12) Živo bilje podliježe posebnom pravnom okviru, posebno predviđenom Uredbom (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾, kojom se uzimaju u obzir posebnosti tih proizvoda kako bi se osigurala sigurnost potrošača.
- (13) Nusproizvodi životinjskog podrijetla su materijali životinjskog podrijetla koje ljudi ne konzumiraju. Ti proizvodi, kao što je hrana za životinje, podliježu posebnom pravnom okviru predviđenome ponajprije Uredbom (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾.
- (14) Sredstva za zaštitu bilja, koja se nazivaju i pesticidima, podliježu posebnim odredbama za njihovo odobravanje na nacionalnoj razini, na temelju Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾, te bi ih stoga također trebalo isključiti iz područja primjene ove Uredbe.
- (15) Zrakoplovi iz članka 2. stavka 3. točke (d) Uredbe (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ podliježu regulatornoj kontroli država članica s obzirom na njihov ograničeni rizik za sigurnost civilnog zrakoplovstva. Ti bi se zrakoplovi stoga trebali isključiti iz područja primjene ove Uredbe.

⁽⁶⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

⁽⁸⁾ Uredba (EZ) br. 1935/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom i stavljanju izvan snage direktiva 80/590/EEZ i 89/109/EEZ (SL L 338, 13.11.2004., str. 4.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.).

- (16) Zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi trebali bi se primjenjivati na rabljene proizvode ili proizvode koji se popravljaju, obnavljaju ili recikliraju i koji ponovno ulaze u lanac opskrbe u okviru trgovačke djelatnosti, osim onih proizvoda za koje potrošač ne može razumno očekivati da ispunjavaju najsuvremenije sigurnosne norme, kao što su proizvodi za koje je izričito navedeno da ih treba popraviti ili obnoviti, ili koji su stavljeni na raspolaganje na tržištu kao kolekcionarski predmeti od povijesne važnosti.
- (17) Usluge ne bi trebale biti obuhvaćene ovom Uredbom. Međutim, kako bi se zaštitili zdravlje i sigurnost potrošača, proizvodi koji se isporučuju ili stavljaju na raspolaganje potrošačima u kontekstu pružanja usluga, uključujući proizvode kojima su potrošači izravno izloženi tijekom pružanja usluge, trebali bi biti obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe. Međutim, oprema kojom se potrošači voze ili putuju, ako tom opremom izravno upravlja pružatelj usluga u kontekstu usluge prijevoza, trebala bi biti isključena iz područja primjene ove Uredbe jer se ona mora regulirati u vezi sa sigurnošću pružene usluge.
- (18) Antikviteti, kao što su umjetnička djela ili kolekcionarski predmeti, posebne su kategorije proizvoda za koje se ne može očekivati da ispunjavaju sigurnosne zahtjeve utvrđene ovom Uredbom te bi ih stoga trebalo isključiti iz njezina područja primjene. Međutim, kako bi se spriječilo da se za druge proizvode pogrešno smatra da pripadaju tim kategorijama, potrebno je uzeti u obzir da su umjetnička djela proizvodi izrađeni isključivo u umjetničke svrhe, da su kolekcionarski predmeti dovoljno rijetki i od povijesnog ili znanstvenog interesa da bi se opravdalo njihovo prikupljanje i očuvanje te da su antikviteti, ako već nisu umjetnička djela ili kolekcionarski predmeti ili oboje, iznimne starosti. Pri procjeni je li proizvod antikviteta, kao što je umjetničko djelo ili kolekcionarski predmet, mogao bi se uzeti u obzir Prilog IX. Direktivi Vijeća 2006/112/EZ ⁽¹³⁾.
- (19) Svjetska zdravstvena organizacija zdravlje definira kao stanje potpune tjelesne, duševne i socijalne dobrobiti, a ne samo kao odsutnost bolesti ili nemoći.
- (20) Prodaja na daljinu, uključujući internetsku prodaju, isto bi tako trebala biti obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe. Internetska prodaja stalno raste te se na taj način stvaraju novi poslovni modeli, novi izazovi u vezi sa sigurnošću proizvoda i novi sudionici na tržištu, kao što su pružatelji internetskih platformi za trgovanje.
- (21) U slučaju proizvoda koji se nudi na prodaju na internetu ili drugim sredstvima prodaje na daljinu, proizvod bi se trebao smatrati stavljenim na raspolaganje na tržištu ako je ponuda za prodaju usmjerena na potrošače u Uniji. U skladu s primjenjivim pravilima Unije o međunarodnom privatnom pravu, trebalo bi provesti analizu svakog pojedinačnog slučaja kako bi se utvrdilo je li ponuda usmjerena na potrošače u Uniji. Trebalo bi smatrati da je ponuda za prodaju usmjerena na potrošače u Uniji ako relevantni gospodarski subjekt na bilo koji način usmjerava svoje aktivnosti na državu članicu. Za analizu svakog pojedinačnog slučaja trebalo bi uzeti u obzir relevantne čimbenike, kao što su zemljopisna područja na koja je moguća otprema, dostupni jezici koji se upotrebljavaju za ponudu ili naručivanje, sredstva plaćanja, upotreba valute države članice ili naziv domene registriran u jednoj od država članica. U slučaju internetske prodaje, sama činjenica da je sučelje gospodarskih subjekata ili pružatelja internetskih platformi za trgovanje dostupno u državi članici u kojoj potrošač ima poslovni nastan ili boravište nije dovoljna.
- (22) U skladu s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u ovoj Uredbi gospodarski subjekti trebali bi biti obvezni na tržište stavljati samo sigurne proizvode. Takva visoka razina sigurnosti trebala bi se ponajprije postići dizajnom i obilježjima proizvoda, uzimajući u obzir predviđenu i predvidljivu upotrebu i uvjete upotrebe proizvoda. Preostale rizike, ako postoje, trebalo bi ublažiti određenim zaštitnim mjerama, kao što su upozorenja i upute.
- (23) Sigurnost proizvoda trebalo bi procijeniti uzimajući u obzir sve relevantne aspekte proizvoda, osobito njegove karakteristike, kao što su fizičke, mehaničke i kemijske karakteristike, i njegovo prezentiranje, kao i posebne potrebe i rizike koje proizvod predstavlja za određene kategorije potrošača koji će vjerojatno upotrebljavati proizvode, osobito djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom. Ti rizici mogu uključivati i rizik za okoliš ako predstavlja rizik za zdravlje i sigurnost potrošača. U toj bi se procjeni trebao uzeti u obzir rizik koji digitalno povezani proizvodi predstavljaju za zdravlje, među ostalim rizik za mentalno zdravlje, posebno ranjivih potrošača, osobito djece. Stoga

⁽¹³⁾ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

bi pri procjeni sigurnosti digitalno povezanih proizvoda koji će vjerojatno utjecati na djecu proizvođači trebali osigurati da proizvodi koje stavljaju na raspolaganje na tržištu zadovoljavaju najviše standarde integrirane sigurnosti, zaštite i privatnosti u najboljem interesu djece. Nadalje, ako su potrebne posebne informacije kako bi proizvodi bili sigurni za određenu kategoriju osoba, pri procjeni sigurnosti proizvoda trebalo bi uzeti u obzir i prisutnost tih informacija i njihovu dostupnost. Sigurnost svih proizvoda treba procijeniti uzimajući u obzir potrebu da proizvod bude siguran tijekom cijelog životnog vijeka.

- (24) Proizvodi koji se spajaju na druge proizvode ili neugrađeni proizvodi koji utječu na način na koji drugi proizvod funkcionira mogu predstavljati rizik za sigurnost proizvoda. Taj aspekt treba uzeti u obzir kao potencijalni rizik. Povezivanje i međusobna povezanost proizvoda s vanjskim proizvodima ne bi smjeli ugroziti njegovu sigurnost.
- (25) Nove tehnologije mogle bi predstavljati nove rizike za zdravlje i sigurnost potrošača ili promijeniti način na koji bi se postojeći rizici mogli ostvariti, kao što je vanjski zahvat kojim se mijenjaju proizvod ili njegove karakteristike. Nove tehnologije mogle bi znatno izmijeniti izvorni proizvod, primjerice ažuriranjem softvera, koje bi zatim trebalo podvrgnuti novoj procjeni rizika ako bi ta znatna izmjena utjecala na sigurnost proizvoda.
- (26) Posebni kibersigurnosni rizici koji utječu na sigurnost potrošača te protokoli i certifikacije mogu se rješavati sektorskim zakonodavstvom. Međutim, u slučajevima kada se to sektorsko zakonodavstvo ne primjenjuje trebalo bi osigurati da relevantni gospodarski subjekti i nacionalna tijela pri projektiranju proizvoda i njihovoj procjeni uzmu u obzir rizike povezane s novim tehnologijama kako bi se osiguralo da promjene koje se uvode u proizvod ne dovode u pitanje njegovu sigurnost.
- (27) Kako bi se olakšala učinkovita i dosljedna primjena općeg sigurnosnog zahtjeva utvrđenog u ovoj Uredbi, važno je koristiti europske norme koje obuhvaćaju određene proizvode i rizike. Europske norme, na koje su upućivanja objavljena u skladu s Direktivom 2001/95/EZ, trebale bi i dalje osiguravati pretpostavku sukladnosti s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u ovoj Uredbi. Zahtjevi za normizaciju koje Komisija izdaje u skladu s Direktivom 2001/95/EZ trebali bi se smatrati zahtjevima za normizaciju izdanima u skladu s ovom Uredbom. U slučaju da su istom normom obuhvaćeni različiti rizici ili kategorije rizika, sukladnost proizvoda s dijelom norme koji obuhvaća relevantni rizik ili kategoriju rizika također bi samom proizvodu dala pretpostavku sigurnosti u pogledu relevantnog rizika ili kategorije rizika.
- (28) Ako Komisija utvrdi potrebu za europskom normom kojom se osigurava usklađenost određenih proizvoda s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u ovoj Uredbi, trebala bi primijeniti relevantne odredbe Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ te od jedne ili više europskih organizacija za normizaciju zatražiti da izradi nacrt norme ili odredi normu koja je primjerena za osiguravanje da se proizvodi koji su s njom sukladni smatraju sigurnima.
- (29) Proizvodi mogu predstavljati različite rizike za različite spolove, što bi se trebalo uzimati u obzir pri provedbi aktivnosti normizacije kako bi se izbjegla odstupanja u pogledu sigurnosti, a time i rodna nejednakost u pogledu sigurnosti. U Deklaraciji o rodno osjetljivim normama Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu navodi se nekoliko mjera koje bi nacionalna tijela za norme i organizacije koje razvijaju norme trebale uvrstiti u svoj akcijski plan za rodno osjetljive norme i razvoj normi, kako bi se postigle rodno uravnotežene, reprezentativne i uključive norme.
- (30) Uz prilagodbu Uredbe (EU) br. 1025/2012 trebalo bi uvesti poseban postupak za donošenje posebnih sigurnosnih zahtjeva uz pomoć specijaliziranog odbora predviđenog ovom Uredbom.

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

- (31) U slučaju da ne postoje europske norme, nacionalno pravo države članice u kojoj se proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu kojim se utvrđuju zdravstveni i sigurnosni zahtjevi trebalo bi biti u skladu s pravom Unije, posebno s člancima 34. i 36. UFEU-a.
- (32) Gospodarski subjekti trebali bi imati proporcionalne obveze u pogledu sigurnosti proizvoda s obzirom na svoju ulogu u lancu opskrbe kako bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača, a istodobno i učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Svi gospodarski subjekti koji sudjeluju u lancu opskrbe i distribucije trebali bi poduzeti odgovarajuće mjere kojima osiguravaju da stavljaju na raspolaganje na tržištu isključivo proizvode koji su sigurni i sukladni s ovom Uredbom. Potrebno je osigurati jasnu i proporcionalnu raspodjelu obveza koje odgovaraju ulozi svakog subjekta u opskrbnom i distribucijskom procesu. Na primjer, kad je riječ o provjeri jesu li proizvođač i, prema potrebi, uvoznik ispunili svoje obveze, od distributera bi se trebalo zahtijevati samo da provodi činjenične provjere, a ne procjenu informacija koje su oni dostavili. Gospodarski subjekti mogli bi dodatno pružiti informacije o identifikaciji proizvoda i gospodarskih subjekata te upute i sigurnosne informacije u digitalnom obliku s pomoću elektroničkih rješenja, kao što su QR kod ili podatkovni matricni kod.
- (33) Proizvođači bi trebali izraditi tehničku dokumentaciju o proizvodima koje stavljaju na tržište, koja bi trebala sadržavati potrebne informacije kako bi se dokazalo da su ti proizvodi sigurni. Tehnička dokumentacija trebala bi se temeljiti na internoj analizi rizika koju provodi proizvođač. Količina informacija koju treba navesti u tehničkoj dokumentaciji trebala bi biti razmjerna složenosti proizvoda i mogućim rizicima koje je utvrdio proizvođač. Proizvođači bi posebno trebali dostaviti opći opis proizvoda i elemente potrebne za procjenu njegove sigurnosti. U slučaju složenih proizvoda ili proizvoda koji predstavljaju moguće rizike, informacije koje je potrebno pružiti možda će trebati opsežniji opis proizvoda. U takvim slučajevima trebalo bi uključiti i analizu tih rizika i tehnička sredstva donesena za ublažavanje ili uklanjanje rizika. Ako je proizvod u skladu s europskim normama ili drugim elementima koji se primjenjuju kako bi se ispunio opći sigurnosni zahtjev utvrđen u ovoj Uredbi, trebalo bi navesti i popis relevantnih europskih normi ili drugih elemenata.
- (34) Svaka fizička ili pravna osoba koja na tržište stavlja proizvod pod svojim imenom ili trgovačkim znakom ili proizvod znatno izmijeni tako da bi to moglo utjecati na sukladnost sa zahtjevima ove Uredbe trebala bi se smatrati proizvođačem i trebala bi preuzeti obveze proizvođača.
- (35) Izmjena proizvoda fizičkim ili digitalnim sredstvima mogla bi utjecati na prirodu i karakteristike proizvoda na način koji nije bio predviđen početnom procjenom rizika proizvoda i koji bi mogao ugroziti sigurnost proizvoda. Takva bi se izmjena stoga trebala smatrati znatnom izmjenom i, ako nije učinjena od strane potrošača ili u njegovo ime, trebala bi dovesti do toga da se proizvod smatra novim proizvodom drugog proizvođača. Kako bi se osigurala usklađenost s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u ovoj Uredbi, osoba koja provodi tu znatnu izmjenu trebala bi se smatrati proizvođačem i podlijezati istim obvezama. Taj bi se zahtjev trebao primjenjivati samo na izmijenjeni dio proizvoda, pod uvjetom da izmjena ne utječe na proizvod u cjelini. Da bi se izbjeglo nepotrebno i nerazmjerno opterećenje, od osobe koja provodi znatnu izmjenu ne bi trebalo zahtijevati ponavljanje ispitivanja i izradu nove dokumentacije za one aspekte proizvoda na koje izmjena ne utječe. Osoba koja provodi znatnu izmjenu trebala bi biti zadužena za dokazivanje da izmjena ne utječe na proizvod kao cjelinu.
- (36) Sami gospodarski subjekti trebali bi uspostaviti interne postupke za provjeru sukladnosti putem kojih bi interno osiguravali učinkovito i brzo izvršavanje svojih obveza, kao i uvjete za pravodobnu reakciju u slučaju opasnog proizvoda.
- (37) Kako bi se spriječilo stavljanje opasnih proizvoda na tržište, gospodarski subjekti trebali bi biti obvezni u svoje proizvodne ili marketinške aktivnosti uključiti interne postupke kojima se osigurava usklađenost s relevantnim zahtjevima ove Uredbe. Takve interne postupke trebali bi odrediti sami gospodarski subjekti u odnosu na svoju ulogu u lancu opskrbe i vrstu predmetnih proizvoda te se oni mogu temeljiti, na primjer, na organizacijskim postupcima, smjernicama, normama ili na imenovanju *ad hoc* upravitelja. Uspostava i oblik takvih internih postupaka trebala bi i dalje biti isključiva odgovornost relevantnih gospodarskih subjekata.

- (38) Ključna je suradnja svih gospodarskih subjekata i pružatelja internetskih platformi za trgovanje s tijelima za nadzor tržišta kako bi se uklonili ili ublažili rizici za relevantne proizvode koji se stavljaju na raspolaganje na tržištu. Međutim, zahtjevi koje im upućuju tijela za nadzor tržišta trebali bi biti prilagođeni ulozi koju imaju u lancu opskrbe i njihovim pravnim obvezama.
- (39) Izravna prodaja koju gospodarski subjekti koji imaju poslovni nastan izvan Unije vrše putem internetskih kanala ometa rad tijela za nadzor tržišta povezan s opasnim proizvodima u Uniji jer u mnogim slučajevima gospodarski subjekti nemaju poslovni nastan ni pravnog zastupnika u Uniji. Stoga je potrebno osigurati da tijela za nadzor tržišta imaju odgovarajuće ovlasti i sredstva za postupanje na djelotvoran način s prodajom opasnih proizvoda na internetu. Kako bi se osigurala djelotvorna provedba ove Uredbe, obvezu iz članka 4. stavaka 1., 2. i 3. Uredbe (EU) 2019/1020 trebalo bi proširiti na proizvode koji nisu obuhvaćeni područjem primjene zakonodavstva Unije o usklađivanju kako bi se osiguralo da postoji odgovoran gospodarski subjekt koji ima poslovni nastan u Uniji, kojem su povjerene zadaće povezane s takvim proizvodima i koji komunicira s tijelima za nadzor tržišta i, prema potrebi u pogledu mogućih rizika povezanih s proizvodom, pravodobno obavlja posebne zadaće kako bi osigurao da su proizvodi sigurni. Te posebne zadaće trebale bi uključivati redovite provjere usklađenosti s tehničkom dokumentacijom, informacijama o proizvodu i proizvođaču, uputama i informacijama o sigurnosti.
- (40) Podatke za kontakt gospodarskog subjekta koji ima poslovni nastan u Uniji koji je odgovoran za proizvode obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe trebalo bi navoditi zajedno s proizvodom kako bi se olakšale provjere u cijelom lancu opskrbe.
- (41) Kako bi se gospodarski subjekti koji su mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), uključujući mikropoduzeća, mogli nositi s novim obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi, Komisija bi trebala pružiti praktične smjernice i prilagođene smjernice, primjerice izravan kanal za povezivanje sa stručnjacima u slučaju pitanja, uzimajući u obzir potrebu za pojednostavnjenjem i ograničavanjem njihova administrativnog opterećenja.
- (42) Osiguravanje identifikacije proizvoda i pružanje informacija o proizvođaču i drugim relevantnim gospodarskim subjektima u cijelom lancu opskrbe pomaže u identifikaciji gospodarskih subjekata i, prema potrebi, poduzimanju učinkovitih i razmjernih korektivnih mjera protiv opasnih proizvoda, kao što su ciljani opozivi. Identifikacijom proizvoda i pružanjem informacija o proizvođaču i drugim relevantnim gospodarskim subjektima stoga se osigurava da potrošači, uključujući osobe s invaliditetom, i tijela za nadzor tržišta dobiju točne informacije o opasnim proizvodima, čime se jača povjerenje u tržište i izbjegavaju nepotrebni poremećaji u trgovini. Proizvođači bi stoga trebali sadržavati informacije koje omogućuju njihovu identifikaciju i identifikaciju proizvođača te, ako je to primjenjivo, uvoznika i drugih relevantnih gospodarskih subjekata. Ti bi se zahtjevi mogli postrožiti za određene vrste proizvoda za koje je vjerojatno da bi mogli predstavljati ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost potrošača putem sustava prikupljanja i pohrane podataka koji, osim identifikacije proizvoda, omogućuje identifikaciju njegovih sastavnih dijelova ili gospodarskih subjekata uključenih u njegov lanac opskrbe. To ne bi trebalo dovoditi u pitanje zahtjeve u pogledu informiranja utvrđene Direktivom 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁵⁾ vezane za glavne karakteristike robe, u mjeri u kojoj je to primjereno za medij i prirodu robe. Slikom bi se trebala smatrati fotografija, ilustracija ili drugi piktografski element koji jednostavno omogućuje identifikaciju proizvoda ili potencijalnog proizvoda.
- (43) Osiguravanjem da proizvođači obavješćuju o nesrećama koje je prouzročio proizvod koji su oni stavili na raspolaganje na tržištu poboljšat će se informacije dostupne tijelima za nadzor tržišta i omogućiti bolja identifikacija potencijalno opasnih kategorija proizvoda. Pravila o odgovornosti gospodarskih subjekata za neispravne proizvode utvrđena su posebnim pravom Unije te se takvo obavješćivanje i prikupljanje podataka stoga ne bi trebalo smatrati prihvaćanjem odgovornosti za neispravni proizvod ili potvrdom odgovornosti u skladu s relevantnim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

- (44) Kako bi se mogli otkriti rani novi rizici i drugi tržišni trendovi povezani sa sigurnošću proizvoda, sve zainteresirane strane, uključujući organizacije potrošača ili poslovne organizacije, trebalo bi poticati da tijelima za nadzor tržišta i Komisiji priopće informacije koje su im dostupne radi otkrivanja i istrage povreda ove Uredbe.
- (45) Pružatelji internetskih platformi za trgovanje imaju ključnu ulogu u lancu opskrbe jer omogućuju gospodarskim subjektima da dopru do većeg broja potrošača, a samim time i u sustavu sigurnosti proizvoda.
- (46) U okviru novih složenih poslovnih modela povezanih s internetskom prodajom isti subjekt može pružati niz usluga. Ovisno o prirodi usluga koje se pružaju za određeni proizvod, isti subjekt može biti pripadati različitim kategorijama poslovnih modela na temelju ove Uredbe. Ako subjekt pruža samo usluge internetskog posredovanja za određeni proizvod, tada bi se smatrao samo pružateljem internetske platforme za trgovanje za taj proizvod. U slučaju da isti subjekt pruža usluge internetske platforme za trgovanje za prodaju određenog proizvoda i ujedno djeluje kao gospodarski subjekt u skladu s ovom Uredbom, također bi se smatrao relevantnim gospodarskim subjektom. U takvom bi slučaju predmetni subjekt stoga morao poštovati obveze koje su primjenjive na relevantni gospodarski subjekt. Na primjer, ako pružatelj internetskog tržišta također distribuira proizvod, onda bi se, kad je riječ o prodaji distribuiranog proizvoda, smatrao distributerom. Slično tome, ako predmetni subjekt prodaje proizvode vlastite robne marke, djelovao bi kao proizvođač i stoga bi trebao poštovati zahtjeve koji se primjenjuju na proizvođače. Osim toga, neki subjekti mogu se smatrati pružateljima usluga provođenja narudžbi ako nude usluge provođenja narudžbi. Stoga bi takve slučajeve trebalo procjenjivati od slučaja do slučaja.
- (47) S obzirom na važnu ulogu pružatelja internetskih platformi za trgovanje u posredovanju u prodaji proizvoda između trgovaca i potrošača, ti bi subjekti trebali imati veću odgovornost u pogledu prodaje opasnih proizvoda na internetu. Direktivom 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾ utvrđuju se opći okvir za e-trgovinu i određene obveze za internetske platforme. Uredbom (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾ uređuje se odgovornost pružatelja usluga internetskog posredovanja za nezakonite sadržaje, uključujući opasne proizvode. Ta se uredba primjenjuje ne dovodeći u pitanje pravila utvrđena pravom Unije o zaštiti potrošača i sigurnosti proizvoda. U skladu s tim na temelju horizontalnog pravnog okvira predviđenog tom uredbom trebalo bi uvesti posebne zahtjeve koji su ključni za postupanje na djelotvoran način s prodajom opasnih proizvoda na internetu u skladu s člankom 2. stavkom 4. točkom (f) te uredbe. U mjeri u kojoj se ovom Uredbom utvrđuju zahtjevi u pogledu sigurnosti proizvoda koje pružatelji internetskih platformi za trgovanje moraju ispunjavati kako bi se osigurala usklađenost s određenim odredbama Uredbe (EU) 2022/2065, ti zahtjevi ne bi trebali utjecati na primjenu Uredbe (EU) 2022/2065, koja se i dalje primjenjuje na te pružatelje internetskih platformi za trgovanje.
- (48) Prisegom o sigurnosti proizvoda, koja je prvi put potpisana 2018. i kojoj su otada pristupila brojni pružatelji internetskih platformi za trgovanje, predviđa se niz dobrovoljnih obveza u području sigurnosti proizvoda. Prisega o sigurnosti proizvoda pokazala se opravdanom jer je dovela do poboljšanja zaštite potrošača od opasnih proizvoda koji se prodaju na internetu. Kako bi se ojačala zaštita potrošača izbjegavanjem štete za njihov život, zdravlje i sigurnost te kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu, pružatelje internetskih platformi za trgovanje potiče se da preuzmu te dobrovoljne obveze kako bi spriječili ponovno oglašavanje opasnih proizvoda koji su već povučeni. Upotreba tehnologija i digitalnih procesa te poboljšanja sustava uzbunjivanja, posebno portala Safety Gate, mogu omogućiti automatsku identifikaciju i priopćivanje opasnih proizvoda o kojima su podnesene obavijesti te provedbu automatiziranih nasumičnih provjera na portalu Safety Gate.

⁽¹⁶⁾ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini), (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama) (SL L 277, 27.10.2022., str. 1.).

- (49) Pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi djelovati vodeći računa o sadržaju koji se nalazi na njihovim internetskim sučeljima i odnosi se na sigurnost proizvoda u skladu s posebnim obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi. U skladu s tim, u ovoj bi Uredbi trebalo utvrditi obveze dužne pažnje za sve pružatelje internetskih platformi za trgovanje u vezi sa sadržajem koji se nalazi na njihovim internetskim sučeljima i odnosi se na sigurnost proizvoda.
- (50) Nadalje, za potrebe učinkovitog nadzora tržišta pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi se registrirati na portalu Safety Gate i na njemu navesti informacije o svojoj jedinstvenoj kontaktnoj točki kako bi se olakšalo prenošenje informacija o pitanjima sigurnosti proizvoda. Komisija bi trebala osigurati da je registracija jednostavna i prilagođena korisnicima. Jedinstvena kontaktna točka za potrebe ove Uredbe mogla bi biti ista kao kontaktna točka iz članka 11. Uredbe (EU) 2022/2065, a da se pritom ne dovede u pitanje cilj brzog i konkretnog rješavanja pitanja povezanih sa sigurnošću proizvoda.
- (51) Pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi odrediti jedinstvenu kontaktnu točku za potrošače. Ta jedinstvena kontaktna točka trebala bi služiti kao jedinstveni okvir za komunikaciju s potrošačima o pitanjima sigurnosti proizvoda, koja se zatim mogu preusmjeriti na odgovarajuću službu određenog internetske platforme za trgovanje. Time se ne bi trebalo spriječiti stavljanje na raspolaganje potrošačima dodatnih kontaktnih točki za zasebne usluge. Jedinstvena kontaktna točka na temelju ove Uredbe mogla bi biti ista kao kontaktna točka iz članka 12. Uredbe (EU) 2022/2065.
- (52) Kako bi mogli ispuniti svoje obveze iz ove Uredbe, posebno u pogledu pravodobnog i djelotvornog ispunjavanja naloga javnih tijela, obrade obavijesti ostalih trećih strana i suradnje s tijelima za nadzor tržišta u kontekstu provođenja korektivnih mjera na zahtjev, pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi imati interni mehanizam za rješavanje pitanja povezanih sa sigurnošću proizvoda.
- (53) Člankom 14. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/1020 tijelima za nadzor tržišta dodjeljuje se ovlast da, ako ne postoje druga učinkovita sredstva za uklanjanje ozbiljnog rizika, zahtijevaju da se s internetskog sučelja ukloni sadržaj koji se odnosi na povezane proizvode ili da se krajnjim korisnicima pri pristupu internetskom sučelju prikaže izričito upozorenje. Ovlasti povjerene tijelima za nadzor tržišta člankom 14. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/1020 trebale bi se primjenjivati i na ovu Uredbu. Za učinkovit nadzor tržišta na temelju ove Uredbe i kako bi se izbjeglo da na tržištu Unije budu prisutni opasni proizvodi, te bi se ovlasti trebale primjenjivati u svim potrebnim i proporcionalnim slučajevima te na proizvode koji predstavljaju manje ozbiljan rizik. Ključno je da pružatelji internetskih platformi za trgovanje odmah postupe u skladu s tim nalogima. Stoga bi se u tom smislu ovom Uredbom trebali uvesti obvezujući rokovi. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2022/2065.
- (54) Nalogima kojima se od pružatelja internetske platforme za trgovanje također zahtijeva da iz svojeg internetskog sučelja ukloni sav identičan sadržaj koji se odnosi na ponudu opasnog proizvoda navedenog u nalogu trebali bi se utvrditi elementi kojima će se odrediti i pružatelju internetske platforme za trgovanje omogućiti da ukloni istovjetne ponude, na temelju informacija koje prikazuju trgovci, u mjeri u kojoj se od pružatelja internetske platforme za trgovanje ne zahtijeva da provede neovisnu procjenu tog sadržaja.
- (55) Ako informacije iz sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate ne sadržavaju točni jedinstveni lokator resursa (URL) i, prema potrebi, dodatne informacije kojima se omogućuje identifikacija sadržaja koji se odnosi na ponudu opasnog proizvoda, pružatelji internetskih platformi za trgovanje ipak bi trebali uzeti u obzir prenesene informacije, kao što su identifikacijske oznake proizvoda, ako su dostupne, i druge informacije o sljedivosti, u kontekstu svih mjera koje pružatelji internetskih platformi za trgovanje donose na vlastitu inicijativu radi otkrivanja, identifikacije ili uklanjanja takvih ponuda opasnih proizvoda na njihovu internetskom sučelju ili onemogućavanja pristupa takvim ponudama na njihovom internetskom sučelju, ako je to primjenjivo. Međutim, portal Safety Gate trebalo bi modernizirati i ažurirati kako bi se pružateljima internetskih platformi za trgovanje olakšalo otkrivanje nesigurnih proizvoda te bi u tu svrhu trebalo biti moguće provesti odredbe ove Uredbe o uklanjanju sadržaja koji se odnosi na ponudu opasnih proizvoda s internetskih sučelja s pomoću sustava obavješćivanja osmišljenog i razvijenog u okviru portala Safety Gate.

- (56) Obveze utvrđene u ovoj Uredbi za pružatelje internetskih platformi za trgovanje ne bi trebale značiti opću obvezu praćenja informacija koje prenose ili pohranjuju niti bi se njima od pružatelja internetskih platformi za trgovanje trebalo zahtijevati aktivno traženje činjenica ili okolnosti koje upućuju na nezakonite aktivnosti, kao što je prodaja opasnih proizvoda na internetu. Međutim, kako bi mogli iskoristiti izuzeće od odgovornosti za usluge smještaja na poslužitelju na temelju Direktive 2000/31/EZ i Uredbe (EU) 2022/2065, pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi odmah sa svojih internetskih sučelja ukloniti sadržaj koji se odnosi na ponudu opasnog proizvoda nakon što sazna za njega ili, ako prime zahtjev za naknadu štete, nakon što dobije spoznaju o sadržaju koji se odnosi na ponudu opasnog proizvoda, osobito ako je pružatelj internetskog tržišta obaviješten o činjenicama ili okolnostima na temelju kojih bi gospodarski subjekt koji postupa s dužnom pažnjom trebao utvrditi predmetnu nezakonitost. Pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi obrađivati obavijesti o sadržaju koji se odnosi na ponudu opasnog proizvoda primljene u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2022/2065 u dodatnim rokovima utvrđenima ovom Uredbom. Osim toga, pružatelje internetskih platformi za trgovanje potiče se da provjere proizvode na portalu Safety Gate prije nego što ih stave na svoje sučelje.
- (57) Za potrebe članka 22. Uredbe (EU) 2022/2065 i radi sigurnosti proizvoda koji se prodaju na internetu, koordinator za digitalne usluge trebao bi posebno uzeti u obzir organizacije potrošača i udruge koje zastupaju interese potrošača te druge relevantne dionike, na njihov zahtjev, kao provjerene prijavitelje nezakonitog sadržaja ako su ispunjeni uvjeti iz tog članka.
- (58) Sljedivost proizvoda ključna je za učinkovit nadzor tržišta opasnih proizvoda i korektivne mjere. Potrošači bi isto tako trebali biti jednako zaštićeni od opasnih proizvoda u prodajnim kanalima izvan interneta i na njemu, među ostalim pri kupnji proizvoda na internetskim tržištima. Na temelju odredbi Uredbe (EU) 2022/2065 koje se odnose na sljedivost trgovaca, pružatelji internetskih platformi za trgovanje ne bi trebali dopuštati oglašavanje ponude određenog proizvoda na svojim platformama ako trgovac ne dostavi sve informacije povezane sa sigurnošću proizvoda i sljedivošću kako je navedeno u ovoj Uredbi. Te bi informacije trebalo prikazati zajedno s popisom proizvoda kako bi potrošači mogli imati koristi od istih informacija koje su dostupne na internetu i izvan njega. Međutim, pružatelji internetskih platformi za trgovanje ne bi trebali biti odgovorni za provjeru potpunosti, točnosti i preciznosti samih informacija jer je obveza osiguravanja sljedivosti proizvoda na relevantnom trgovcu.
- (59) Važno je i da pružatelji internetskih platformi za trgovanje blisko surađuju s tijelima za nadzor tržišta, trgovcima i relevantnim gospodarskim subjektima u području sigurnosti proizvoda. U skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/1020 obveza suradnje s tijelima za nadzor tržišta uvodi se za pružatelje usluga informacijskog društva u odnosu na proizvode obuhvaćene tom uredbom. Tu bi obvezu stoga trebalo proširiti na sve potrošačke proizvode. Na primjer, tijela za nadzor tržišta stalno poboljšavaju tehnološke alate koje upotrebljavaju za nadzor internetskog tržišta kako bi identificirala opasne proizvode koji se prodaju na internetu. Kako bi ti alati bili operativni, pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi omogućiti pristup svojim sučeljima. Nadalje, radi sigurnosti proizvoda tijela za nadzor tržišta trebala bi imati i mogućnost struganja podataka s internetskog sučelja na obrazloženi zahtjev u slučaju tehničkih prepreka koje su postavili pružatelji internetskih platformi za trgovanje ili internetski prodavatelji. Pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi surađivati i u pogledu opoziva proizvoda i izvješćivanja o nesrećama.
- (60) Pravni okvir za nadzor tržišta proizvoda obuhvaćenih zakonodavstvom Unije o usklađivanju utvrđen u Uredbi (EU) 2019/1020 i pravni okvir za nadzor tržišta proizvoda obuhvaćenih ovom Uredbom trebali bi biti što koherentniji. Stoga je potrebno, kad je riječ o aktivnostima nadzora tržišta, obvezama, ovlastima, mjerama i suradnji među tijelima za nadzor tržišta, uskladiti ta dva skupa odredbi. U tu bi se svrhu članak 10., članak 11. stavci od 1. do 7., članci od 12. do 15., članak 16. stavci od 1. do 5., članci 18. i 19. te članci od 21. do 24. Uredbe (EU) 2019/1020 trebali primjenjivati i na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom.

- (61) U skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁸⁾ (Carinski zakonik Unije), proizvodi iz trećih zemalja namijenjeni stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije ili namijenjeni osobnoj uporabi ili potrošnji na carinskom području Unije stavljaju se u carinski postupak „puštanje u slobodni promet”. Cilj je tog postupka dovršiti utvrđene formalnosti u vezi s uvozom robe, uključujući provedbu primjenjivih odredaba prava Unije, kako bi se ta roba mogla staviti na raspolaganje na tržištu Unije kao bilo koji proizvod koji je proizveden u Uniji. Što se tiče sigurnosti potrošača, zahtijeva se da ti proizvodi budu u skladu s ovom Uredbom, a posebno s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u ovoj Uredbi.
- (62) Poglavlje VII. Uredbe (EU) 2019/1020, kojim se utvrđuju pravila kontrole proizvoda koji ulaze na tržište Unije, već se izravno primjenjuje na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom. Tijela nadležna za te kontrole trebala bi provoditi takve kontrole na temelju analize rizika iz članaka 46. i 47. Uredbe (EU) br. 952/2013, provedbenog zakonodavstva i odgovarajućih smjernica. Stoga se ovom Uredbom ni na koji način ne mijenja poglavlje VII. Uredbe (EU) 2019/1020, kao ni način na koji se tijela nadležna za kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije organiziraju i obavljaju svoje aktivnosti.
- (63) Države članice trebale bi osigurati da sve mjere koje poduzmu njihova nadležna tijela na temelju ove Uredbe podliježu djelotvornim pravnim lijekovima u skladu s člankom 47. Povelje.
- (64) Nacionalnim tijelima trebalo bi omogućiti da tradicionalne aktivnosti nadzora tržišta usmjerene na sigurnost proizvoda nadopune aktivnostima nadzora tržišta usmjerenima na interne postupke za provjeru sukladnosti koje su uspostavili gospodarski subjekti kako bi se osigurala sigurnost proizvoda. Tijela za nadzor tržišta trebala bi moći zahtijevati od proizvođača da navede na koje se druge proizvode, koji su proizvedeni istim postupkom ili sadržavaju iste sastavne dijelove za koje se smatra da predstavljaju rizik ili koji su dio iste proizvodne serije, odnosi isti rizik.
- (65) Države članice također bi trebale osigurati da tijela za nadzor tržišta imaju dovoljno stručnog znanja i sredstva za sve svoje provedbene aktivnosti.
- (66) Razmjena informacija između država članica i Komisije o primjeni ove Uredbe trebala bi se uspostaviti na temelju pokazatelja ostvarenja koji bi omogućili mjerenje djelotvornosti zakonodavstva Unije o sigurnosti proizvoda.
- (67) Trebala bi postojati učinkovita, brza i točna razmjena informacija o opasnim proizvodima kako bi se osiguralo poduzimanje odgovarajućih mjera u vezi s tim proizvodima i kako bi se time zaštitili zdravlje i sigurnost potrošača.
- (68) RAPEX bi trebalo modernizirati kako bi se omogućile učinkovitije korektivne mjere u cijeloj Uniji u odnosu na proizvode koji predstavljaju rizik izvan državnog područja jedne države članice. Prikladno je promijeniti skraćeni naziv RAPEX u Safety Gate radi veće jasnoće i boljeg dopiranja do potrošača. Safety Gate obuhvaća tri elementa: prvo, sustav brzog uzbunjivanja o opasnim neprehrambenim proizvodima u okviru kojeg nacionalna tijela i Komisija mogu razmjenjivati informacije o takvim proizvodima (sustav brzog uzbunjivanja Safety Gate); drugo, internetski portal za informiranje javnosti i omogućavanje podnošenja pritužbi (portal Safety Gate); i treće, internetski portal kojim se poduzećima omogućuje da ispune svoju obvezu obavješćivanja nadležnih tijela i potrošača o opasnim proizvodima i nesrećama (portal Safety Business Gateway). Trebala bi postojati sučelja između različitih elemenata sustava Safety Gate. Sustav brzog uzbunjivanja Safety Gate interni je sustav putem kojeg nadležna tijela i Komisija razmjenjuju informacije o mjerama koje se odnose na opasne proizvode i koji može sadržavati povjerljive informacije. Na portalu Safety Gate trebalo bi objaviti izvadak upozorenja kako bi se javnost informirala o opasnim proizvodima. Portal Safety Business Gateway internetski je portal putem kojeg poduzeća obavješćuju tijela za nadzor tržišta država članica o opasnim proizvodima i nesrećama. Komisija bi trebala izraditi

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

tehničko rješenje kako bi osigurala da se informacije koje su poduzeća unijela na portalu Safety Business Gateway, a koje su namijenjene upozoravanju potrošača, mogu bez nepotrebne odgode staviti na raspolaganje potrošačima na portalu Safety Gate. Osim toga, Komisija bi trebala izraditi interoperabilno sučelje kako bi se pružateljima internetskih platformi za trgovanje omogućilo da svoja sučelja povežu s portalom Safety Gate na jednostavan, brz i pouzdan način.

- (69) Države članice trebale bi u sustav brzog uzbunjivanja Safety Gate prijaviti obvezne i dobrovoljne korektivne mjere kojima se sprečavaju, ograničavaju ili određuju posebni uvjeti za moguće stavljanje na tržište proizvoda zbog ozbiljnog rizika za zdravlje i sigurnost potrošača ili, ako su proizvodi obuhvaćeni Uredbom (EU) 2019/1020, rizika za druge relevantne javne interese krajnjih korisnika.
- (70) Na temelju članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020 nadležna tijela država članica putem informacijskog i komunikacijskog sustava iz tog članka obavješćuju o mjerama poduzetim protiv proizvoda obuhvaćenih tom uredbom koji predstavljaju manje ozbiljan rizik, a o korektivnim mjerama poduzetim za proizvode obuhvaćene ovom Uredbom koji predstavljaju manje ozbiljan rizik također se može obavijestiti u sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate. Države članice i Komisija trebale bi javnosti staviti na raspolaganje informacije o rizicima za zdravlje i sigurnost potrošača koje predstavljaju proizvodi. Za potrošače i poduzeća prikladno je da se sve informacije o korektivnim mjerama poduzetim u vezi s proizvodima koji predstavljaju ozbiljan rizik nalaze u sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate, čime se omogućuje da relevantne informacije o opasnim proizvodima budu stavljene na raspolaganje javnosti putem portala Safety Gate. Važno je osigurati da su sve te informacije dostupne na službenom jeziku ili jezicima države članice boravišta potrošača i da su napisane na jednostavan i razumljiv način. Stoga se države članice potiču da u sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate obavijeste o svim korektivnim mjerama donesenim za proizvode koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača.
- (71) U slučaju da se informacije moraju dostaviti putem informacijskog i komunikacijskog sustava u skladu s Uredbom (EU) 2019/1020, postoji mogućnost da se te obavijesti podnesu izravno u sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate ili da se generiraju iz informacijskog i komunikacijskog sustava za nadzor tržišta iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020. U tu svrhu Komisija bi trebala održavati i dalje razvijati sučelje uspostavljeno za prijenos informacija između tog informacijskog i komunikacijskog sustava i sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate kako bi se izbjegao dvostruki unos podataka i olakšao takav prijenos.
- (72) Komisija bi trebala održavati i dalje razvijati internetski portal Safety Business Gateway, koji gospodarskim subjektima omogućuje da ispune svoje obveze obavješćivanja tijela za nadzor tržišta i potrošača o opasnim proizvodima koje su stavili na raspolaganje na tržištu. Njime bi se trebala omogućiti brza i učinkovita razmjena informacija između gospodarskih subjekata i nacionalnih tijela te olakšati informiranje potrošača koje provode gospodarski subjekti.
- (73) Može biti slučajeva u kojima je potrebno riješiti ozbiljan rizik na razini Unije kad se rizik ne može na zadovoljavajući način suzbiti mjerama koje poduzima predmetna država članica ili bilo kojim drugim postupkom na temelju prava Unije. To bi se osobito moglo odnositi na nove rizike ili one koji utječu na ranjive skupine potrošača. Zbog toga bi Komisija trebala moći donijeti mjere na vlastitu inicijativu ili na zahtjev država članica. Takve bi mjere trebalo prilagoditi ozbiljnosti i hitnosti situacije. Osim toga, potrebno je predvidjeti odgovarajući mehanizam kojim bi Komisija mogla donijeti privremene mjere koje se odmah primjenjuju.
- (74) Utvrđivanje rizika povezanog s proizvodom i njegove razine temelji se na procjeni rizika koju provode relevantni sudionici. U okviru takvih procjena rizika koje provode države članice mogli bi se dobiti različiti rezultati o prisutnosti rizika i njegovoj razini. To bi moglo ugroziti pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i jednake uvjete za potrošače i gospodarske subjekte. Stoga bi trebalo uspostaviti mehanizam arbitraže, koji bi Komisiji omogućio davanje mišljenja o spornom pitanju.

- (75) Komisija bi trebala izraditi periodično izvješće o primjeni mehanizma u okviru članka 29., koje bi trebalo predstaviti Europskoj mreži tijela država članica nadležnih za sigurnost proizvoda na temelju ove Uredbe („Mreža za sigurnost potrošača”). U izvješću bi se trebalo odrediti glavne kriterije koje države članice primjenjuju za procjenu rizika i njihov utjecaj na unutarnje tržište i na jednaku razinu zaštite potrošača, kako bi se državama članicama i Komisiji omogućilo da usklade pristupe i kriterije za procjenu rizika.
- (76) Mreža za sigurnost potrošača poboljšava suradnju između država članica u području provedbe propisa o sigurnosti proizvoda. Njome se posebno olakšavaju aktivnosti razmjene informacija, organizacija zajedničkih aktivnosti nadzora tržišta razmjena stručnog znanja i najbolje prakse. Također bi trebala doprinijeti usklađivanju metodologija za prikupljanje podataka o sigurnosti proizvoda, kao i povećanju interoperabilnosti regionalnih, sektorskih, nacionalnih i europskih informacijskih sustava za sigurnost proizvoda. Mreža za sigurnost potrošača trebala bi biti propisno zastupljena i sudjelovati u aktivnostima koordinacije i suradnje Mreže Unije za sukladnost proizvoda predviđene Uredbom (EU) 2019/1020 kad god je potrebna koordinacija aktivnosti obuhvaćenih područjem primjene obiju uredbi kako bi se osigurala njihova učinkovitost.
- (77) Kako bi se očuvala koherentnost pravnog okvira za nadzor tržišta i istodobno osigurala učinkovita suradnja između Mreže za sigurnost potrošača i Mreže Unije za sukladnost proizvoda radi strukturirane koordinacije i suradnje između provedbenih tijela država članica i Komisije predviđene Uredbom (EU) 2019/1020 potrebno je da Mreža za sigurnost potrošača surađuje s Mrežom Unije za sukladnost proizvoda u aktivnostima iz članka 11., 12., 13. i 21. Uredbe (EU) 2019/1020.
- (78) Tijela za nadzor tržišta trebala bi provoditi zajedničke aktivnosti s drugim tijelima ili organizacijama koje predstavljaju gospodarske subjekte ili potrošače radi promicanja sigurnosti proizvoda i identificiranja opasnih proizvoda, uključujući one koji se nude na prodaju na internetu. Pritom bi tijela za nadzor tržišta i Komisija, prema potrebi, trebali osigurati da izbor proizvoda i proizvođača kao i aktivnosti koje se provode ne stvaraju situacije koje bi mogle narušiti tržišno natjecanje ili utjecati na objektivnost, neovisnost i nepristranost stranaka. Tijela za nadzor tržišta trebala bi što je prije moguće staviti na raspolaganje javnosti sporazume o zajedničkim aktivnostima, pod uvjetom da takva objava ne ugrožava učinkovitost aktivnosti koje treba izvršiti.
- (79) Komisija bi trebala redovito organizirati zajedničku aktivnost u okviru koje bi tijela za nadzor tržišta trebala provoditi inspekcije proizvoda kupljenih pod tajnim identitetom na internetu ili izvan njega, posebno onih proizvoda o kojima se najčešće podnose obavijesti u sustavu Safety Gate.
- (80) Istodobna koordinirana kontrolna djelovanja („opsežne provjere”) posebne su provedbene mjere kojima bi se moglo dodatno poboljšati sigurnost proizvoda te bi ih stoga trebalo provoditi radi otkrivanja povreda ove Uredbe na internetu i izvan njega. Konkretno, opsežne provjere trebalo bi provesti kad tržišni trendovi, pritužbe potrošača ili druge naznake upućuju na to da određeni proizvodi ili određene kategorije proizvoda često predstavljaju ozbiljan rizik.
- (81) Javnosti bi, u načelu, trebalo osigurati pristup informacijama o sigurnosti proizvoda kojima raspolažu nadležna tijela. Međutim, pri stavljanju informacija o sigurnosti proizvoda na raspolaganje javnosti trebalo bi zaštititi profesionalnu tajnu, kako je predviđeno u članku 339. UFEU-a, na način sukladan potrebama za osiguravanje učinkovitosti aktivnosti nadzora tržišta i zaštitnih mjera.
- (82) Pritužbe su važne radi podizanja razine osviještenosti nacionalnih tijela o sigurnosti i djelotvornosti aktivnosti nadzora i kontrole koje se odnose na opasne proizvode. Države članice stoga bi potrošačima i drugim zainteresiranim stranama, kao što su udruge potrošača i gospodarski subjekti, trebale omogućiti podnošenje takvih pritužbi.

- (83) Javno sučelje sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate, portal Safety Gate, omogućuje široj javnosti, među ostalim potrošačima, gospodarskim subjektima i pružateljima internetskih platformi za trgovanje, da bude obaviještena o korektivnim mjerama koje se poduzimaju protiv opasnih proizvoda prisutnih na tržištu Unije. Poseban odjeljak portala Safety Gate omogućuje potrošačima da obavijeste Komisiju o proizvodima koji se nalaze na tržištu, a koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača. Prema potrebi, Komisija bi trebala osigurati odgovarajuće daljnje postupanje, posebno prosljeđivanjem takvih informacija relevantnim nacionalnim tijelima. Baza podataka i internetska stranica sustava Safety Gate trebali bi biti lako pristupačni osobama s invaliditetom.
- (84) Nakon provjere točnosti informacija dobivenih od potrošača i drugih zainteresiranih strana, Komisija bi trebala osigurati odgovarajuće daljnje postupanje. Komisija bi posebno trebala prosljediti informacije relevantnim državama članicama kako bi nadležno tijelo za nadzor tržišta moglo postupiti kako je prikladno i potrebno. Važno je da potrošači i druge zainteresirane strane budu na odgovarajući način obaviješteni o djelovanju Komisije.
- (85) Ako se proizvod koji je već prodan potrošačima pokaže opasnim, možda će ga trebati opozvati kako bi se zaštitili potrošači u Uniji. Potrošači možda nisu svjesni da posjeduju opozvani proizvod. Kako bi se povećala djelotvornost opoziva, važno je učinkovitije obavijestiti predmetne potrošače. Izravan kontakt najučinkovitiji je način za obavješćivanje potrošača o opozivima i poticanje djelovanja. To je i najpoželjniji komunikacijski kanal za sve skupine potrošača. Kako bi se osigurala sigurnost potrošača, važno je da budu brzo i pouzdano obaviješteni. Gospodarski subjekti i, ako je primjenjivo, pružatelji internetskih platformi za trgovanje stoga bi se trebali koristiti podacima o kupcima koji su im na raspolaganju kako bi obavijestili potrošače o opozvanim proizvodima i sigurnosnim upozorenjima povezanim s proizvodima koje su kupili. Stoga je potrebna pravna obveza kojom se od gospodarskih subjekata i pružatelja internetskih platformi za trgovanje zahtijeva da upotrebljavaju sve podatke o kupcima koji su im već na raspolaganju kako bi obavijestili potrošače o opozivu i sigurnosnim upozorenjima. U tom bi smislu gospodarski subjekti i pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali osigurati mogućnost izravnog kontakta s kupcima u slučaju opoziva ili sigurnosnog upozorenja koje se odnosi na njih uključujući u postojeće programe vjernosti kupaca i sustave registracije proizvoda, putem kojih se od kupaca traži da, nakon kupnje proizvoda, dobrovoljno dostave proizvođačima neke informacije kao što su ime, podaci za kontakt, model proizvoda ili serijski broj. Sama činjenica da je opoziv proizvoda usmjeren na potrošače ne bi trebala spriječiti gospodarske subjekte i pružatelje internetskih platformi za trgovanje da sve kupce upoznaju s obavijesti o opozivu proizvoda niti da drugim krajnjim korisnicima ponude pravna sredstva. Gospodarske subjekte i pružatelje internetskih platformi za trgovanje trebalo bi poticati da poduzmu takve mjere, posebno u slučaju kada mikropoduzeća i mala poduzeća djeluju kao potrošači.
- (86) Potrošače bi trebalo poticati da registriraju proizvode kako bi dobili informacije o opozvanim proizvodima i sigurnosnim upozorenjima. Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih akata kako bi za neke određene proizvode ili kategorije proizvoda potrošači uvijek imali mogućnost registrirati proizvod koji su kupili kako bi bili izravno obaviješteni o opozivu proizvoda ili sigurnosnom upozorenju povezanom s tim proizvodom. Pri utvrđivanju određenih proizvoda ili kategorija proizvoda koji podliježu tom zahtjevu trebalo bi uzeti u obzir životni ciklus proizvoda ili kategorija predmetnih proizvoda, kao i rizike koje ti proizvodi predstavljaju, učestalost njihova opoziva i kategoriju korisnika proizvoda, posebno ranjivih potrošača.
- (87) Trećina potrošača i dalje upotrebljava opasne proizvode unatoč primanju obavijesti o opozivu, posebno zato što su obavijesti o opozivu sastavljene na složen način ili se u njima umanjuje predmetni rizik. Obavijest o opozivu stoga bi trebala biti jasna, transparentna i jasno opisivati predmetni rizik, izbjegavajući sve pojmove, izraze ili druge elemente koji bi mogli utjecati na to da potrošač rizik doživi kao manje opasan. Potrošači bi također trebali moći dobiti više informacija, prema potrebi, putem besplatnog telefonskog broja ili drugog interaktivnog instrumenta.
- (88) Kako bi se potaknula reakcija potrošača na opoziv, važno je i da djelovanje koje se od njih zahtijeva bude što jednostavnije te da ponuđena pravna sredstva budu djelotvorna, besplatna i pravodobna. Direktivom (EU) 2019/771 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁹⁾ potrošačima se osiguravaju ugovorna pravna sredstva za nedostatak sukladnosti materijalne robe koja je postojala u trenutku isporuke i postala očita u jamstvenom roku koji su utvrdile države članice u skladu s člankom 10. stavkom 3. ove Direktive. Članak 14. Direktive

⁽¹⁹⁾ Direktiva (EU) 2019/771 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o određenim aspektima ugovora o kupoprodaji robe, izmjeni Uredbe (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 1999/44/EZ (SL L 136, 22.5.2019., str. 28.).

(EU) 2019/770 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁰⁾ primjenjuje se i u pogledu materijalnih nosača podataka, kao što su DVD-ovi, CD-ovi, USB memorije i memorijske kartice, koji se upotrebljavaju za prijenos digitalnog sadržaja. Međutim, situacije u kojima su opasni proizvodi povučeni s tržišta opravdavaju postojanje posebnog skupa pravila koja bi se trebala primjenjivati ne dovodeći u pitanje ugovorna pravna sredstva jer su njihovi ciljevi različiti. Dok se ugovornim pravnim sredstvima ispravlja nedostatak sukladnosti robe s ugovorom, pravna sredstva u slučaju opoziva služe kako bi se osiguralo uklanjanje opasnih proizvoda s tržišta i potrošačima omogućila odgovarajuća pravna sredstva. Iz tog razloga postoje velike razlike između dva skupa mogućih pravnih sredstava: prvo, u slučaju opoziva proizvoda u skladu s ovom Uredbom ne bi trebalo postojati vremensko ograničenje za aktiviranje pravnih sredstava; drugo, potrošač bi trebao imati pravo zatražiti pravna sredstva od relevantnog gospodarskog subjekta, a ne nužno od trgovca. Osim toga, u slučaju opoziva, potrošač ne bi trebao imati obvezu dokazati da je proizvod opasan.

- (89) S obzirom na različite ciljeve pravnih sredstava predviđenih u slučaju opoziva opasnog proizvoda s tržišta i pravnih sredstava za nesukladnost robe s ugovorom, potrošači bi trebali upotrebljavati sustav koji odgovara relevantnoj situaciji. Primjerice, ako potrošač primi obavijest o opozivu s opisom pravnih sredstava koja su mu na raspolaganju, on bi trebao djelovati u skladu s uputama iz obavijesti o opozivu. Međutim, ne bi mu trebalo uskratiti mogućnost da od prodavatelja zatraži pravna sredstva na temelju nesukladnosti opasne robe s ugovorom.
- (90) Nakon što je iskoristio pravno sredstvo predviđeno u slučaju opoziva, potrošač ne bi trebao imati pravo na pravna sredstva predviđena u slučaju nesukladnosti robe s ugovorom na temelju činjenice da je proizvod opasan jer nesukladnost više ne postoji. Slično tomu, u slučaju da se potrošač pozove na svoje pravo na korištenje pravnih sredstava na temelju Direktive (EU) 2019/770 ili Direktive (EU) 2019/771, potrošač nema pravo na pravna sredstva na temelju ove Uredbe za isti sigurnosni problem. Međutim, ako drugi zahtjevi o sukladnosti u pogledu iste robe nisu ispunjeni, prodavatelj bi i dalje ostao odgovoran za takvu nesukladnost robe s ugovorom čak i ako je potrošač iskoristio pravno sredstvo nakon opoziva opasnog proizvoda s tržišta.
- (91) Gospodarski subjekti koji pokreću opoziv proizvoda trebali bi potrošačima ponuditi najmanje dvije mogućnosti između popravka, zamjene ili odgovarajućeg povrata vrijednosti opozvanog proizvoda, osim ako je to nemoguće ili nerazmjerno. Ako se potrošačima ponudi izbor između pravnih sredstava, može se poboljšati učinkovitost opoziva. Osim toga, trebalo bi motivirati potrošače da sudjeluju u opozivu, primjerice popustima ili vaučerima, kako bi se povećala učinkovitost opoziva. Popravak proizvoda trebao bi se smatrati mogućim pravnim sredstvom samo ako se može osigurati sigurnost popravljenog proizvoda. Iznos povrata vrijednosti trebao bi biti barem jednak cijeni koju je potrošač platio, ne dovodeći u pitanje daljnju kompenzaciju predviđenu nacionalnim propisima. Ako nije dostupan dokaz o plaćenom iznosu, svejedno je potrebno osigurati odgovarajući povrat vrijednosti opozvanog proizvoda. U slučaju opoziva materijalnog nosača podataka za digitalni sadržaj u smislu članka 2. točke 1. Direktive (EU) 2019/770 povrat bi trebao obuhvaćati sve iznose koje je potrošač platio na temelju ugovora, kako je predviđeno u članku 16. stavku 1. te direktive. Nijednim pravnim sredstvom ne bi se trebalo dovesti u pitanje pravo potrošača na naknadu štete u skladu s nacionalnim pravom.
- (92) Pravnim sredstvima koja se nude u slučaju opoziva proizvoda zbog sigurnosti ne bi se trebalo pretjerano opteretiti potrošače niti ih izložiti riziku. Ako pravno sredstvo podrazumijeva i odlaganje opozvanog proizvoda, takvo bi se odlaganje trebalo provesti uzimajući u obzir okolišne i održive ciljeve utvrđene na razini Unije i na nacionalnoj razini. Osim toga, popravak koji obavljaju potrošači trebao bi se smatrati mogućim pravnim sredstvom samo ako ga potrošač može jednostavno i sigurno provesti, na primjer zamjenom baterije ili rezanjem pretjerano dugih vezica na dječjoj odjeći kada je to predviđeno u obavijesti o opozivu. Nadalje, popravkom koji obavlja potrošač ne bi se trebala dovesti u pitanje prava potrošača na temelju direktiva (EU) 2019/770 i (EU) 2019/771. Stoga u takvim situacijama gospodarski subjekti ne bi trebali obvezati potrošače na popravak opasnog proizvoda.

⁽²⁰⁾ Direktiva (EU) 2019/770 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga (SL L 136, 22.5.2019., str. 1.).

- (93) Ovom bi se Uredbom također trebalo potaknuti gospodarske subjekte i pružatelje internetskih platformi za trgovanje da dobrovoljno sklapaju memorandume o razumijevanju s nadležnim tijelima, Komisijom ili organizacijama koje zastupaju potrošače ili gospodarske subjekte kako bi preuzeli dobrovoljne obveze povezane sa sigurnošću proizvoda koje nadilaze pravne obveze utvrđene u pravu Unije.
- (94) Potrošači bi trebali imati pravo ostvarivati svoja prava u odnosu na obveze utvrđene gospodarskim subjektima ili pružateljima internetskih platformi za trgovanje na temelju ove Uredbe putem predstavničkih tužbi u skladu s Direktivom (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾. U tu bi svrhu ovom Uredbom trebalo predvidjeti da se Direktiva (EU) 2020/1828 primjenjuje na predstavničke tužbe koje se odnose na povrede ove Uredbe koje štete ili mogu naštetiti kolektivnim interesima potrošača. Prilog I. toj direktivi trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Države članice trebaju osigurati da je ta izmjena uzeta u obzir u njihovim mjerama za prenošenje donesenim u skladu s tom direktivom, iako donošenje mjera za prenošenje u tom pogledu nije uvjet za primjenjivost te direktive na te predstavničke tužbe. Primjenjivost te direktive na predstavničke tužbe podnesene zbog povreda određaba ove Uredbe koje su počinili gospodarski subjekti i pružatelji internetskih platformi za trgovanje, a koje štete ili mogu naštetiti kolektivnim interesima potrošača treba započeti od datuma početka primjene ove Uredbe. Do tog datuma potrošači bi se trebali moći osloniti na primjenjivost Direktive (EU) 2020/1828 u skladu s točkom 8. Priloga I. toj direktivi.
- (95) Unija bi trebala moći surađivati i razmjenjivati informacije o sigurnosti proizvoda s regulatornim tijelima trećih zemalja ili međunarodnim organizacijama u okviru sporazuma sklopljenih između Unije i trećih zemalja ili međunarodnih organizacija ili sporazuma između Komisije i nadležnih tijela trećih zemalja ili međunarodnih organizacija, također u cilju sprečavanja stavljanja opasnih proizvoda na tržište. Ta suradnja i razmjena informacija trebala bi se odvijati u skladu s pravilima Unije o povjerljivosti i zaštiti osobnih podataka. Osobni podaci trebaju se prenositi samo u mjeri u kojoj je takva razmjena nužna isključivo u svrhu zaštite zdravlja ili sigurnosti potrošača.
- (96) Sustavna razmjena informacija između Komisije i trećih zemalja ili međunarodnih organizacija o sigurnosti potrošačkih proizvoda te o preventivnim, ograničavajućim i korektivnim mjerama trebala bi se temeljiti na uzajamnosti, što podrazumijeva istovjetnu, ali ne nužno identičnu razmjenu informacija na obostranu korist. Razmjena informacija sa trećom zemljom koja proizvodi robu namijenjenu tržištu Unije mogla bi se sastojati od toga da Komisija pošalje odabrane informacije iz sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate povezane s proizvodima podrijetlom iz te partnerske treće zemlje. U zamjenu, ta treća zemlja može poslati informacije o mjerama daljnjeg postupanja poduzetima na temelju primljenih obavijesti. Takva suradnja mogla bi doprinijeti cilju zaustavljanja opasnih proizvoda na samom izvoru i sprečavanja njihova ulaska na tržište Unije.
- (97) Kako bi sankcije imale znatan odvrćajući učinak za gospodarske subjekte i, ako je primjenjivo, pružatelje internetskih platformi za trgovanje u smislu sprečavanja stavljanja opasnih proizvoda na tržište, trebale bi biti primjerene vrsti povrede, mogućoj koristi za gospodarski subjekt ili pružatelja internetskog tržišta te vrsti i težini štete koja je nanosena potrošaču. Sankcije bi trebale biti djelotvorne, proporcionalne i odvrćajuće.
- (98) Pri izricanju sankcija trebalo bi voditi računa o prirodi, težini i trajanju predmetne povrede. Izricanje sankcija trebalo bi biti proporcionalno i usklađeno s pravom Unije i nacionalnim pravom, među ostalim i s primjenjivim postupovnim jamstvima i načelima Povelje.

⁽²¹⁾ Direktiva (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i stavljanju izvan snage Direktive 2009/22/EZ (SL L 409, 4.12.2020., str. 1.).

- (99) Kako bi se održala visoka razina zdravlja i sigurnosti potrošača, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s identifikacijom i sljedivosti proizvoda koji predstavljaju potencijalni ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost potrošača te u vezi s funkcioniranjem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate, posebno radi utvrđivanja modaliteta i postupaka za razmjenu informacija o mjerama priopćenima putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate i kriterija za procjenu razine rizika. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²²⁾ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (100) Radi osiguranja ujednačenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje posebnih sigurnosnih zahtjeva, utvrđivanje pokazatelja ostvarenja na temelju kojih države članice moraju dostaviti podatke o provedbi ove Uredbe; za određivanje zadaća i uloga jedinstvenih nacionalnih kontaktnih točaka; za poduzimanje mjera u pogledu djelovanja Unije u vezi s proizvodima koji predstavljaju ozbiljan rizik; za utvrđivanje modaliteta za slanje informacija potrošača putem portala Safety Gate; za određivanje provedbe interoperabilnog sučelja na portalu Safety Gate; za utvrđivanje zahtjeva za registraciju proizvoda za potrebe opoziva proizvoda zbog sigurnosti; i donošenje predložka za obavijest o opozivu. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²³⁾.
- (101) Komisija bi trebala donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju kada, u opravdanim slučajevima povezanim sa zdravljem i zaštitom potrošača, to zahtijevaju krajnje hitni razlozi.
- (102) Komisija bi trebala provesti evaluaciju provedbe sankcija utvrđenih u ovoj Uredbi u pogledu njihove djelotvornosti i odvrćajućih učinaka te, prema potrebi, donijeti zakonodavni prijedlog u vezi s njihovom provedbom.
- (103) Određene odredbe Uredbe (EU) br. 1025/2012 trebalo bi izmijeniti kako bi se uzele u obzir posebnosti ove Uredbe, a posebno potreba za određivanjem posebnih sigurnosnih zahtjeva u okviru ove Uredbe prije podnošenja zahtjeva europskoj organizaciji za normizaciju.
- (104) Direktiva 87/357/EEZ koja obuhvaća potrošačke proizvode koji, iako nisu prehrambeni proizvodi, nalikuju prehrambenim proizvodima i mogu se zamijeniti s prehrambenim proizvodima na način da ih potrošači, osobito djeca, mogu staviti u usta, sisati ili progutati i koji bi mogli uzrokovati, na primjer, gušenje, trovanje, perforaciju ili opstrukciju probavnog trakta, dovela je do prijevora u njezinu tumačenju. Nadalje, ta je direktiva donesena u vrijeme kad je područje primjene pravnog okvira za sigurnost potrošačkih proizvoda bilo vrlo ograničeno. Iz tih bi razloga Direktivu 87/357/EEZ trebalo staviti izvan snage i zamijeniti ovom Uredbom, posebno odredbama ove Uredbe kojima se osigurava da se, nakon procjene rizika, proizvodi koji mogu biti štetni ako se stave u usta, sisu ili progutaju i koji se mogu zamijeniti za prehrambeni proizvod zbog svojeg oblika, mirisa, boje, izgleda, pakiranja, označavanja, obujma, veličine ili drugih karakteristika smatraju opasnim. Prilikom evaluacije tijela za nadzor tržišta trebala bi uzeti u obzir da, među ostalim, i u skladu s mišljenjem Suda Europske unije, nije potrebno objektivnim i potkrijepljenim podacima dokazati da stavljanje u usta, sisanje ili gutanje proizvoda koji imitiraju hranu može uključivati rizike kao što su gušenje, trovanje odnosno perforacija ili opstrukcija probavnog trakta. Međutim, nadležna nacionalna tijela trebala bi na pojedinačnoj osnovi procijeniti jesu li takvi proizvodi opasni i opravdati tu procjenu.

⁽²²⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽²³⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (105) Kako bi se gospodarskim subjektima i pružateljima internetskih platformi za trgovanje dalo dovoljno vremena za prilagodbu zahtjevima iz ove Uredbe, među ostalim zahtjevima u pogledu informiranja, potrebno je osigurati dostatno prijelazno razdoblje nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe tijekom kojeg se proizvodi obuhvaćeni Direktivom 2001/95/EZ koji su sukladni s tom Direktivom i dalje mogu stavljeti na tržište. Države članice stoga ne bi trebale sprečavati stavljanje takvih proizvoda na tržište, uključujući ponude za prodaju.
- (106) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno poboljšanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta uz istodobno pružanje visoke razine zaštite potrošača ne mogu dostatno ostvariti države članice jer su potrebni visok stupanj suradnje i koherentno djelovanje nadležnih tijela država članica te uspostava mehanizma za brzu i učinkovitu razmjenu informacija o opasnim proizvodima u Uniji, već se zbog prirode problema oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (107) Ako je za potrebe ove Uredbe potrebno obrađivati osobne podatke, takvu obradu trebalo bi provoditi u skladu s pravom Unije o zaštiti osobnih podataka. Svaka obrada osobnih podataka na temelju ove Uredbe podliježe uredbama (EU) 2016/679 ⁽²⁴⁾ i (EU) 2018/1725 ⁽²⁵⁾ te Direktivi 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁶⁾, ovisno o slučaju. Kad potrošači prijave proizvod na portalu Safety Gate, trebali bi se pohranjivati samo oni osobni podaci koji su potrebni za prijavu opasnog proizvoda i u razdoblju od najviše pet godina od unosa tih podataka. Proizvođači i uvoznici trebali bi voditi registar pritužbi potrošača samo dok je to potrebno za potrebe ove Uredbe. Proizvođači i uvoznici, ako su fizičke osobe, trebali bi otkriti svoja imena kako bi se osiguralo da potrošač može identificirati proizvod za potrebe sljedivosti.
- (108) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) 2018/1725,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Cilj i predmet

1. Cilj je ove Uredbe poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta uz istodobno osiguravanje visoke razine zaštite potrošača.
2. Ovom se Uredbom utvrđuju osnovna pravila o sigurnosti potrošačkih proizvoda koji se stave na tržište ili stave na raspolaganje na tržištu.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽²⁶⁾ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na proizvode koji se stavljaju na tržište ili stavljaju na raspolaganje na tržištu ako ne postoje posebne odredbe s istim ciljem u okviru prava Unije kojima se uređuje sigurnost predmetnih proizvoda.

Ako proizvodi podliježu posebnim sigurnosnim zahtjevima utvrđenima u pravu Unije, ova se Uredba primjenjuje samo na one aspekte i rizike ili kategorije rizika koji nisu predviđeni tim zahtjevima.

U pogledu proizvoda koji podliježu posebnim zahtjevima utvrđenima u zakonodavstvu Unije o usklađivanju kako je definirano u članku 3. točki 27. ne primjenjuju se:

- (a) poglavlje II. ako se radi o rizicima ili kategorijama rizika obuhvaćenima zakonodavstvom Unije o usklađivanju;
- (b) poglavlje III. odjeljak 1., poglavlja V. i VII. i poglavlja od IX. do XI.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:

- (a) lijekove za humanu ili veterinarsku primjenu;
- (b) hranu;
- (c) hranu za životinje;
- (d) žive bilje i životinje, genetski modificirane organizme i genetski modificirane mikroorganizme u kontroliranoj upotrebi, kao i proizvode bilja i životinja koji se neposredno odnose na njihovu buduću reprodukciju;
- (e) nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode;
- (f) sredstva za zaštitu bilja;
- (g) opremu kojom se potrošači voze ili putuju ako tom opremom izravno upravlja pružatelj usluga u kontekstu usluge prijevoza pružene potrošačima i ako tom opremom ne upravljaju sami potrošači;
- (h) zrakoplove iz članka 2. stavka 3. točke (d) Uredbe (EU) 2018/1139;
- (i) antikvitete.

3. Ova se Uredba primjenjuje na proizvode koji se stavljaju na tržište ili stavljaju na raspolaganje na tržištu, neovisno o tome jesu li novi, rabljeni, popravljeni ili prerađeni. Ne primjenjuje se na proizvode koje prije upotrebe treba popraviti ili preraditi ako se ti proizvodi kao takvi stavljaju na tržište ili stavljaju na raspolaganje na tržištu i jasno označuju.

4. Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje pravila utvrđena pravom Unije o zaštiti potrošača.

5. Ova se Uredba provodi uzimajući u obzir načelo opreznosti.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „proizvod” znači svaki predmet, bez obzira na to je li međusobno povezan s drugim predmetima ili ne, isporučen ili stavljen na raspolaganje, uz naknadu ili bez nje, među ostalim u kontekstu pružanja usluge, koji je namijenjen potrošačima ili za koji postoji vjerojatnost da će ga, u razumno predvidljivim uvjetima, potrošači upotrebljavati čak i ako im nije namijenjen;
- (2) „siguran proizvod” znači svaki proizvod koji u normalnim ili razumno predvidljivim uvjetima upotrebe, uključujući stvarno trajanje upotrebe, ne predstavlja nikakav rizik ili samo najmanji rizik spojiv s upotrebom proizvoda, koji se smatra prihvatljivim i sukladnim s visokom razinom zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača;
- (3) „opasan proizvod” znači svaki proizvod koji nije „siguran proizvod”;

- (4) „rizik” znači kombinacija vjerojatnosti pojave opasnosti koja može dovesti do štete i stupnja ozbiljnosti te štete;
- (5) „ozbiljan rizik” znači rizik za koji se, na temelju procjene rizika i uzimajući u obzir normalnu i predvidljivu upotrebu proizvoda, smatra da može zahtijevati brzu intervenciju tijela za nadzor tržišta, uključujući slučajeve u kojima učinci rizika nisu trenutačni;
- (6) „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka proizvoda za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja;
- (7) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu Unije;
- (8) „proizvođač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili za koju se proizvod projektira ili proizvodi, i koja taj proizvod stavlja na tržište pod imenom ili trgovačkim znakom te osobe;
- (9) „ovlašteni zastupnik” znači svaka fizička ili pravna osoba koja ima poslovni nastan u Uniji i koju je proizvođač pisanim putem ovlastio da u ime tog proizvođača obavlja određene zadaće u vezi s obvezama proizvođača iz ove Uredbe;
- (10) „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba koja ima poslovni nastan u Uniji i koja na tržište Unije stavlja proizvod iz treće zemlje;
- (11) „distributer” znači svaka fizička ili pravna osoba u lancu opskrbe koja nije proizvođač ni uvoznik i koja stavlja proizvod na raspolaganje na tržištu;
- (12) „pružatelj usluge provođenja narudžbi” znači svaka fizička ili pravna osoba koja u okviru trgovačke djelatnosti nudi najmanje dvije od sljedećih usluga: skladištenje, pakiranje, adresiranje i slanje, a da nema u svojem vlasništvu te proizvode, isključujući poštanske usluge iz članka 2. točke 1. Direktive 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁷⁾, usluge dostave paketa kako su definirane u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2018/644 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁸⁾ te sve druge poštanske usluge ili usluge teretnog prijevoza;
- (13) „gospodarski subjekt” znači proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik, distributer, pružatelj usluge provođenja narudžbi ili bilo koja druga fizička ili pravna osoba koja podliježe obvezama u vezi s proizvodnjom proizvoda, njihovim stavljanjem na raspolaganje na tržištu u skladu s ovom Uredbom;
- (14) „pružatelj internetske platforme za trgovanje” znači pružatelj usluga posredovanja koji upotrebljava internetsko sučelje koje potrošačima omogućuje sklapanje ugovora na daljinu s trgovcima radi prodaje proizvoda;
- (15) „internetsko sučelje” znači svi računalni programi, uključujući internetske stranice, dio internetskih stranica ili aplikaciju, uključujući mobilne aplikacije;
- (16) „ugovor na daljinu” znači ugovor na daljinu kako je definiran u članku 2. točki 7. Direktive 2011/83/EU;
- (17) „potrošač” znači svaka fizička osoba koja djeluje u svrhe koje ne ulaze okvire njezine trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti;
- (18) „trgovac” znači svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o tome je li u privatnom ili javnom vlasništvu, koja među ostalim djeluje preko osoba koje djeluju u ime ili za račun te fizičke ili pravne osobe, za potrebe povezane s trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću te fizičke ili pravne osobe;
- (19) „europska norma” znači europska norma definirana u članku 2. točki 1. podtočki (b) Uredbe (EU) br. 1025/2012;
- (20) „međunarodna norma” znači međunarodna norma definirana u članku 2. točki 1. podtočki (a) Uredbe (EU) br. 1025/2012;

⁽²⁷⁾ Direktiva 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga (SL L 15, 21.1.1998., str. 14.).

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) 2018/644 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o uslugama prekogranične dostave paketa (SL L 112, 2.5.2018., str. 19.).

- (21) „nacionalna norma” znači nacionalna norma definirana u članku 2. točki 1. podtočki (d) Uredbe (EU) br. 1025/2012;
- (22) „europska organizacija za normizaciju” znači europska organizacija za normizaciju navedena u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 1025/2012;
- (23) „nadzor tržišta” znači aktivnosti koje provode i mjere koje poduzimaju tijela za nadzor tržišta kako bi osigurala da su proizvodi sukladni sa zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi;
- (24) „tijelo za nadzor tržišta” znači tijelo koje imenuje država članica na temelju članka 10. Uredbe (EU) 2019/1020 kao tijelo odgovorno za organizaciju i provedbu nadzora tržišta na području te države članice;
- (25) „opoziv” znači svaka mjera čiji je cilj postići povrat proizvoda koji je već stavljen na raspolaganje potrošaču;
- (26) „povlačenje” znači svaka mjera usmjerena na sprečavanje da proizvod u lancu opskrbe bude stavljen na raspolaganje na tržištu;
- (27) „zakonodavstvo Unije o usklađivanju” znači zakonodavstvo Unije navedeno u Prilogu I. Uredbi (EU) 2019/1020 i svako drugo zakonodavstvo kojim se usklađuju uvjeti za stavljanje proizvoda na koje se primjenjuje ova Uredba na tržište;
- (28) „antikviteti” znači proizvodi kao što su kolekcionarski predmeti ili umjetnička djela za koje potrošači ne mogu razumno očekivati da ispunjavaju najsuvremenije sigurnosne norme.

Članak 4.

Prodaja na daljinu

Proizvodi koji se nude na prodaju na internetu ili drugim sredstvima prodaje na daljinu smatraju se stavljenima na raspolaganje na tržištu ako je ponuda usmjerena na potrošače u Uniji. Ponuda za prodaju smatra se usmjerenom na potrošače u Uniji ako relevantni gospodarski subjekt na bilo koji način usmjerava svoje aktivnosti na jednu ili više država članica.

POGLAVLJE II.

SIGURNOSNI ZAHTEJEVI

Članak 5.

Opći sigurnosni zahtjevi

Gospodarski subjekti smiju stavljati na tržište ili stavljati na raspolaganje na tržištu samo sigurne proizvode.

Članak 6.

Aspekti za procjenu sigurnosti proizvoda

1. Prilikom procjene toga je li pojedini proizvod siguran u obzir se posebno uzimaju sljedeći aspekti:
 - (a) karakteristike proizvoda, uključujući njegov dizajn, tehničke karakteristike, sastav, pakiranje, upute za sklapanje te, prema potrebi, za ugradnju, upotrebu i održavanje;
 - (b) učinak na druge proizvode ako se razumno može predvidjeti da će se proizvod upotrebljavati s drugim proizvodima, uključujući međusobnu povezanost tih proizvoda;
 - (c) učinak koji bi drugi proizvodi mogli imati na proizvod koji se procjenjuje, ako se razumno može predvidjeti da će se taj proizvod upotrebljavati s drugim proizvodima, uključujući učinak neugrađenih proizvoda koji su namijenjeni određivanju, promjeni ili upotpunjavanju rada proizvoda koji se ocjenjuje, a koji se moraju uzeti u obzir pri procjeni sigurnosti proizvoda koji se procjenjuje;

- (d) prezentiranje proizvoda, označivanje, uključujući označivanje primjerene dobi djece koja se mogu služiti proizvodom, sva upozorenja i upute za sigurnu upotrebu i odlaganje proizvoda te sve druge oznake ili informacije o proizvodu;
 - (e) kategorije potrošača koji upotrebljavaju proizvod, posebno procjenjivanjem rizika za ranjive skupine potrošača kao što su djeca, starije osobe i osobe s invaliditetom, kao i utjecaja različitih spolova na zdravlje i sigurnost;
 - (f) izgled proizvoda ako je vjerojatno da će navesti potrošače da ga upotrebljavaju na način različit od onoga za koji je projektiran, a posebno:
 - i. ako proizvod iako nije prehrambeni proizvod nalikuje prehrambenom proizvodu i postoji vjerojatnost da ga se zamijeni za prehrambeni proizvod zbog njegova oblika, mirisa, boje, izgleda, pakiranja, označivanja, obujma, veličine ili drugih karakteristika te bi ga potrošači, posebno djeca, stoga mogli staviti u usta, sisati ili progutati;
 - ii. ako postoji vjerojatnost da će proizvod upotrebljavati djeca, iako nije projektiran za djecu ni namijenjen da ga upotrebljavaju djeca, ili taj proizvod nalikuje predmetu koji se obično smatra privlačnim ili namijenjenim djeci zbog svojeg dizajna, pakiranja ili karakteristika;
 - (g) ako to zahtijeva priroda proizvoda, odgovarajuće kibersigurnosne karakteristike potrebne za zaštitu proizvoda od vanjskih utjecaja, uključujući zlonamjerne treće strane, ako bi se takav utjecaj mogao odraziti na sigurnost proizvoda, uključujući mogući gubitak međusobne povezanosti;
 - (h) ako to zahtijeva priroda proizvoda, funkcionalnosti proizvoda u pogledu razvoja, učenja i predviđanja.
2. Mogućnost postizanja više razine sigurnosti ili dostupnost drugih proizvoda koji predstavljaju manji rizik ne čini dovoljan razlog da se neki proizvod smatra opasnim proizvodom.

Članak 7.

Pretpostavka sukladnosti s općim sigurnosnim zahtjevima

1. Za potrebe ove Uredbe pretpostavlja se da je proizvod sukladan s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u članku 5. ove Uredbe u sljedećim slučajevima:
- (a) ako je sukladan s relevantnim europskim normama u području sigurnosti proizvoda ili njihovim dijelovima u pogledu rizika i kategorija rizika obuhvaćenih tim normama, na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* u skladu s člankom 10. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 1025/2012; ili
 - (b) u slučaju da ne postoje relevantne europske norme iz točke (a) ovog stavka, ako je proizvod sukladan s nacionalnim zahtjevima u pogledu rizika i kategorija rizika obuhvaćenih zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima utvrđenima u nacionalnom pravu države članice u kojoj se on stavlja na raspolaganje na tržištu, pod uvjetom da je takav zakon u skladu s pravom Unije.
2. Komisija donosi provedbene akte kojima se određuju posebni sigurnosni zahtjevi koje je potrebno obuhvatiti europskim normama kako bi se osiguralo da proizvodi koji su sukladni s tim europskim normama ispunjavaju opći sigurnosni zahtjev utvrđen u članku 5. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 46. stavka 3.
3. Međutim, pretpostavka sukladnosti s općim sigurnosnim zahtjevom iz stavka 1. ne sprečava tijela za nadzor tržišta da poduzmu sve prikladne mjere na temelju ove Uredbe ako postoje dokazi da je proizvod, unatoč takvoj pretpostavci, opasan.

Članak 8.

Dodatni elementi koje je potrebno uzeti u obzir za procjenu sigurnosti proizvoda

1. Za potrebe članka 6. i u slučajevima u kojima se ne primjenjuje pretpostavka sigurnosti iz članka 7., pri procjeni sigurnosti proizvoda u obzir se posebno uzimaju sljedeći aspekti, ako su dostupni:
 - (a) europske norme, osim onih na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* u skladu s člankom 10. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 1025/2012;
 - (b) međunarodne norme;
 - (c) međunarodni sporazumi;
 - (d) dobrovoljni programi certificiranja ili slični okviri za ocjenjivanje sukladnosti trećih strana, posebno oni osmišljeni za potporu pravu Unije;
 - (e) preporuke ili smjernice Komisije za procjenu sigurnosti proizvoda;
 - (f) nacionalne norme koje je izradila država članica u kojoj se proizvod stavlja na raspolaganje;
 - (g) najnovija dostignuća i tehnologije, uključujući mišljenje priznatih znanstvenih tijela i stručnih odbora;
 - (h) pravila dobre prakse u području sigurnosti proizvoda koja su na snazi u predmetnom području;
 - (i) razumna očekivanja potrošača u pogledu sigurnosti;
 - (j) sigurnosni zahtjevi doneseni u skladu s člankom 7. stavkom 2.

POGLAVLJE III.

OBVEZE GOSPODARSKIH SUBJEKATA

ODJELJAK 1.

Članak 9.

Obveze proizvođača

1. Pri stavljanju svojih proizvoda na tržište proizvođači osiguravaju da su ti proizvodi projektirani i proizvedeni u skladu s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u članku 5.
2. Prije stavljanja svojih proizvoda na tržište proizvođači provode internu analizu rizika i izrađuju tehničku dokumentaciju koja sadržava najmanje opći opis proizvoda i njegove bitne karakteristike relevantne za procjenu njegove sigurnosti.

Ako je to prikladno s obzirom na moguće rizike povezane s proizvodom, tehnička dokumentacija iz prvog podstavka, prema potrebi, također sadržava:

- (a) analizu mogućih rizika povezanih s proizvodom i rješenja donesena za uklanjanje ili ublažavanje takvih rizika, uključujući ishod svih izvješća povezanih s ispitivanjima koja je proveo proizvođač ili druga strana u njegovo ime; i
- (b) popis svih relevantnih europskih normi kako je navedeno u članku 7. stavka 1. točke (a) ili druge elemente iz članka 7. stavka 1. točke (b) ili članka 8. koji se primjenjuju kako bi se ispunio opći sigurnosni zahtjev iz članka 5.

Ako je bilo koja od europskih normi, zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva ili elemenata iz članka 7. stavka 1. ili članka 8. samo djelomično primijenjena, proizvođači utvrđuju dijelove koji su primijenjeni.

3. Proizvođači osiguravaju da je tehnička dokumentacija iz stavka 2. ažurirana. Čuvaju tu dokumentaciju da bude dostupna tijelima za nadzor tržišta u razdoblju od deset godina nakon što je proizvod stavljen na tržište i na zahtjev je stavljaju na raspolaganje tim tijelima.
 4. Proizvođači osiguravaju da su uspostavljeni postupci za održavanje sukladnosti serijskih proizvedenih proizvoda s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u članku 5.
 5. Proizvođači osiguravaju da njihovi proizvodi nose broj tipa, šarže ili serije ili drugi element koji omogućuje njihovu identifikaciju i koji je potrošačima lako uočljiv i čitak ili, kad to ne dopušta veličina ili priroda proizvoda, da tražene informacije budu navedene na pakiranju ili u popratnom dokumentu.
 6. Proizvođači navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak, poštansku adresu i e-adresu te, ako su različite, poštansku adresu ili e-adresu jedinstvene točke za kontakt putem koje su dostupni. Te se informacije navode na proizvodu ili, kad to nije moguće, na pakiranju ili u popratnom dokumentu.
 7. Proizvođači osiguravaju da njihov proizvod prate jasne upute i informacije o sigurnosti na jeziku koji potrošači mogu lako razumjeti, kako odredi država članica u kojoj se proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu. Taj se zahtjev ne primjenjuje ako se proizvod može upotrebljavati sigurno i kako je predvidio proizvođač bez takvih uputa i informacija o sigurnosti.
 8. Ako proizvođač smatra ili ima razloga vjerovati, na temelju informacija koje taj proizvođač posjeduje, da je proizvod koji je stavio na tržište opasan proizvod, proizvođač odmah:
 - (a) poduzima korektivne mjere potrebne za postizanje sukladnosti proizvoda na djelotvoran način, uključujući, prema potrebi, povlačenje ili opoziv proizvoda;
 - (b) obavješćuje o tome potrošače u skladu s člankom 35. ili člankom 36., ili u skladu s oba članka; i
 - (c) obavješćuje o tome putem portala Safety Business Gateway tijela za nadzor tržišta u državama članica u kojima je proizvod stavljen na raspolaganje na tržištu.
- Za potrebe prvog podstavka točaka (b) i (c) proizvođač navodi pojedinosti, posebno o riziku za zdravlje i sigurnost potrošača i o svim već poduzetim korektivnim mjerama te, ako su dostupne, o količini proizvoda koji su još u optjecaju na tržištu, po državi članici.
9. Komisija osigurava da proizvođači putem portala Safety Business Gateway mogu pružiti informacije koje su namijenjene upozoravanju potrošača te da su te informacije bez nepotrebne odgode dostupne potrošačima na portalu Safety Gate.
 10. Proizvođači osiguravaju da se drugi gospodarski subjekti, odgovorne osobe i pružatelji internetskih platformi za trgovanje u predmetnom lancu opskrbe pravodobno obavješćuju o svim sigurnosnim problemima koje su utvrdili.
 11. Proizvođači čine javno dostupnima komunikacijske kanale kao što su telefonski broj, e-adresa ili poseban odjeljak svojih internetskih stranica, vodeći računa o potrebama osoba s invaliditetom u pogledu pristupačnosti, preko kojih im omogućuju da podnesu pritužbe i obavijeste proizvođače o svim nesrećama ili sigurnosnim problemima povezanim s proizvodom.
 12. Proizvođači istražuju podnesene pritužbe i primljene informacije o nesrećama koje se odnose na sigurnost proizvoda koje su stavili na raspolaganje na tržištu i za koje je podnositelj pritužbe naveo da su opasni te vode interni registar tih pritužbi i opoziva proizvoda te svih korektivnih mjera koje su poduzete radi postizanja sukladnosti proizvoda.
 13. U internom registru pritužbi pohranjuju se samo oni osobni podaci koji su proizvođaču potrebni da istraži pritužbu o navodno opasnom proizvodu. Takvi se podaci čuvaju samo onoliko koliko je potrebno u svrhu istrage i u svakom slučaju ne dulje od pet godina od njihova unosa.

*Članak 10.***Obveze ovlaštenih zastupnika**

1. Proizvođač može pisanim ovlaštenjem imenovati ovlaštenog zastupnika.
2. Ovlaštenu zastupnik obavlja zadaće navedene u ovlaštenju koje mu je dao proizvođač. Ovlaštenu zastupnik tijelima za nadzor tržišta na zahtjev dostavlja presliku tog ovlaštenja. Ovlaštenom zastupniku ovlaštenjem se dopušta da obavlja barem sljedeće zadaće:
 - (a) na obrazloženi zahtjev tijela za nadzor tržišta dostavlja tom tijelu sve informacije i dokumentaciju potrebne za dokazivanje sigurnosti proizvoda na službenom jeziku koje to tijelo može razumjeti;
 - (b) ako ovlaštenu zastupnik smatra ili ima razloga vjerovati da je predmetni proizvod opasan, o tome obavješćuje proizvođača;
 - (c) obavješćuje nadležna nacionalna tijela o svim mjerama poduzetima kako bi se uklonili rizici koje predstavljaju proizvodi obuhvaćeni njihovim ovlaštenjem postavljanjem obavijesti na portalu Safety Business Gateway ako takve informacije već nije pružio proizvođač ili ako nisu pružene po nalogu proizvođača;
 - (d) surađuje s nadležnim nacionalnim tijelima, na njihov zahtjev, o svakoj radnji poduzetoj kako bi se na djelotvoran način uklonili rizici koje predstavljaju proizvodi obuhvaćeni njihovim ovlaštenjem.

*Članak 11.***Obveze uvoznika**

1. Prije stavljanja proizvoda na tržište uvoznici osiguravaju da je proizvod u skladu s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u članku 5. i da je proizvođač ispunio zahtjeve iz članka 9. stavaka 2., 5. i 6.
2. Ako uvoznik smatra ili ima razloga vjerovati, na temelju informacija koje taj uvoznik posjeduje, da proizvod nije sukladan s člankom 5. i člankom 9. stavcima 2., 5. i 6., uvoznik ne smije staviti proizvod na tržište sve dok se ne postigne sukladnost proizvoda. Nadalje, ako je proizvod opasan proizvod, uvoznik odmah o tome obavješćuje proizvođača i osigurava da su o tome obaviještena tijela za nadzor tržišta putem portala Safety Business Gateway.
3. Uvoznici navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak, poštansku adresu i e-adresu te, ako su različite, poštansku adresu ili e-adresu jedinstvene točke za kontakt putem koje su dostupni. Te se informacije navode na proizvodu ili, kad to nije moguće, na pakiranju ili u dokumentu koji prati proizvod. Uvoznici osiguravaju da bilo kakve dodatne oznake ne prekrivaju bilo kakve informacije propisane pravom Unije na oznaci koje je osigurao proizvođač.
4. Uvoznici osiguravaju da uvezeni proizvod prate jasne upute i informacije o sigurnosti na jeziku koji potrošači mogu lako razumjeti, kako odredi država članica u kojoj se proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu, osim ako se proizvod može upotrebljavati sigurno i kako je predvidio proizvođač bez takvih uputa i informacija o sigurnosti.
5. Uvoznici osiguravaju da, dok je proizvod pod njihovom odgovornošću, uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu sukladnost s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u članku 5. i njegovu sukladnost s člankom 9. stavcima 5. i 6.
6. Uvoznici čuvaju primjerak tehničke dokumentacije iz članka 9. stavka 2. da bude dostupna tijelima za nadzor tržišta u razdoblju od deset godina nakon što su proizvod stavili na tržište i osiguravaju da se dokumenti iz članka 9. stavka 2. u relevantnim slučajevima mogu na zahtjev staviti na raspolaganje tim tijelima.
7. Uvoznici surađuju s tijelima za nadzor tržišta i proizvođačem kako bi osigurali sigurnost proizvoda.

8. Ako uvoznik smatra ili imaju razloga vjerovati, na temelju informacija koje taj uvoznik posjeduje, da je proizvod koji je stavio na tržište opasan proizvod, uvoznik odmah:

- (a) obavješćuje proizvođača o tome;
- (b) osigurava poduzimanje korektivnih mjera potrebnih za postizanje sukladnosti proizvoda na djelotvoran način, uključujući, prema potrebi, povlačenje ili opoziv proizvoda; ako takve mjere nisu poduzete, uvoznik ih je dužan odmah poduzeti;
- (c) osigurava da su potrošači odmah o tome obavješteni u skladu s člankom 35. ili člankom 36., ili u skladu s oba članka;
- (d) obavješćuje o tome putem portala Safety Business Gateway tijela za nadzor tržišta u državama članicama u kojima je proizvod stavljen na raspolaganje na tržištu.

Za potrebe prvog podstavka točaka (c) i (d) uvoznik navodi pojedinosti, posebno o riziku za zdravlje i sigurnost potrošača i o svim već poduzetim korektivnim mjerama te, ako su dostupne, o količini proizvoda koji su još u optjecaju na tržištu, po državama članicama.

9. Uvoznici provjeravaju jesu li potrošačima javno dostupni komunikacijski kanali iz članka 9. stavka 11., koji im omogućuju da podnesu pritužbe i obavijeste o svim nesrećama ili sigurnosnim problemima povezanim s proizvodom. Ako takvi kanali nisu dostupni, uvoznici ih osiguravaju, uzimajući u obzir potrebe osoba s invaliditetom u pogledu pristupačnosti.

10. Uvoznici istražuju podnesene pritužbe i primljene informacije o nesrećama koje se odnose na sigurnost proizvoda koje su stavili na raspolaganje na tržištu i za koje je podnositelj pritužbe naveo da su opasni i evidentiraju te pritužbe, kao i opozive proizvoda i sve korektivne mjere koje su poduzete radi postizanja sukladnosti proizvoda u registru iz članka 9. stavka 12. ili u vlastitom internom registru. Uvoznici pravodobno obavješćuju proizvođača, distributere i, prema potrebi, pružatelje usluga provođenja narudžbi i pružatelje internetskih platformi za trgovanje o provedenoj istrazi i o rezultatima te istrage.

11. U registru pritužbi pohranjuju se samo oni osobni podaci koji su uvozniku potrebni da istraži pritužbu o navodno opasnom proizvodu. Takvi se podaci čuvaju samo onoliko koliko je potrebno u svrhu istrage i u svakom slučaju ne dulje od pet godina od njihova unosa.

Članak 12.

Obveze distributera

1. Prije stavljanja proizvoda na raspolaganje na tržištu distributeri provjeravaju jesu li proizvođač i, ako je to primjenjivo, uvoznik ispunili zahtjeve iz članka 9. stavaka 5., 6. i 7. te članka 11. stavaka 3. i 4., ovisno o tome što je primjenjivo.

2. Distributeri osiguravaju da, dok je proizvod pod njihovom odgovornošću, uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu sukladnost s općim sigurnosnim zahtjevom utvrđenim u članku 5. i njegovu sukladnost s člankom 9. stavcima 5., 6. i 7. te člankom 11. stavcima 3. i 4., ovisno o tome što je primjenjivo.

3. Ako distributer smatra ili ima razloga vjerovati, na temelju informacija koje taj distributer posjeduje, da proizvod nije sukladan s člankom 5., člankom 9. stavcima 5., 6. i 7. te člankom 11. stavcima 3. i 4., ovisno o tome što je primjenjivo, distributer ne smije staviti proizvod na raspolaganje na tržištu sve dok se ne postigne sukladnost.

4. Ako distributer smatra ili ima razloga vjerovati, na temelju informacija koje taj distributer posjeduje, da je proizvod koji je stavio na raspolaganje na tržištu opasan proizvod ili da nije sukladan s člankom 9. stavcima 5., 6. i 7. te člankom 11. stavcima 3. i 4., ovisno o tome što je primjenjivo, distributer:

- (a) odmah o tome obavješćuje proizvođača ili uvoznika, ovisno o tome što je primjenjivo;
- (b) osigurava poduzimanje korektivnih mjera potrebnih za postizanje sukladnosti proizvoda na djelotvoran način, uključujući, prema potrebi, povlačenje ili opoziv; i

- (c) osigurava da su tijela za nadzor tržišta u državama članicama u kojima je proizvod stavljen na raspolaganje na tržištu odmah o tome obaviještena putem portala Safety Business Gateway.

Za potrebe prvog podstavka točaka (b) i (c) distributer navodi odgovarajuće pojedinosti, kojima raspolaže, o riziku za zdravlje i sigurnost potrošača, o količini relevantnih proizvoda i o svim već poduzetim korektivnim mjerama.

Članak 13.

Slučajevi u kojima se obveze proizvođača primjenjuju na druge osobe

1. Za potrebe ove Uredbe fizička ili pravna osoba smatra se proizvođačem i podliježe obvezama proizvođača utvrđenima u članku 9. ako ta fizička ili pravna osoba stavlja proizvod na tržište pod imenom ili trgovačkim znakom te fizičke ili pravne osobe.
2. Fizička ili pravna osoba koja nije proizvođač, a koja znatno mijenja proizvod, smatra se proizvođačem za potrebe ove Uredbe i podliježe obvezama proizvođača utvrđenima u članku 9. za dio proizvoda na koji utječe izmjena ili za cijeli proizvod ako znatna izmjena utječe na njegovu sigurnost.
3. Izmjena proizvoda fizičkim ili digitalnim sredstvima smatra se znatnom ako utječe na sigurnost proizvoda i ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:
 - (a) izmjenom se proizvod mijenja na način koji nije bio predviđen početnom procjenom rizika proizvoda;
 - (b) zbog izmjene se promijenila priroda opasnosti, stvorena je nova opasnost ili se povećala razina rizika; i
 - (c) izmjene nisu proveli sami potrošači niti su provedene u njihovo ime za vlastitu upotrebu.

Članak 14.

Interni postupci za sigurnost proizvoda

Gospodarski subjekti osiguravaju da imaju uspostavljene unutarnje postupke za sigurnost proizvoda, što im omogućuje ispunjavanje relevantnih zahtjeva iz ove Uredbe.

Članak 15.

Suradnja gospodarskih subjekata s tijelima za nadzor tržišta

1. Gospodarski subjekti surađuju s tijelima za nadzor tržišta u pogledu radnji kojima bi se mogli ukloniti ili ublažiti rizici koje predstavljaju proizvodi koje su ti subjekti stavili na raspolaganje na tržištu.
2. Na zahtjev tijela za nadzor tržišta gospodarski subjekt dostavlja sve potrebne informacije, a posebno:
 - (a) potpun opis rizika koji proizvod predstavlja, povezane pritužbe i poznate nesreće; i
 - (b) opis svih korektivnih mjera poduzetih kao odgovor na rizik.
3. Gospodarski subjekti na zahtjev utvrđuju i priopćuju sljedeće informacije relevantne za sljedivost proizvoda:
 - (a) informacije o svim gospodarskim subjektima koji su im isporučili proizvod odnosno dio, komponentu ili bilo koji softver koji su ugrađeni u proizvod; i

- (b) informacije o svim gospodarskim subjektima kojima su isporučili proizvod.
4. Gospodarski subjekti moraju moći dati informacije navedene u stavku 2. u razdoblju od deset godina nakon što im je isporučen proizvod ili nakon što su drugom subjektu isporučili proizvod, ovisno o tome što je primjenjivo.
5. Gospodarski subjekti moraju moći dati informacije navedene u stavku 3. u razdoblju od šest godina nakon što im je isporučen proizvod odnosno dio, komponenta ili bilo koji softver koji su ugrađeni u proizvod ili nakon što su drugom subjektu isporučili proizvod, ovisno o tome što je primjenjivo.
6. Tijela za nadzor tržišta mogu zatražiti od gospodarskih subjekata da podnose redovita izvješća o napretku i mogu odlučivati o tome može li se ili kada korektivna mjera smatrati dovršenom.

Članak 16.

Odgovorna osoba za proizvode stavljene na tržište Unije

1. Proizvod obuhvaćen ovom Uredbom ne stavlja se na tržište osim ako postoji gospodarski subjekt koji ima poslovni nastan u Uniji i koji je odgovoran za zadaće utvrđene u članku 4. stavku 3. Uredbe (EU) 2019/1020 u pogledu tog proizvoda. Članak 4. stavci 2. i 3. te uredbe primjenjuju se na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom. Za potrebe ove Uredbe upućivanja na „zakonodavstvo Unije o usklađivanju” i „primjenjivo zakonodavstvo Unije o usklađivanju” u članku 4. stavku 3. te uredbe čitaju se kao upućivanja na „ovu Uredbu”.
2. Ne dovodeći u pitanje obveze gospodarskih subjekata na temelju ove Uredbe, uz zadaće iz članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) 2019/1020, i kako bi se osigurala sigurnost proizvoda za koji je odgovoran, ako je to primjereno s obzirom na moguće rizike povezane s proizvodom, gospodarski subjekt iz stavka 1. ovog članka redovito provjerava:
- (a) je li proizvod u skladu s tehničkom dokumentacijom iz članka 9. stavka 2. ove Uredbe;
- (b) je li proizvod u skladu sa zahtjevima iz članka 9. stavaka 5., 6. i 7. ove Uredbe.

Gospodarski subjekt iz stavka 1. ovog članka na zahtjev tijela za nadzor tržišta dostavlja dokumentirane dokaze o provedenim provjerama.

3. Ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak i podaci za kontakt, uključujući poštansku adresu i e-adresu, gospodarskog subjekta iz stavka 1. navode se na proizvodu ili na njegovu pakiranju, paketu ili popratnom dokumentu.

Članak 17.

Informiranje gospodarskih subjekata

1. Komisija gospodarskim subjektima besplatno pruža opće informacije o ovoj Uredbi.
2. Države članice pružaju gospodarskim subjektima, na njihov zahtjev i bez naknade, konkretne informacije o provedbi ove Uredbe na nacionalnoj razini i o nacionalnim pravilima o sigurnosti proizvoda koja se primjenjuju na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom. U tu se svrhu primjenjuje članak 9. stavci 1. i 4. Uredbe (EU) 2019/515 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁹⁾.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) 2019/515 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uzajamnom priznavanju robe koja se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 764/2008 (SL L 91, 29.3.2019., str. 1.).

Komisija donosi posebne smjernice za gospodarske subjekte, posebno vodeći računa o potrebama onih u kategoriji MSP-ova, uključujući mikropoduzeća, o tome kako ispuniti obveze utvrđene u ovoj Uredbi.

Članak 18.

Posebni zahtjevi sljedivosti za određene proizvode, kategorije ili skupine proizvoda

1. Za određene proizvode, kategorije ili skupine proizvoda koji bi mogli predstavljati ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost potrošača, na temelju nesreća registriranih na portalu Safety Business Gateway, statističkih podataka iz sustava Safety Gate, rezultata zajedničkih aktivnosti za osiguravanje sigurnosti proizvoda i drugih relevantnih pokazatelja ili dokaza te nakon savjetovanja s Mrežom za sigurnost potrošača, relevantnim stručnim skupinama i relevantnim dionicima, Komisija može uspostaviti sustav sljedivosti kojeg se gospodarski subjekti koji te proizvode stavljaju na tržište i stavljaju na raspolaganje na tržište moraju pridržavati.

2. Sustav sljedivosti sastoji se od prikupljanja i pohrane podataka, među ostalim elektroničkim putem, čime se omogućuje identifikacija proizvoda, njegovih sastavnih dijelova ili gospodarskih subjekata uključenih u lanac opskrbe, kao i od načina za prikazivanje i omogućivanje pristupa tim podacima, uključujući stavljanje nosača podataka na proizvod, njegovo pakiranje ili u popratne dokumente.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 45. radi dopune ove Uredbe na način da se u njima:

- (a) određuju proizvode, kategorije ili skupine proizvoda ili sastavni dijelovi tih proizvoda koji vjerojatno mogu predstavljati ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost potrošača kako je navedeno u stavku 1.; Komisija u predmetnim delegiranim aktima navodi je li primijenila metodologiju analize rizika predviđenu Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2019/417 ⁽³⁰⁾ ili, ako ta metodologija nije prikladna za predmetni proizvod, daje detaljan opis primijenjene metode;
- (b) određuju vrste podataka koje gospodarski subjekti trebaju prikupljati i pohranjivati putem sustava sljedivosti iz stavka 2.;
- (c) utvrđuju načini za prikazivanje i pristup podacima, uključujući stavljanje nosača podataka na proizvod, njegovo pakiranje ili u popratne dokumente kako je navedeno u stavku 2.;
- (d) utvrđuju akteri koji imaju pristup podacima iz točke (b) i podaci kojima imaju pristup, uključujući potrošače, gospodarske subjekte, pružatelje internetskih platformi za trgovanje, nadležna nacionalna tijela, Komisiju i organizacije od javnog interesa ili bilo koju organizaciju koja djeluje u njihovo ime.

4. Tijela za nadzor tržišta, potrošači, gospodarski subjekti i drugi relevantni akteri imaju besplatan pristup podacima iz stavka 3. na temelju svojih prava pristupa utvrđenih u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju stavka 3. točke (d);

5. Kad donosi mjere iz stavka 3., Komisija vodi računa o sljedećem:

- (a) troškovnu učinkovitost mjera, uključujući njihov utjecaj na poduzeća, osobito MSP-ove;
- (b) odgovarajućem vremenskom okviru kojim se gospodarskim subjektima omogućuje da se pripreme za te mjere; i
- (c) kompatibilnosti i interoperabilnosti s drugim sustavima sljedivosti proizvoda već uspostavljenima na razini Unije ili međunarodnoj razini.

⁽³⁰⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/417 od 8. studenoga 2018. o utvrđivanju smjernica za upravljanje Sustavom Europske unije za brzu razmjenu informacija „RAPEX” uspostavljenim prema članku 12. Direktive 2001/95/EZ o općoj sigurnosti proizvoda te njegovim sustavom obavješćivanja (SL L 73, 15.3.2019., str. 121.).

ODJELJAK 2.

Članak 19.

Obveze gospodarskih subjekata u slučaju prodaje na daljinu

Ako gospodarski subjekti proizvode stavljaju na raspolaganje na tržištu na internetu ili drugim sredstvima prodaje na daljinu, u ponudi tih proizvoda moraju jasno i vidljivo navesti barem sljedeće informacije:

- (a) ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak proizvođača te poštanska adresa i e-adresa putem koje su dostupni;
- (b) ako proizvođač nema poslovni nastan u Uniji, ime, poštanska adresa i e-adresa odgovorne osobe u smislu članka 16. stavka 1. ove Uredbe ili članka 4. stavka 1 Uredbe (EU) 2019/1020;
- (c) informacije koje omogućuju identifikaciju proizvoda, uključujući njegovu sliku, tip i bilo koju drugu identifikacijsku oznaku proizvoda; i
- (d) sva upozorenja ili informacije o sigurnosti koje treba staviti na proizvod ili na pakiranje odnosno koje se navode u popratnom dokumentu u skladu s ovom Uredbom ili primjenjivim zakonodavstvom Unije o usklađivanju na jeziku koji potrošači mogu lako razumjeti, kako ga odredi država članica u kojoj se proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu.

Članak 20.

Obveze gospodarskih subjekata u slučaju nesreća povezanih sa sigurnošću proizvoda

1. Proizvođač osigurava da o nesreći koju je prouzročio proizvod stavljen na tržište ili stavljen na raspolaganje na tržištu budu obaviještena nadležna tijela države članice u kojoj se nesreća dogodila putem portala Safety Business Gateway bez nepotrebne odgode od trenutka kad sazna za nesreću. Obavijest uključuje tip i identifikacijski broj proizvoda, kao i okolnosti nesreće, ako su poznate. Proizvođač na zahtjev obavješćuje nadležna tijela o svim drugim relevantnim informacijama.
2. Za potrebe stavka 1. proizvođač obavješćuje nadležna tijela o događajima povezanim s upotrebom proizvoda koji su doveli do smrti pojedinca ili teških štetnih posljedica za zdravlje i sigurnost tog pojedinca, trajnih ili privremenih, uključujući ozljede, druga tjelesna oštećenja, bolesti i kronične posljedice za zdravlje.
3. Uvoznici i distributeri koji su upoznati s nesrećom koju je prouzročio proizvod koji su stavili na tržište ili stavili na raspolaganje na tržištu bez nepotrebne odgode obavješćuju relevantnog proizvođača. Proizvođač šalje obavijest u skladu sa stavkom 1. ili upućuje uvoznika ili jednog od distributera da pošalje obavijest.
4. Ako proizvođač proizvoda nema poslovni nastan u Uniji, slanje obavijesti osigurava odgovorna osoba u smislu članka 16. stavka 1. ove Uredbe ili članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/1020 koja je upoznata s nesrećom.

Članak 21.

Informacije u elektroničkom obliku

Ne dovodeći u pitanje članak 9. stavke 5., 6. i 7., članak 11. stavak 3. i članak 16. stavak 3. te relevantne odredbe zakonodavstva Unije o usklađivanju, gospodarski subjekti mogu dodatno informacije iz tih odredbi staviti na raspolaganje i u digitalnom obliku s pomoću elektroničkih tehničkih rješenja koja su jasno vidljiva na proizvodu ili, ako to nije moguće, na njegovu pakiranju ili u popratnom dokumentu. Te informacije moraju biti na jeziku koji potrošači mogu lako razumjeti, kako ga je odredila država članica u kojoj se proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu, među ostalim u formatima pristupačnim za osobe s invaliditetom.

POGLAVLJE IV.

PRUŽATELJI INTERNETSKIH PLATFORMI ZA TRGOVANJE

Članak 22.

Posebne obveze pružatelja internetskih platformi za trgovanje povezane sa sigurnošću proizvoda

1. Ne dovodeći u pitanje opće obveze iz članka 11. Uredbe (EU) 2022/2065, pružatelji internetskih platformi za trgovanje određuju jedinstvenu kontaktnu točku koja omogućuje izravnu elektroničku komunikaciju s tijelima država članica za nadzor tržišta o pitanjima sigurnosti proizvoda, posebno za potrebe obavješćivanja o nalogima izdanima u skladu sa stavkom 4. ovog članka.

Pružatelji internetskih platformi za trgovanje registriraju se na portalu Safety Gate i ondje navode informacije o svojoj jedinstvenoj kontaktnoj točki.

2. Ne dovodeći u pitanje opće obveze iz članka 12. Uredbe (EU) 2022/2065, pružatelji internetskih platformi za trgovanje određuju jedinstvenu kontaktnu točku kako bi potrošačima omogućili izravnu i brzu komunikaciju s njima o pitanjima sigurnosti proizvoda.

3. Pružatelji internetskih platformi za trgovanje osiguravaju da imaju uspostavljene unutarnje postupke za sigurnost proizvoda kako bi se bez nepotrebne odgode ispunili relevantni zahtjevi iz ove Uredbe.

4. Kad je riječ o ovlastima koje države članice dodjeljuju u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2019/1020, države članice svojim tijelima za nadzor tržišta dodjeljuju potrebnu ovlast da u pogledu konkretnog sadržaja koji se odnosi na ponudu opasnog proizvoda izdaju nalog kojim se od pružatelja internetskih platformi za trgovanje zahtijeva da uklone takav sadržaj sa svojeg internetskog sučelja, da onemoguće pristup takvom sadržaju ili da prikažu izričito upozorenje. Takvi nalozi izdaju se u skladu s minimalnim uvjetima utvrđenima u članku 9. stavku 2. Uredbe (EU) 2022/2065.

Pružatelji internetskih platformi za trgovanje poduzimaju potrebne mjere za primanje i obradu naloga izdanih u skladu s ovim stavkom i djeluju bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od dva radna dana od primitka naloga. Elektronički obavješćuju tijelo za nadzor tržišta koje je izdalo nalog o njegovu učinku služeći se podacima za kontakt tijela za nadzor tržišta objavljenih na portalu Safety Gate.

5. U nalogima izdanima u skladu sa stavkom 4. od pružatelja internetske platforme za trgovanje može se zahtijevati da tijekom propisanog razdoblja sa svojeg internetskog sučelja ukloni sav identičan sadržaj koji se odnosi na ponudu predmetnog opasnog proizvoda, da onemogući pristup tom sadržaju ili da prikaže izričito upozorenje, pod uvjetom da je pretraživanje predmetnog sadržaja ograničeno na informacije utvrđene u nalogu i da se od pružatelja internetske platforme za trgovanje ne zahtijeva da provede neovisnu procjenu tog sadržaja te da se pretraživanje i uklanjanje mogu provesti na razmjernan način i s pomoću pouzdanih automatskih alata.

6. Pružatelji internetskih platformi za trgovanje uzimaju u obzir redovite informacije o opasnim proizvodima koje su tijela za nadzor tržišta prijavila u skladu s člankom 26., a koje primaju putem portala Safety Gate, u svrhu primjene dobrovoljnih mjera usmjerenih na otkrivanje, identifikaciju ili uklanjanje sadržaja koji se odnosi na ponude opasnih proizvoda na njihovu tržištu ili onemogućivanje pristupa takvom sadržaju, ako je to primjenjivo, među ostalim koristeći se interoperabilnim sučeljem na portalu Safety Gate u skladu s člankom 34. Obavješćuju tijelo koje je unijelo obavijest u sustav brzog uzbunjivanja Safety Gate o svim poduzetim mjerama služeći se podacima za kontakt tijela za nadzor tržišta objavljenih na portalu Safety Gate.

7. Za potrebe sukladnosti s člankom 31. stavkom 3. Uredbe (EU) 2022/2065 u pogledu sigurnosti proizvoda pružatelji internetskih platformi za trgovanje upotrebljavaju barem portal Safety Gate.

8. Pružatelji internetskih platformi za trgovanje bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju u roku od tri radna dana od primitka obavijesti obrađuju obavijesti povezane s pitanjima sigurnosti proizvoda koji se nudi na prodaju na internetu u okviru njihovih usluga, primljene u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2022/2065.

9. Za potrebe sukladnosti sa zahtjevima iz članka 31. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2022/2065 u pogledu informacija o sigurnosti proizvoda pružatelji internetskih platformi za trgovanje oblikuju i organiziraju svoje internetsko sučelje na način kojim se trgovcima koji nude proizvod omogućuje pružanje najmanje sljedećih informacija za svaki ponuđeni proizvod i osigurava da su te informacije prikazane ili na drugi način lako dostupne potrošačima kad pregledavaju ponudu proizvoda:

- (a) ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak proizvođača te poštanska adresa i e-adresa na kojoj je proizvođač dostupan;
- (b) ako proizvođač nema poslovni nastan u Uniji, ime, poštanska adresa i e-adresa odgovorne osobe u smislu članka 16. stavka 1. ove Uredbe ili članka 4. stavka 1 Uredbe (EU) 2019/1020;
- (c) informacije koje omogućuju identifikaciju proizvoda, uključujući njegovu sliku, tip i bilo koju drugu identifikacijsku oznaku proizvoda; i
- (d) sva upozorenja ili informacije o sigurnosti koje treba staviti na proizvod ili koja trebaju pratiti proizvod u skladu s ovom Uredbom ili primjenjivim zakonodavstvom Unije o usklađivanju na jeziku koji potrošači mogu lako razumjeti, kako odredi država članica u kojoj se proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu.

10. Interni postupci iz stavka 3. uključuju mehanizme kojima se trgovcima omogućuje da osiguraju:

- (a) informacije u skladu sa stavkom 9. ovog članka, uključujući informacije o proizvođaču kojim ima poslovni nastan u Uniji ili, ako je to primjenjivo, o odgovornoj osobi u smislu članka 16. stavka 1. ove Uredbe ili članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/1020; i
- (b) samocertificiranje kojim se obvezuju nuditi isključivo proizvode koji su u skladu s ovom Uredbom iako je to primjenjivo, dodatne identifikacijske podatke u skladu s člankom 30. stavkom 1. Uredbe (EU) 2022/2065.

11. Za potrebe sukladnosti s člankom 23. Uredbe (EU) 2022/2065 u pogledu sigurnosti proizvoda pružatelji internetskih platformi za trgovanje suspendiraju, na razuman rok i nakon prethodnog upozorenja, pružati usluge trgovcima koji često nude proizvode koji nisu u skladu s ovom Uredbom.

12. Pružatelji internetskih platformi za trgovanje surađuju s tijelima za nadzor tržišta, trgovcima i relevantnim gospodarskim subjektima kako bi se olakšalo poduzimanje svake mjere za uklanjanje ili, ako to nije moguće, ublažavanje rizika koje predstavlja proizvod koji se nudi ili je bio ponuđen na internetu u okviru njihovih usluga.

Pružatelji internetskih platformi za trgovanje osobito moraju:

- (a) osigurati da potrošačima pružaju odgovarajuće i pravodobne informacije, među ostalim:
 - i. izravnim slanjem obavijesti svim pogođenim potrošačima koji su preko njihova sučelja kupili relevantni proizvod u slučaju opoziva proizvoda zbog sigurnosti o kojem imaju konkretna saznanja ili ako je potrošačima potrebno skrenuti pozornost na određene informacije kako bi se osigurala sigurna upotreba proizvoda („sigurnosno upozorenje”) u skladu s člankom 35. ili člankom 36., ili u skladu s oba članka;
 - ii. objavljivanjem informacija o opozivima proizvoda zbog sigurnosti na svojim internetskim sučeljima;
- (b) obavijestiti relevantni gospodarski subjekt o odluci o uklanjanju ili onemogućavanju pristupa sadržaju koji se odnosi na ponudu opasnog proizvoda;
- (c) surađivati s tijelima za nadzor tržišta i s relevantnim gospodarskim subjektima kako bi se osiguralo učinkovit opoziv proizvoda, među ostalim nepostavljanjem prepreka za opoziv proizvoda;
- (d) putem portala Safety Business Gateway odmah obavijestiti tijela za nadzor tržišta u državama članicama u kojima je relevantni proizvod stavljen na raspolaganje na tržištu o opasnim proizvodima koji su bili u ponudi na njihovim internetskim sučeljima, a o kojima imaju konkretna saznanja, pružajući isto odgovarajuće pojedinosti kojima raspolažu o riziku za zdravlje i sigurnost potrošača, o količini proizvoda koji su još u optjecaju na tržištu po državi članici, ako su dostupne, te o svim korektivnim mjerama koje su prema njihovim saznanjima već poduzete;

- (e) surađivati u vezi s nesrećama koje su im prijavljene, među ostalim:
- i. obavješćivanjem bez odgode relevantnih trgovaca i gospodarskih subjekata o informacijama koje su primili u vezi s nesrećama ili sigurnosnim problemima, ako znaju da su ti trgovci imali predmetni proizvod u ponudi preko njihovih sučelja;
 - ii. obavješćivanjem bez odgode putem portala Safety Business Gateway o svim nesrećama o kojima su obaviješteni i koje su dovele do ozbiljnog rizika ili stvarne štete za zdravlje ili sigurnost potrošača te koje su prouzročene proizvodom koji je stavljen na raspolaganje na njihovu internetskom tržištu, kao i obavješćujem proizvođača o tome;
- (f) surađivati s tijelima za izvršavanje zakonodavstva na razini Unije i nacionalnoj razini, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF), putem redovite i strukturirane razmjene informacija o ponudama koje su pružatelji internetskih platformi za trgovanje uklonili na temelju ovog članka;
- (g) omogućiti da internetski alati kojima upravljaju tijela za nadzor tržišta pristupe njihovim sučeljima kako bi se utvrdili opasni proizvodi;
- (h) surađivati u otkrivanju, u mjeri u kojoj je to moguće, lanca opskrbe opasnim proizvodima odgovaranjem na zahtjeve za dostavu podataka ako relevantne informacije nisu javno dostupne;
- (i) na obrazloženi zahtjev tijela za nadzor tržišta, ako su pružatelji internetskih platformi za trgovanje ili internetski prodavatelji postavili tehničke prepreke za izvlačenje podataka sa svojih internetskih sučelja (struganje podataka), omogućiti struganje takvih podataka isključivo za potrebe sigurnosti proizvoda na temelju parametara za identifikaciju koje su dostavila tijela za nadzor tržišta koja su podnijela zahtjev.

POGLAVLJE V.

NADZOR TRŽIŠTA I PROVEDBA

Članak 23.

Nadzor tržišta

1. Članak 10., članak 11. stavci od 1. do 7., članci od 12. do 15., članak 16. stavci od 1. do 5., članci 18. i 19. te članci od 21. do 24. Uredbe (EU) 2019/1020 primjenjuju se na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom.
2. Za potrebe ove Uredbe Uredba (EU) 2019/1020 primjenjuje se kako slijedi:
 - (a) upućivanja na „zakonodavstvo Unije o usklađivanju”, „primjenjivo zakonodavstvo Unije o usklađivanju”, „ovu Uredbu i za primjenu zakonodavstva Unije o usklađivanju”, „odgovarajuće zakonodavstvo Unije o usklađivanju” i „zakonodavstvo Unije o usklađivanju ili ovu Uredbu” u člancima 11., 13., 14., 16., 18. i 23. te uredbe čitaju se kao upućivanja na „ovu Uredbu”;
 - (b) upućivanje na „to zakonodavstvo i ovu Uredbu” u članku 11. stavku 1. točki (b) te uredbe čita se kao upućivanje na „ovu Uredbu”;
 - (c) upućivanja na „Mrežu” u člancima od 11. do 13. i članku 21. te uredbe čitaju se kao upućivanja na „Mrežu i Mrežu za sigurnost potrošača iz članka 30. ove Uredbe”;
 - (d) upućivanja na „nesukladnost”, „nesukladnosti” i „nesukladan” u članku 11., člancima od 13. do 16. te člancima 22. i 23. te uredbe čitaju se kao upućivanja na „neusklađenost s ovom Uredbom”;
 - (e) upućivanje na „članak 41.” u članku 14. stavku 4. točki (i) te uredbe čita se kao upućivanje na „članak 44. ove Uredbe”;
 - (f) upućivanje na „članak 20.” u članku 19. stavku 1. te uredbe čita se kao upućivanje na „članak 26. ove Uredbe”.

3. Ako je opasan proizvod identificiran, tijela za nadzor tržišta mogu od proizvođača zatražiti informacije o tome na koje se druge proizvode, koji su proizvedeni istim postupkom, sadržavaju iste sastavne dijelove ili su dio iste proizvodne šarže, odnosi isti rizik.

Članak 24.

Izvjješćivanje

1. Države članice najkasnije dvije godine nakon donošenja provedbenog akta iz stavka 2. i svake godine nakon toga priopćavaju Komisiji podatke o primjeni ove Uredbe.

Nakon priopćenja podataka od država članica Komisija svake godine izrađuje sažeto izvješće i stavlja ga na raspolaganje javnosti.

2. Komisija provedbenim aktima određuje pokazatelje ostvarenja na temelju kojih države članice trebaju priopćiti podatke iz stavka 1. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 46. stavka 3.

POGLAVLJE VI.

SUSTAV BRZOG UZBUNJIVANJA SAFETY GATE I PORTAL SAFETY BUSINESS GATEWAY

Članak 25.

Sustav brzog uzbunjivanja Safety Gate

1. Komisija dalje razvija, modernizira i održava sustav brzog uzbunjivanja za razmjenu informacija o korektivnim mjerama u vezi s opasnim proizvodima („sustav brzog uzbunjivanja Safety Gate”) te poboljšava njegovu učinkovitost.

2. Komisija i države članice imaju pristup sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate. U tu svrhu svaka država članica određuje jedinstvenu nacionalnu kontaktnu točku koja je odgovorna barem za provjeru potpunosti obavijesti i njihovo podnošenje Komisiji na potvrdu, kao i za komunikaciju s Komisijom u pogledu zadaća predviđenih u članku 26. stavicama od 1. do 6.

Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju uloge i zadaće jedinstvenih nacionalnih kontaktnih točaka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 46. stavka 3.

Članak 26.

Obavješćivanje o opasnim proizvodima putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate

1. Države članice putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate obavješćuju o korektivnim mjerama koje su poduzela njihova tijela ili gospodarski subjekti na temelju:

- (a) odredaba ove Uredbe u vezi s opasnim proizvodima koji predstavljaju ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost potrošača; i
- (b) članka 20. Uredbe (EU) 2019/1020.

2. Države članice putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate mogu obavješćivati i o predviđenim korektivnim mjerama u vezi s proizvodima koji predstavljaju ozbiljan rizik ako to smatraju potrebnim s obzirom na hitnost rizika za zdravlje ili sigurnost potrošača.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka, države članice obavješćuju Komisiju o korektivnim mjerama koje su njihova tijela ili gospodarski subjekti poduzeli na temelju ove Uredbe, a Komisija te informacije prosljeđuje ostalim državama članicama. U tu svrhu države članice mogu putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate obavijestiti o korektivnim mjerama koje su poduzela njihova tijela ili gospodarski subjekti na temelju ove Uredbe, zakonodavstva Unije o usklađivanju i Uredbe (EU) 2019/1020 u vezi s proizvodima koji predstavljaju rizik koji je manje ozbiljan od ozbiljnog rizika.
4. Nacionalna tijela dostavljaju obavijesti iz stavka 1. putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate bez odgode, a u svakom slučaju u roku od četiri radna dana nakon poduzimanja korektivne mjere.
5. U roku od četiri radna dana nakon primitka cjelovite obavijesti Komisija provjerava je li ta obavijest u skladu s ovim člankom i sa zahtjevima koji se odnose na rad sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate koje je Komisija utvrdila na temelju stavka 10. Ako je obavijest u skladu s ovim člankom i tim zahtjevima, Komisija je prosljeđuje drugim državama članicama.
6. Države članice putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate bez nepotrebne odgode obavješćuju o svakom ažuriranju, izmjeni ili povlačenju korektivnih mjera iz stavaka 1, 2 i 3.
7. Ako država članica obavijesti o korektivnim mjerama poduzetima u vezi s proizvodima koji predstavljaju ozbiljan rizik, druge države članice putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate bez nepotrebne odgode, a u svakom slučaju najkasnije četiri radna dana nakon poduzimanja korektivnih mjera ili drugih radnji u vezi s istim proizvodima obavješćuju o tim mjerama i radnjama te dostavljaju sve druge relevantne informacije, uključujući rezultate svih provedenih ispitivanja ili analiza.
8. Ako Komisija identificira, uključujući na temelju informacija koje su primili od potrošača ili organizacija potrošača, proizvode koji bi mogli predstavljati ozbiljan rizik i za koje države članice nisu dostavile obavijest putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate, o tome obavješćuje države članice. Države članice provode odgovarajuće provjere i, ako donesu mjere, o njima obavješćuju putem sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate u skladu sa stavkom 1.
9. Komisija provodi sučelje iz članka 20. stavka 5. Uredbe (EU) 2019/1020 između informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 34. te uredbe i sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate kako bi se omogućilo aktiviranje nacрта obavijesti u sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate iz tog informacijskog i komunikacijskog sustava i izbjegao dvostruki unos podataka.
10. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 45. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem sljedećeg:
 - (a) pristupa sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate;
 - (b) djelovanja sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate;
 - (c) podataka koji se unose u sustav brzog uzbunjivanja Safety Gate;
 - (d) zahtjeva za obavješćivanje; i
 - (e) kriterija za procjenu razine rizika.

Članak 27.

Portal Safety Business Gateway

1. Komisija održava internetski portal kojim se gospodarskim subjektima i pružateljima internetskih platformi za trgovanje omogućuje da tijelima za nadzor tržišta i potrošačima na lak način pruže informacije iz članka 9. stavaka 8. i 9., članka 10. stavka 2. točke (c), članka 11. stavaka 2. i 8., članka 12. stavka 4., članka 20. i 22. („portal Safety Business Gateway“).
2. Komisija izrađuje smjernice za praktičnu primjenu portala Safety Business Gateway.

POGLAVLJE VII.

ULOGA KOMISIJE I KOORDINACIJA PROVEDBE

Članak 28.

Djelovanje Unije u vezi s proizvodima koji predstavljaju ozbiljan rizik

1. Ako Komisija sazna za proizvod ili određenu kategoriju ili skupinu proizvoda koji predstavljaju ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost potrošača, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev država članica putem provedbenih akata može poduzeti sve odgovarajuće mjere prilagođene ozbiljnosti i hitnosti situacije ako se:
 - (a) rizik se ne može riješiti, s obzirom na prirodu sigurnosnog problema koji predstavlja proizvod, kategorija ili skupina proizvoda, na način koji je u skladu sa stupnjem ozbiljnosti ili hitnosti slučaja, s pomoću ostalih postupaka utvrđenih posebnim pravom Unije koji se primjenjuje na te proizvode; i
 - (b) rizik se na učinkovit način može ukloniti samo donošenjem odgovarajućih mjera primjenjivih na razini Unije radi osiguravanja dosljedne i visoke razine zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača te pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

Te mjere mogu uključivati mjere kojima se zabranjuje, suspendira ili ograničava stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržištu tih proizvoda ili utvrđuju posebni uvjeti za njihovu ocjenu sukladnosti u pogledu sigurnosnog zahtjeva, ako je primjenjivo, ili za njihovo stavljanje na tržište, kao što je ispitivanje reprezentativnih uzoraka tih proizvoda, kako bi se osigurala visoka razina zaštite potrošača.

Države članice u okviru svoje nadležnosti poduzimaju sve odgovarajuće provedbene mjere potrebne za osiguravanje djelotvorne provedbe tih provedbenih akata. Nadležna tijela dotičnih država članica izvješćuju Komisiju o izvršenju poduzetih mjera.

Komisija redovito ocjenjuje učinkovitost provedbenih mjera koje poduzimaju države članice i obavješćuje Mrežu za sigurnost potrošača o ishodu tog ocjenjivanja.

2. Provedbeni akti iz stavka 1. donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 46. stavka 3. U provedbenim aktima utvrđuje se datum na koji će se prestati primjenjivati.
3. Zbog opravdanih krajnje hitnih razloga povezanih sa zdravljem i sigurnosti potrošača Komisija u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 46. stavka 4. može donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju.
4. Zabranjuje se izvoz iz Unije proizvoda za koji je zabranjeno stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržištu Unije na temelju mjere donesene u skladu sa stavkom 1. ili stavkom 3., osim ako je to izričito dopušteno tom mjerom iz opravdanih razloga.
5. Svaka država članica može Komisiji podnijeti obrazloženi zahtjev za ispitivanje potrebe za donošenjem mjere iz stavka 1. ili stavka 3.

Članak 29.

Zahtjev za mišljenje Komisije o razlikama u procjeni rizika

1. Proizvode koji su ocijenjeni opasnim na temelju odluke tijela za nadzor tržišta u jednoj državi članici prema ovoj Uredbi opasnim smatraju i tijela za nadzor tržišta u drugim državama članicama.

2. Ako tijela za nadzor tržišta u drugim državama članicama donesu drukčije zaključke u smislu utvrđivanja rizika ili njegove razine na temelju vlastite istrage i procjene rizika, svaka država članica može uputiti predmet Komisiji, tražeći njezino mišljenje o tom pitanju, a Komisija bez nepotrebne odgode daje mišljenje o identifikaciji ili razini rizika relevantnog proizvoda, prema potrebi. Ako predmet nije upućen Komisiji, ona ipak može na vlastitu inicijativu dati mišljenje. Za potrebe izdavanja mišljenja iz ovog stavka Komisija može zatražiti relevantne informacije i dokumente te poziva sve države članice da izraze svoja stajališta.
3. Ako Komisija da mišljenje u skladu sa stavkom 2., države članice to uzimaju u obzir.
4. Komisija izrađuje smjernice za praktičnu provedbu ovog članka.
5. Komisija periodično izrađuje izvješće o primjeni ovog članka iz članka i koje predstavlja Mreži za sigurnost potrošača.

Članak 30.

Mreža za sigurnost potrošača

1. Uspostavlja se europska mreža tijela država članica nadležnih za sigurnost proizvoda („Mreža za sigurnost potrošača”).

Svrha je Mreže za sigurnost potrošača služiti kao platforma za strukturiranu koordinaciju i suradnju između tijela država članica i Komisije radi poboljšanja sigurnosti proizvoda u Uniji.

2. Komisija promiče rad Mreže za sigurnost potrošača i u njemu sudjeluje, posebno u obliku administrativne suradnje.
3. Zadaće Mreže za sigurnost potrošača su posebno:
 - (a) olakšati redovitu razmjenu informacija o procjenama rizika, opasnim proizvodima, metodama ispitivanja i rezultatima, normama, metodologijama prikupljanja podataka, interoperabilnosti informacijskih i komunikacijskih sustava, najnovijim znanstvenim postignućima i upotrebi novih tehnologija, kao i drugim aspektima relevantnima za kontrolne aktivnosti;
 - (b) organizirati uspostavu i provedbu projekata zajedničkog nadzora i ispitivanja, uključujući u kontekstu e-trgovine;
 - (c) promicati razmjenu stručnog znanja i najbolje prakse te suradnju u aktivnostima osposobljavanja;
 - (d) poboljšati suradnju na razini Unije u vezi s pronalaženjem, povlačenjem i opozivom opasnih proizvoda;
 - (e) olakšati pojačanu i strukturiranu suradnju među državama članicama u području provedbe propisa o sigurnosti proizvoda, posebno kako bi se olakšale aktivnosti iz članka 32.; i
 - (f) olakšati provedbu ove Uredbe.
4. Mreža za sigurnost potrošača koordinira svoje djelovanje s drugim postojećim aktivnostima Unije povezanim s nadzorom tržišta i sigurnošću potrošača te, prema potrebi, surađuje i razmjenjuje informacije s drugim mrežama, skupinama i tijelima Unije.
5. Mreža za sigurnost potrošača donosi svoj program rada kojim se, među ostalim, utvrđuju prioritete za sigurnost proizvoda te za rizike koji su u Uniji obuhvaćeni ovom Uredbom.

Mreža za sigurnost potrošača sastaje se u redovitim razmacima i, kada je to potrebno, na temelju opravdanog zahtjeva Komisije ili države članice.

Mreža za sigurnost potrošača može pozvati stručnjake i ostale treće strane, uključujući organizacije potrošača, da prisustvuju njezinim sastancima.

6. Mreža za sigurnost potrošača propisno je zastupljena i redovito sudjeluje u relevantnim aktivnostima Mreže Unije za sukladnost proizvoda uspostavljene člankom 29. Uredbe (EU) 2019/1020 te doprinosi njezinim aktivnostima u vezi sa sigurnošću proizvoda kako bi se osigurala odgovarajuća koordinacija aktivnosti nadzora tržišta u usklađenim i neusklađenim područjima.

Članak 31.

Zajedničke aktivnosti u području sigurnosti proizvoda

1. U okviru aktivnosti iz članka 30. stavka 3. točke (b) tijela za nadzor tržišta mogu se sporazumjeti s drugim relevantnim tijelima ili s organizacijama koje predstavljaju gospodarske subjekte ili potrošače o provođenju aktivnosti čiji je cilj osigurati sigurnost i zaštitu zdravlja potrošača u pogledu određenih kategorija proizvoda koji se stavljaju na raspolaganje na tržištu, posebno kategorija proizvoda za koje se često utvrdi da predstavljaju ozbiljan rizik za zdravlje i sigurnost potrošača.
2. Relevantno tijelo za nadzor tržišta i strane iz stavka 1. osiguravaju da sporazum o provedbi takvih aktivnosti ne dovodi do nepoštenog tržišnog natjecanja među gospodarskim subjektima te ne utječe na objektivnost, neovisnost i nepristranost tih stranaka.
3. Komisija redovito organizira zajedničke aktivnosti tijela za nadzor tržišta u okviru kojih tijela za nadzor tržišta provode inspekcije proizvoda koji se nude na internetu ili izvan njega, a koje su ta tijela nabavila pod prikrivenim identitetom.
4. Tijelo za nadzor tržišta može upotrijebiti sve informacije koje su rezultat zajedničkih aktivnosti u okviru istrage koju provodi u vezi sa sigurnošću proizvoda.
5. Dotično tijelo za nadzor tržišta sporazum o zajedničkim aktivnostima, te imena uključenih strana, stavlja na raspolaganje javnosti i unosi taj sporazum u informacijski i komunikacijski sustav iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020. Komisija taj sporazum objavljuje na portalu Safety Gate.

Članak 32.

Istodobna koordinirana kontrolna djelovanja tijela za nadzor tržišta („opsežne provjere”)

1. Dotična tijela za nadzor tržišta provode istodobna koordinirana kontrolna djelovanja („opsežne provjere”) određenih proizvoda ili kategorija proizvoda radi provjere usklađenosti s ovom Uredbom.
2. Osim ako se uključena tijela za nadzor tržišta dogovore drukčije, opsežne provjere koordinira Komisija. Koordinator opsežne provjere prema potrebi čine javno dostupnima ukupne rezultate.
3. Pri provedbi opsežnih provjera uključena tijela za nadzor tržišta mogu se koristiti istražnim ovlastima utvrđenima u poglavlju V. i svim drugim ovlastima koje su im dodijeljene nacionalnim pravom.
4. Tijela za nadzor tržišta mogu pozvati službenike Komisije i druge osobe u njihovoj pratnji, koje je ovlastila Komisija, da sudjeluju u opsežnim provjerama.

POGLAVLJE VIII.

PRAVO NA INFORMACIJE I NA PRAVNO SREDSTVO

Članak 33.

Informacije između tijela i šire javnosti

1. Informacije kojima raspolažu tijela država članica i Komisija o mjerama koje su povezane s proizvodima koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača općenito se stavljaju na raspolaganje javnosti, u skladu sa zahtjevima transparentnosti i ne dovodeći u pitanje ograničenja potrebna za aktivnosti praćenja i istrage. Konkretno, javnost ima pristup informacijama o identifikaciji proizvoda, prirodni rizika i poduzetim mjerama. Te se informacije pružaju i u pristupačnim formatima za osobe s invaliditetom.
2. Države članice i Komisija poduzimaju potrebne korake kojima osiguravaju da se od njihovih službenika i agenata zahtijeva da štite informacije dobivene za potrebe ove Uredbe S tim se informacijama postupa kao s povjerljivima u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.
3. Zaštita profesionalne tajne ne sprečava da se nadležnim tijelima država članica i Komisiji daju informacije koje su relevantne za osiguravanje učinkovitosti praćenja i nadzora tržišta. Tijela koja primaju informacije koje se smatraju profesionalnom tajnom osiguravaju njihovu zaštitu u skladu sa pravom Unije i nacionalnim pravom.
4. Države članice potrošačima i drugim zainteresiranim stranama daju mogućnost da nadležnim tijelima podnesu pritužbe na sigurnost proizvoda, aktivnosti nadzora i kontrole u vezi s određenim proizvodima, kao i slučajevima kada pravna sredstva koji se nude potrošačima u slučaju opoziva proizvoda nisu zadovoljavajuća. Te se pritužbe rješavaju na odgovarajući način. Nadležna tijela podnositelju pritužbe pružaju odgovarajuće informacije o daljnjem postupanju u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 34.

Portal Safety Gate

1. Za potrebe članka 9. stavka 9., članka 20. i 22., članka 31. stavka 5. i članka 33. stavka 1. Komisija održava portal Safety Gate kojim se široj javnosti omogućuje besplatan i otvoren pristup odabranim informacijama o kojima su podnesene obavijesti u skladu s člankom 26. („portal Safety Gate”).
2. Portal Safety Gate mora imati sučelje intuitivno za korisnike, a informacije koje se pružaju na tom portalu moraju biti lako dostupne javnosti, među ostalim i osobama s invaliditetom.
3. Potrošači i druge zainteresirane strane moraju imati mogućnost obavijestiti Komisiju o proizvodima koji mogu predstavljati rizik za zdravlje i sigurnost potrošača putem zasebnog odjeljka portala Safety Gate. Komisija uzima u obzir primljene informacije i, nakon provjere njihove točnosti, prema potrebi te informacije bez nepotrebne odgode prosljeđuje relevantnim državama članicama kako bi se osiguralo da se s tim informacijama primjereno postupi. Komisija o svojem djelovanju obavještuje potrošače i druge zainteresirane strane.
4. Komisija provedbenim aktom donosi modalitete za slanje informacija potrošača u skladu sa stavkom 3., kao i za prijenos tih informacija relevantnim nacionalnim tijelima radi mogućeg poduzimanja daljnjih mjera. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 46. stavka 3.
5. Komisija do 13. prosinca 2024. razvija interoperabilno sučelje kojim se pružateljima internetskih platformi za trgovanje omogućuje da svoja sučelja povežu s portalom Safety Gate.

6. Komisija donosi provedbene akte kojima se određuje provedba interoperabilnog sučelja portala Safety Gate u skladu sa stavkom 5., posebno u pogledu pristupa sustavu i njegova rada. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 46. stavka 3.

Članak 35.

Informacije koje gospodarski subjekti i pružatelji internetskih platformi za trgovanje dostavljaju potrošačima o sigurnosti proizvoda

1. U slučaju opoziva proizvoda zbog sigurnosti ili ako je potrošačima potrebno skrenuti pozornost na određene informacije kako bi se osigurala sigurna upotreba proizvoda („sigurnosno upozorenje“), gospodarski subjekti u skladu sa svojim obvezama iz članaka 9., 10., 11. i 12. i pružatelji internetskih platformi za trgovanje u skladu s svojim obvezama iz članka 22. stavka 12., osiguravaju da svi potrošači koji se mogu identificirati budu obavješteni izravno i bez nepotrebne odgode. Gospodarski subjekti i, ako je to primjenjivo, pružatelji internetskih platformi za trgovanje koji prikupljaju osobne podatke svojih kupaca koriste te informacije za slanje obavijesti o opozivu i sigurnosnih upozorenja.

2. Ako gospodarski subjekti i pružatelji internetskih platformi za trgovanje imaju uspostavljene sustave za registraciju proizvoda ili programe vjernosti kupaca kojima se omogućuje identifikacija proizvoda koje su kupci kupili za svrhe koje nisu kontaktiranje svojih kupaca radi prenošenja sigurnosnih informacija, moraju kupcima ponuditi mogućnost da navedu zasebne podatke za kontakt samo za potrebe povezane sa sigurnosti. Osobni podaci prikupljeni u tu svrhu ograničeni su na nužni minimum i upotrebljavaju se samo za kontaktiranje potrošača u slučaju opoziva ili sigurnosnog upozorenja.

3. Komisija može provedbenim aktima utvrditi, za određene proizvode ili kategorije proizvoda, zahtjeve koje gospodarski subjekti i pružatelji internetskih platformi za trgovanje moraju ispuniti kako bi potrošačima omogućili registraciju proizvoda koji su kupili kako bi bili izravno obaviješteni u slučaju opoziva proizvoda zbog sigurnosti ili sigurnosnog upozorenja u vezi s tim proizvodom, u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 46. stavka 3.

4. Ako se na temelju stavka 1. nije moguće stupiti u kontakt sa svim pogođenim potrošačima, gospodarski subjekti i pružatelji internetskih platformi za trgovanje, u skladu sa svojim odgovornostima, šalju jasnu i vidljivu obavijest o opozivu ili sigurnosno upozorenje drugim odgovarajućim kanalima koji osiguravaju najširi mogući doseg, uključujući, ako je dostupno: internetske stranice poduzeća, kanale društvenih medija, biltene i maloprodajna mjesta te, prema potrebi, objave u masovnim medijima i druge komunikacijske kanale. Informacije moraju biti dostupne osobama s invaliditetom.

Članak 36.

Obavijest o opozivu

1. Ako se informacije o opozivu proizvoda zbog sigurnosti pružaju potrošačima u pisanom obliku, u skladu s člankom 35. stavcima 1. i 4., one imaju oblik obavijesti o opozivu.

2. Obavijest o opozivu, koju potrošači mogu lako razumjeti, mora biti dostupna na jezicima država članica u kojima je proizvod stavljen na raspolaganje na tržištu i uključivati sljedeće elemente:

(a) naslov koji čine riječi „Opoziv proizvoda zbog sigurnosti“;

(b) jasan opis opozvanog proizvoda, uključujući:

i. sliku, ime i robnu marku proizvoda;

ii. identifikacijske brojeve proizvoda, kao što je broj šarže ili serije, i, prema potrebi, grafički prikaz mjesta na kojima se ti brojevi nalaze na proizvodu; i

iii. informacije o tome kada i gdje je proizvod prodan te tko ga je prodao, ako su dostupni;

- (c) jasan opis opasnosti povezane s opozvanim proizvodom, izbjegavajući sve elemente koji bi mogli utjecati na to da potrošač rizik doživi kao manje opasan, na primjer korištenjem pojmova i izraza kao što su „dobrovoljni”, „preventivni”, „diskrecijski”, „u rijetkim situacijama” ili „u posebnim situacijama” ili navođenje da nije bilo prijavljenih nesreća;
- (d) jasan opis mjera koje bi potrošači trebali poduzeti, uključujući uputu da odmah prestanu upotrebljavati opozvani proizvod;
- (e) jasan opis pravnih sredstava dostupnih potrošačima u skladu s člankom 37.;
- (f) besplatni telefonski broj ili interaktivnu internetsku uslugu, putem kojih potrošači mogu dobiti više informacija na relevantnim službenim jezicima Unije; i
- (g) poticanje na razmjenu informacija o opozivu s drugima, prema potrebi.

3. Komisija provedbenim aktima utvrđuje predložak za obavijest o opozivu, uzimajući u obzir znanstvena i tržišna kretanja. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 46. stavka 2. Komisija taj predložak stavlja na raspolaganje u formatu koji gospodarskim subjektima omogućuje jednostavno sastavljanje obavijesti o opozivu, među ostalim u pristupačnim formatima za osobe s invaliditetom.

Članak 37.

Pravna sredstva u slučaju opoziva proizvoda zbog sigurnosti

1. Ne dovodeći u pitanje direktive (EU) 2019/770 i (EU) 2019/771, u slučaju opoziva zbog sigurnosti, koje je pokrenuo gospodarski subjekt ili odredilo nacionalno nadležno tijelo, gospodarski subjekt odgovoran za opoziv proizvoda zbog sigurnosti potrošaču nudi učinkovito, besplatno i pravodobno pravno sredstvo.
2. Ne dovodeći u pitanje druga pravna sredstva koje gospodarski subjekt odgovoran za opoziv može ponuditi potrošaču, gospodarski subjekt potrošaču mora ponuditi izbor između najmanje dva od sljedećih pravnih sredstava:
 - (a) popravak opozvanog proizvoda;
 - (b) zamjenu opozvanog proizvoda sigurnim proizvodom istog tipa i barem iste vrijednosti i kvalitete; ili
 - (c) odgovarajući povrat vrijednosti opozvanog proizvoda, pod uvjetom da je iznos povrata barem jednak cijeni koju plaća potrošač.

Iznimno u odnosu na prvi podstavak, gospodarski subjekt može potrošaču ponuditi samo jedno pravno sredstvo ako su druga pravna sredstva nemoguća ili bi se, u usporedbi s predloženim pravnim sredstvom, nametnuli troškovi gospodarskom subjektu odgovornom za opoziv proizvoda zbog sigurnosti, koji bi bili nerazmjerni, uzimajući u obzir sve okolnosti, uključujući i to može li se alternativno rješenje pružiti bez znatnih nepogodnosti za potrošača.

Potrošač uvijek ima pravo na povrat novca za proizvod ako gospodarski subjekt odgovoran za opoziv proizvoda zbog sigurnosti nije dovršio popravak ili zamjenu u razumnom roku i bez znatnih nepogodnosti za potrošača.

3. Popravak koji bi obavio potrošač smatra se učinkovitim pravnim sredstvom samo ako potrošač može lako i sigurno provesti takav postupak i kada je to predviđeno u obavijesti o opozivu. U takvim slučajevima gospodarski subjekt odgovoran za opoziv proizvoda zbog sigurnosti pruža potrošačima potrebne upute, besplatne zamjenske dijelove ili ažuriranja softvera. Popravkom koji bi obavio potrošač ne smiju se uskratiti prava predviđena direktivama (EU) 2019/770 i (EU) 2019/771.

4. Odlaganje proizvoda od strane potrošača uključuje se u radnje koje potrošači trebaju poduzeti u skladu s člankom 36. stavkom 2. točkom (d) samo ako potrošač može jednostavno i sigurno provesti takvo odlaganje i ne utječe na pravo potrošača na povrat ili zamjenu povučeno proizvoda u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

5. Pravno sredstvo ne smije prouzročiti znatne neugodnosti za potrošača. Potrošač ne snosi troškove slanja ili povrata proizvoda na drugi način. Za proizvode koji po prirodi nisu prenosivi gospodarski subjekt organizira prikupljanje.

Članak 38.

Memorandumi o razumijevanju

1. Nacionalna nadležna tijela i Komisija mogu promicati dobrovoljne memorandume o razumijevanju s gospodarskim subjektima ili pružateljima internetskih platformi za trgovanje, kao i s organizacijama koje predstavljaju potrošače ili gospodarske subjekte, s ciljem preuzimanja dobrovoljnih obveza za poboljšanje sigurnosti proizvoda.
2. Dobrovoljnim obvezama na temelju memoranduma o razumijevanju ne dovode se u pitanje obveze gospodarskih subjekata i pružatelja internetskih platformi za trgovanje propisane ovom Uredbom i drugim relevantnim pravom Unije.

Članak 39.

Predstavničke tužbe

Direktiva (EU) 2020/1828 primjenjuje se na predstavničke tužbe podnesene zbog povreda odredaba ove Uredbe koje su počinili gospodarski subjekti i pružatelji internetskih platformi za trgovanje, a koje štete ili mogu naštetiti kolektivnim interesima potrošača.

POGLAVLJE IX.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Članak 40.

Međunarodna suradnja

1. Kako bi se poboljšala ukupna razina sigurnosti proizvoda koji se stavljaju na raspolaganje na tržištu i osigurali jednaki uvjeti na međunarodnoj razini, Komisija može surađivati, među ostalim razmjenu informacija, s tijelima trećih zemalja ili međunarodnim organizacijama u području primjene ove Uredbe. Sve vrste takve suradnje temelje se na uzajamnosti, uključuju odredbe o povjerljivosti koje odgovaraju onima koje se primjenjuju u Uniji i osiguravaju usklađenost svake razmjene informacija s primjenjivim pravom Unije. Suradnja ili razmjena informacija može se među ostalim odnositi na sljedeće:

- (a) provedbene aktivnosti i mjere povezane sa sigurnošću, među ostalim s ciljem sprečavanja stavljanja u promet opasnih proizvoda, uključujući nadzor tržišta;
- (b) metode procjene rizika i ispitivanja proizvoda;
- (c) koordinirane opozive proizvoda i druge slične mjere;
- (d) znanstvena, tehnička i regulatorna pitanja radi poboljšanja sigurnosti proizvoda i razvoja zajedničkih prioriteta i pristupa na međunarodnoj razini;
- (e) nova pitanja od velike važnosti za zdravlje i sigurnost;
- (f) upotrebu novih tehnologija za poboljšanje sigurnosti proizvoda i povećanje sljedivosti u lancu opskrbe;
- (g) aktivnosti povezane s normizacijom;
- (h) razmjenu službenika i programe osposobljavanja.

2. Komisija može trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama dostaviti odabrane informacije iz svojeg sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate i dobiti relevantne informacije o sigurnosti proizvoda te o preventivnim, restriktivnim i korektivnim mjerama koje su poduzele te treće zemlje ili međunarodne organizacije. Komisija takve informacije prema potrebi dijeli s nacionalnim tijelima.
3. Razmjena informacija iz stavka 2. može biti u obliku:
 - (a) nesustavne razmjene u opravdanim i posebnim slučajevima; ili
 - (b) sustavne razmjene na temelju administrativnog dogovora u kojem se navodi vrsta informacija koje će se razmjenjivati i načini razmjene.
4. Potpuno sudjelovanje u sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate može biti otvoreno zemljama podnositeljicama zahtjeva za članstvo i trećim zemljama, pod uvjetom da je njihovo zakonodavstvo usklađeno s relevantnim pravom Unije i da sudjeluju u europskom sustavu normizacije. Takvo sudjelovanje podrazumijeva iste obveze kao i za države članice u skladu s ovom Uredbom, uključujući obveze obavješćivanja i daljnjeg postupanja. Potpuno sudjelovanje u sustavu brzog uzbunjivanja Safety Gate temelji se na sporazumima između Unije i tih zemalja, u skladu s dogovorima utvrđenima u tim sporazumima.
5. Svaka razmjena informacija na temelju ovog članka, u mjeri u kojoj uključuje osobne podatke, provodi se u skladu s pravilima Unije o zaštiti podataka. Osobni podaci prenose se samo u mjeri u kojoj je takva razmjena nužna isključivo u svrhu zaštite zdravlja ili sigurnosti potrošača.
6. Informacije razmijenjene u skladu s ovim člankom upotrebljavaju se isključivo u svrhu zaštite zdravlja ili sigurnosti potrošača.

POGLAVLJE X.

FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 41.

Financijske aktivnosti

1. Unija financira sljedeće aktivnosti u vezi s primjenom ove Uredbe:
 - (a) izvršavanje zadaća Mreže za sigurnost potrošača;
 - (b) razvoj i rad sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate, uključujući razvoj elektroničkih interoperabilnih rješenja za razmjenu podataka:
 - i. između sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate i nacionalnih sustava za nadzor tržišta;
 - ii. između sustava brzog uzbunjivanja Safety Gate i carinskih sustava;
 - iii. s drugim relevantnim ograničenim sustavima koje tijela za nadzor tržišta upotrebljavaju za potrebe izvršavanja zakonodavstva;
 - (c) razvoj i održavanje portala Safety Gate i portala Safety Business Gateway, uključujući javno neograničeno programsko sučelje za razmjenu podataka s platformama i trećim stranama.
2. Unija može financirati sljedeće aktivnosti u vezi s primjenom ove Uredbe:
 - (a) razvoj instrumenata međunarodne suradnje iz članka 40.;
 - (b) sastavljanje i ažuriranje doprinosa smjernicama o nadzoru tržišta i sigurnosti proizvoda;
 - (c) stavljanje stručnog tehničkog ili znanstvenog znanja na raspolaganje Komisiji kako bi joj se pomoglo u provedbi upravne suradnje u području nadzora tržišta;

- (d) obavljanje prethodnog ili pomoćnog rada u vezi aktivnostima nadzora tržišta povezanih s primjenom ove Uredbe kao što su studije, programi, evaluacije, smjernice, poredbene analize, uzajamni zajednički posjeti i programi posjeta, razmjena osoblja, istraživački rad, razvoj i održavanje baza podataka, aktivnosti osposobljavanja, laboratorijski rad, ispitivanje sposobnosti, međulaboratorijska ispitivanja i rad na ocjenjivanju sukladnosti;
- (e) kampanje za nadzor tržišta koje organizira Unija i povezane aktivnosti, uključujući sredstva i opremu, informatičke alate i osposobljavanje;
- (f) aktivnosti koje se provode u okviru programa tehničke pomoći, suradnju s trećim zemljama te promicanje i poboljšanje politika i sustava Unije za nadzor tržišta među zainteresiranim stranama na razini Unije i na međunarodnoj razini, uključujući aktivnosti koje provode organizacije potrošača za poboljšanje informiranja potrošača.

3. Financijska potpora Unije aktivnostima iz ove Uredbe provodi se u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³¹⁾, izravno ili neizravno povjerenjem zadaća izvršenja proračuna subjektima navedenima u članku 62. stavku 1. točki (c) te uredbe.

4. Europski parlament i Vijeće svake godine određuje odobrena sredstva koja se dodjeljuju za aktivnosti iz ove Uredbe u granicama financijskog okvira na snazi.

5. Odobrenim sredstvima koja su Europski parlament i Vijeće utvrdili za financiranje aktivnosti nadzora tržišta mogu se pokrivati i troškovi koji se odnose na aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije koje su potrebne za upravljanje aktivnostima u skladu s ovom Uredbom i ostvarivanje njihovih ciljeva; posebno studije, sastanci stručnjaka, aktivnosti informiranja i komunikacije, uključujući institucijsko priopćavanje političkih prioriteta Unije ako se oni odnose s općim ciljevima nadzora tržišta, troškovi povezani s informatičkim mrežama koje se bave obradom i razmjenom informacija te svi drugi troškovi tehničke i administrativne pomoći koje Komisija snosi za upravljanje aktivnostima koje se provode u skladu s ovom Uredbom.

Članak 42.

Zaštita financijskih interesa Unije

1. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava da su, dok se provode djelovanja koja se financiraju u okviru ove Uredbe, financijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i financijskim sankcijama.

2. Komisija ili njezini predstavnici i Revizorski sud ovlašteni su provoditi reviziju, na temelju dokumenata i inspekcija na terenu, svih korisnika bespovratnih sredstava, izvoditelja i podizvoditelja koji su primali sredstva Unije u okviru Programa jedinstvenog tržišta i sljednika tog programa u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi Vijeća (Euratom, EU) br. 2185/96 ⁽³²⁾.

⁽³¹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

⁽³²⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevare i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

3. OLAF može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na licu mjesta, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³³⁾ i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 radi utvrđivanja je li došlo do prevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije, u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom o financiranju koji se financiraju u okviru programa.

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, ugovori, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava i odluke o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su rezultat provedbe ove Uredbe, sadržavaju odredbe kojima se izričito ovlašćuju Komisija, Revizorski sud i OLAF za provedbu takvih revizija i istraga u skladu s njihovim nadležnostima.

POGLAVLJE XI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43.

Odgovornost

1. Nijedna odluka donesena u skladu s ovom Uredbom kojom se nameću ograničenja stavljanja proizvoda na tržište ili stavljanja proizvoda na raspolaganje na tržištu ili kojom se zahtijeva povlačenje ili opoziv tog proizvoda ne utječe na procjenu odgovornosti predmetne stranke, s obzirom na nacionalno pravo koje se primjenjuje u predmetnom slučaju.

2. Ova Uredba ne utječe na Direktivu Vijeća 85/374/EEZ ⁽³⁴⁾.

Članak 44.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe kojima se nameću obveze gospodarskim subjektima i pružateljima internetskih platformi za trgovanje te poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe u skladu s nacionalnim pravom.

2. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

3. Države članice do 13. prosinca 2024. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama, ako je nisu ranije obavijestile, te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 45.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 18. stavka 3. i članka 26. stavka 10. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 12. lipnja 2023.

⁽³³⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽³⁴⁾ Direktiva Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s odgovornošću za neispravne proizvode (SL L 210, 7.8.1985., str. 29.).

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 18. stavka 3. i članka 26. stavka 10. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 18. stavka 3. ili članka 26. stavka 10. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 46.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
4. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

Članak 47.

Evaluacija i preispitivanje

1. Do 13. prosinca 2029. Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe. Komisija predstavlja Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru izvješće o glavnim nalazima. U tom se izvješću procjenjuje je li se ovom Uredbom, a osobito člancima 18., 22. i 25., ostvario cilj bolje zaštite potrošača od opasnih proizvoda uzimajući pritom u obzir izazove koje donose nove tehnologije i njihov utjecaj na poduzeća, a posebno na MSP-ove.
2. Do 13. prosinca 2029. Komisija izrađuje izvješće o evaluaciji primjene članka 16. U tom se izvješću posebno procjenjuju područje primjene, učinci, troškovi i koristi tog članka. Izvješću se, prema potrebi, prilaže zakonodavni prijedlog.
3. Do 13. prosinca 2027. Komisija ocjenjuje načine provedbe odredaba o uklanjanju nezakonitog sadržaja s internetskih platformi za trgovanje iz članka 22. stavaka 4., 5. i 6. s pomoću sustava obavješćivanja Unije osmišljenog i razvijenog u okviru portala Safety Gate. Toj se procjeni prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.
4. Do 13. prosinca 2026. Komisija objavljuje izvješće o funkcioniranju međusobnog povezivanja informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020 i portala Safety Gate iz ove Uredbe, uključujući informacije o njihovim funkcijama, daljnjim poboljšanjima ili, prema potrebi, o razvoju novog sučelja.

5. Do 13. prosinca 2029. Komisija izrađuje izvješće o evaluaciji primjene članka 44. U tom se izvješću posebno procjenjuju učinkovitost primjene i odvratajući učinak sankcija koje se određuju na temelju tog članka. Izvješću se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.

6. Države članice Komisiji na zahtjev dostavljaju informacije potrebne za evaluaciju ove Uredbe.

Članak 48.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1025/2012

Uredba (EU) br. 1025/2012 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 10., dodaje se sljedeći stavak:

„7. Ako europska norma izrađena za potrebe Uredbe (EU) 2023/988 Europskog parlamenta i Vijeća (*) ispunjava opći sigurnosni zahtjev utvrđen u članku 5. te uredbe i posebne sigurnosne zahtjeve iz članka 7. stavka 2. te uredbe, Komisija bez odgode objavljuje upućivanje na takvu europsku normu u *Službenom listu Europske unije*.

(*) Uredba (EU) 2023/988 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o općoj sigurnosti proizvoda, izmjeni Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 87/357/EEZ (SL L 135, 23.5.2023., str. 1..).”;

2. u članku 11. stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Ako država članica ili Europski parlament smatraju da usklađena norma ili europska norma izrađena za potrebe Uredbe (EU) 2023/988 ne ispunjava u cijelosti zahtjeve koji se njome nastoje obuhvatiti, a koji su utvrđeni u relevantnom zakonodavstvu Unije o usklađivanju ili u toj uredbi, o tome obavješćuju Komisiju uz detaljno objašnjenje. Nakon savjetovanja s odborom osnovanim odgovarajućim zakonodavstvom Unije o usklađivanju, ako postoji, ili s odborom osnovanim tom uredbom ili nakon drugih oblika savjetovanja sa sektorskim stručnjacima, Komisija odlučuje:

(a) da će objaviti, da neće objaviti ili da će objaviti uz ograničenje upućivanja na usklađenu normu ili predmetnu europsku normu izrađenu za potrebe te uredbe u *Službenom listu Europske unije*; i

(b) da će upućivanja na usklađenu normu ili dotičnu europsku normu izrađenu za potrebe te uredbe zadržati u *Službenom listu Europske unije* ili da će ih zadržati uz ograničenje ili da će ih povući iz *Službenog lista Europske unije*.

2. Komisija na svojim internetskim stranicama objavljuje informacije o usklađenim normama i europskim normama izrađenima za potrebe Uredbe (EU) 2023/988 koje su bile predmetom odluke iz stavka 1.

3. Komisija o odluci iz stavka 1. obavješćuje predmetnu europsku organizaciju za normizaciju i, prema potrebi, zahtijeva reviziju usklađenih normi ili predmetnih europskih normi izrađenih za potrebe Uredbe (EU) 2023/988.”.

Članak 49.

Izmjena Direktive (EU) 2020/1828

U Prilogu I. Direktivi (EU) 2020/1828 točka 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Uredba (EU) 2023/988 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o općoj sigurnosti proizvoda, izmjeni Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 87/357/EEZ (SL L 135, 23.5.2023., str. 1..).”

Članak 50.

Stavljanje izvan snage

1. Direktive 87/357/EEZ i 2001/95/EZ stavljaju se izvan snage s učinkom od 13. prosinca 2024.
2. Upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i Uredbu (EU) br. 1025/2012 i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga toj uredbi.

Članak 51.

Prijelazna odredba

Države članice ne sprečavaju stavljanje na raspolaganje na tržištu proizvoda obuhvaćenih Direktivom 2001/95/EZ koji su sukladni s tom direktivom i koji su stavljeni na tržište prije 13. prosinca 2024.

Članak 52.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 13. prosinca 2024.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 10. svibnja 2023.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednica
J. ROSWALL

PRILOG

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 87/357/EEZ	Direktiva 2001/95/EZ	Uredba (EU) br. 1025/2012	Ova Uredba
	članak 1. stavak 2.		članak 2. stavci 1. i 2.
	članak 2., osim točke (a) drugog podstavka i točke (b) drugog podstavka		Članak 3.
	članak 2. točka (a) drugi podstavak		članak 2. stavak 2. točka (i) i članak 2. stavak 3.
	članak 2. točka (b) drugi podstavak		članak 6. stavak 2.
	članak 3. stavak 1.		Članak 5.
	članak 3. stavak 2.		članak 7. stavak 1.
	članak 3. stavak 3.		Članak 8.
	članak 3. stavak 4.		članak 7. stavak 3.
	članak 4. stavak 1. točke (a) i (b)	članak 10. stavak 1.	članak 7. stavak 2.
	članak 4. stavak 1. točka (c)	-	-
	članak 4. stavak 1. točka (d)	-	-
	članak 4. stavak 2. prvi podstavak	članak 10. stavak 7.	članak 48. stavak 1. točka (a)
	članak 4. stavak 2. drugi podstavak	-	-
	članak 4. stavak 2. treći i četvrti podstavak	članak 11. stavak 1. točka (b)	članak 48. stavak 1. točka (b)
	članak 5. stavak 1. prvi podstavak		članak 9. stavak 7.
	članak 5. stavak 1. drugi podstavak		-
	članak 5. stavak 1. treći podstavak točka (a)		članak 9. stavci 10., 12. i 13. i članak 11. stavci 9. i 10.
	članak 5. stavak 1. treći podstavak točka (b)		članak 9. stavak 8. i članak 11. stavak 8.
	članak 5. stavak 1. četvrti podstavak točka (a)		članak 9. stavci 5. i 6. i članak 11. stavak 3.
	članak 5. stavak 1. četvrti podstavak točka (b) prva rečenica		članak 9. stavci 2. i 3.
	članak 5. stavak 1. četvrti podstavak točka (b) druga rečenica		članak 9. stavci 11., 12. i 13. i članak 11. stavci 9., 10. i 11.
	članak 5. stavak 1. peti podstavak		članak 9. stavak 8. točka (a)

članak 5. stavak 2.	članak 12. stavci 1. i 3.
članak 5. stavak 3. prvi podstavak	članak 9. stavak 8., članak 11. stavak 8. i članak 12. stavak 4.
članak 5. stavak 3. drugi podstavak	-
članak 5. stavak 4.	Članak 15.
članci od 6. do 9.	članak 2. stavak 2., članci 23. i 44.
članak 10. stavak 1.	Članak 30.
članak 10. stavak 2.	Članci 31. i 32..
članak 11. stavak 1. prvi podstavak	članak 26. stavak 3.
članak 11. stavak 1. drugi podstavak	-
članak 11. stavak 1. treći podstavak	članak 26. stavak 10.
članak 11. stavak 2.	članak 26. stavak 5.
članak 12. stavak 1. prvi i četvrti podstavak	članak 26. stavci 1. i 2.
članak 12. stavak 1. drugi podstavak	-
članak 12. stavak 1. treći podstavak	-
članak 12. stavak 2.	članak 26. stavci 5. i 7.
članak 12. stavak 3.	članak 26. stavak 10.
članak 12. stavak 4.	članak 40. stavci od 2. do 6.
Članak 13.	Članak 28.
članci 14. i 15.	Članak 46.
članak 16. stavak 1. prvi podstavak	članak 33. stavak 1.
članak 16. stavak 1. drugi podstavak	članak 33. stavak 2.
članak 16. stavak 2.	članak 33. stavak 3.
Članak 17.	članak 43. stavak 2.
članak 18. stavci 1. i 2.	Članak 23.
članak 18. stavak 3.	članak 43. stavak 1.
članak 19. stavak 1.	-
članak 19. stavak 2.	Članak 47.
Članak 20.	-
Članak 21.	Članak 52.

članci 1. i 2.	Prilog I. točka 1. Prilog I. točke 2. i 3. Prilog III. Prilog IV.		članak 9. stavak 8., članak 10. stavak 2. točka (c), članak 11. stavak 8. i članak 12. stavak 4. Članak 26. - Prilog članak 6. stavak 1. prvi podstavak i članak 6. stavak 1. točka (f) podtočka i.
članci od 3. do 7.		-	

II.

(Nezakonodavni akti)

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

Obavijest o datumu stupanja na snagu Sporazuma između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država na temelju članka XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. o izmjeni koncesija za sve carinske kvote uključene u raspored EU-a CLXXV. zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije

Sporazum između Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država na temelju članka XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. o izmjeni koncesija za sve carinske kvote uključene u raspored EU-a CLXXV. zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije ⁽¹⁾, koji je potpisan u Bruxellesu 17. siječnja 2023., na snagu je stupio 2. svibnja 2023.

⁽¹⁾ SL L 119, 5.5.2023., str. 3.

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/989

od 22. svibnja 2023.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 1321/2014 o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove, kao i o ispravku te uredbe

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 17. stavak 1.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014 ⁽²⁾ utvrđuju se zahtjevi za kontinuiranu plovidbenost zrakoplova, uključujući kvalifikacije i dozvole osoblja odgovornog za otpuštanje proizvoda u uporabu nakon održavanja.
- (2) Pojam „kompleksni zrakoplov na motorni pogon” definiran je u članku 3. točki (j) Uredbe (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ te je stavljen izvan snage Uredbom (EU) 2018/1139. U skladu s člankom 140. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) 2018/1139 Uredbu (EU) br. 1321/2014 treba prilagoditi Uredbi (EU) 2018/1139 u pogledu definicije tog pojma.
- (3) Kako bi se povećala učinkovitost sustava za izdavanje dozvola i osposobljavanje za održavanje, potrebno je izmijeniti zahtjeve za dozvole za održavanje i organizacije za osposobljavanje utvrđene u Prilogu III. (Dio-66.) i Prilogu IV. (Dio 147.) Uredbi (EU) br. 1321/2014.
- (4) Posebno je potrebno olakšati upis ovlaštenja za tip zrakoplova u dozvole za održavanje ako nema organizacija odobrenih u skladu s Prilogom IV. Uredbi (EU) br. 1321/2014 koje nude osposobljavanje za tip na tom zrakoplovu, uz održavanje iste razine sigurnosti i jednakih uvjeta. Također je potrebno ažurirati nastavni plan za osnovno osposobljavanje osoblja za izdavanje potvrde uključenog u održavanje zrakoplova, poboljšati učinkovitost „osposobljavanja na radnom mjestu” potrebnog za prvi upis ovlaštenja za tip u kategoriji dozvole za održavanje te uvesti nove metode osposobljavanja i tehnologije podučavanja te druga poboljšanja u okviru redovitog ažuriranja pravila iz tog priloga.

⁽¹⁾ SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (SL L 362, 17.12.2014., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ (SL L 79, 19.3.2008., str. 1.).

- (5) Uredbu (EU) br. 1321/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (6) Izmjene se temelje na Mišljenju br. 07/2022 ⁽⁴⁾ Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa u skladu s člankom 75. stavkom 2. točkom (b) i člankom 76. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139.
- (7) Organizacijama za osposobljavanje iz održavanja i tijelima za izdavanje dozvola trebalo bi osigurati dostatno prijelazno razdoblje kako bi se osigurala njihova usklađenost s novim pravilima i postupcima uvedenima ovom Uredbom.
- (8) Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2022/1360 ⁽⁵⁾ izmijenjena je Uredba (EU) br. 1321/2014 kako bi se uključila upućivanja na podatke i informacije koji se upotrebljavaju za kontinuiranu plovidbenost, a koji su utvrđeni u skladu s novim Prilogom I.b Uredbi Komisije (EU) br. 748/2012 ⁽⁶⁾.
- (9) Provedbenom uredbom (EU) 2022/1360 nenamjerno su izbrisane podpodtočka 3. u točki M.A.302 podtočki (d) Priloga I. (Dio-M) Uredbi (EU) br. 1321/2014 i podpodtočke od 3. do 9. u točki ML.A.302 podtočki (c) Priloga V.b (Dio ML) toj uredbi, koje je trebalo zadržati. Provedbenom uredbom (EU) 2022/1360 ujedno je nenamjerno dodana još jedna podtočka (e) u točki M.A.502 Priloga I. (Dio-M) Uredbi (EU) br. 1321/2014 umjesto da je zamijeni.
- (10) Uredbu (EU) br. 1321/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način ispraviti.
- (11) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 127. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 1321/2014 mijenja se kako slijedi:

(1) članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (t) zamjenjuje se sljedećim:

„(t) „usklađivanje sustava upravljanja” znači koordinirani postupak interakcije i razmjene informacija i metoda među sustavima upravljanja dviju ili više organizacija radi postizanja zajedničkih ili dosljednih ciljeva praćenja sigurnosti i usklađenosti;”;

(b) dodaje se sljedeća točka (u):

„(u) „kompleksni zrakoplov na motorni pogon” znači:

i. zrakoplov:

- s najvećom certificiranom uzletnom masom koja prelazi 5 700 kg, ili
- certificiran za najveći broj putničkih sjedala koji je veći od devetnaest, ili
- certificiran za letenje s najmanjom posadom od barem dva pilota, ili
- opremljen turbomlaznim motorom/motorima ili s više od jednog turboelisnog motora; ili

⁽⁴⁾ <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions>

⁽⁵⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/1360 od 28. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1321/2014 u pogledu provedbe proporcionalnijih zahtjeva za zrakoplove koji se upotrebljavaju u sportskom i rekreativnom zrakoplovstvu (SL L 205, 5.8.2022., str. 115.).

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. kolovoza 2012. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija (SL L 224, 21.8.2012., str. 1.).

- ii. helikopter certificiran:
 - za najveću uzletnu masu koja prelazi 3 175 kg, ili
 - za najveći broj putničkih sjedala koji je veći od devet, ili
 - za letenje s najmanjom posadom od barem dva pilota, ili
 - iii. zrakoplov s nagibnim rotorom;”;
- (2) članak 6. mijenja se kako slijedi:
- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:
„Zahtjevi koji se primjenjuju na organizacije za osposobljavanje i nadležna tijela koja izdaju dozvole”;
 - (b) dodaju se sljedeći stavci 4., 5. i 6.:
„4. Svaki tečaj osnovnog osposobljavanja ili njegov dio koji je započeo prije 12. lipnja 2024. završava, uključujući sva povezana ispitivanja, prije 12. lipnja 2026. Odgovarajuće potvrde o priznavanju također se izdaju prije 12. lipnja 2026.
5. Potvrde o priznavanju iz stavka 4. izdaju se u skladu s inačicom ove Uredbe koja se primjenjuje prije 12. lipnja 2024.
6. Za potrebe izdavanja ili izmjene dozvole za održavanje zrakoplova u skladu s Prilogom III. (Dio-66.) nakon 12. lipnja 2024. nadležno tijelo priznaje da status podnositelja zahtjeva u pogledu ispita osnovnog znanja koji odgovara inačici ove Uredbe koja se primjenjuje prije 12. lipnja 2024. ispunjava zahtjeve inačice ove Uredbe koja se primjenjuje od 12. lipnja 2024. ”;
- (3) Prilog III. (Dio-66.) mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;
- (4) Prilog IV. (Dio 147.) mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Uredba (EU) br. 1321/2014 ispravlja se kako slijedi:

- (1) Prilog I. (Dio-M) ispravlja se u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi;
- (2) Prilog V.b (Dio ML) ispravlja se u skladu s Prilogom IV. ovoj Uredbi.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 12. lipnja 2024.

Međutim, članak 1. stavak 1. i članak 2. primjenjuju se od prije 12. lipnja 2023.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. svibnja 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

PRILOG III. (Dio-66.) Uredbi (EU) br. 1321/2014 mijenja se kako slijedi:

(1) sadržaj se mijenja kako slijedi:

(a) iza točke 66.B.1 umeće se sljedeća točka 66.B.2:

„66.B.2 Načini usklađivanja”;

(b) iza točke 66.B.130 umeće se sljedeća točka 66.B.135:

„66.B.135 Postupak za odobrenje multimedijskog osposobljavanja (MBT)”;

(c) naslov Dodatka III. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak III. Osposobljavanje za tip zrakoplova i standard vrednovanja za tip – osposobljavanje na radnom mjestu (OJT)”;

(d) naslov Dodatka IV. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak IV. Moduli ili djelomični moduli za iskustvo i osnovno znanje potrebni za produljenje valjanosti dozvole za održavanje zrakoplova iz dijela 66.”;

(e) dodaje se sljedeći naslov Dodatka IX.:

„Dodatak IX. Metoda ocjenjivanja za multimedijsko osposobljavanje (MBT)”;

(2) točka 66.A.5 mijenja se kako slijedi:

(a) u podtočki 1. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„grupa 1.: kompleksni zrakoplovi na motorni pogon; helikopteri s više motora; avioni koji nisu klipni avioni, s certificiranom najvećom dozvoljenom visinom leta iznad razine leta FL290; zrakoplovi opremljeni sustavima za upravljanje zrakoplovom s pomoću računala; zračni brodovi uzgonjeni plinom osim ELA2.”;

(b) u podtočki 2. podpodtočki i. druga alineja zamjenjuje se sljedećim:

„— oni avioni s turbinskim motorom koje Agencija razvrsta u ovu podgrupu zbog njihove manje složenosti.”;

(3) u točki 66.A.10 podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Kada podnositelj zahtijeva izmjenu osnovnih kategorija putem postupka iz točke 66.B.105 u državi članici koja nije država članica koja je izdala dozvolu, organizacija za održavanje koja je odobrena u skladu s Prilogom II. (Dio 145.) ili Prilogom V.d (Dio CAO) treba poslati dozvolu za održavanje zrakoplova zajedno s EASA obrascem 19. nadležnom tijelu iz točke 66.1 na ovjeru i potpis izmijenjene ili ponovno izdane dozvole, prema potrebi.”;

(4) u točki 66.A.20 podtočki (a) podpodtočki 7. dodaje se sljedeći stavak:

„Dozvola za održavanje zrakoplova kategorije C izdana za kompleksni zrakoplov na motorni pogon uključuje privilegije dozvole za održavanje zrakoplova kategorije C i za druge zrakoplove koji nisu kompleksni zrakoplovi na motorni pogon.”;

(5) točka 66.A.25 zamjenjuje se sljedećim:

„66.A.25 Zahtjevi u vezi s osnovnim znanjem

(a) Podnositelj zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova dokazuje ispitom razinu znanja iz povezanih predmetnih modula u skladu s Dodatkom I. (za dozvole kategorije A, B1, B2, B2L, B3 i C) ili Dodatkom VII. (za dozvole kategorije L).

- (b) Ispiti osnovnog znanja moraju biti u skladu sa standardom iz Dodatka II. (za dozvole kategorije A, B1, B2, B2L, B3 i C) ili Dodatka VIII. (za dozvole kategorije L) ovom Prilogu i provodi ih jedna od sljedećih ustanova:

(1) organizacija za osposobljavanje odobrena u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.);

(2) nadležno tijelo;

(3) u slučaju dozvola kategorije L druga organizacija koju odobri nadležno tijelo.

- (c) Ispiti osnovnog znanja moraju biti položeni unutar 10 godina prije podnošenja zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova ili dodavanja kategorije ili potkategorije takvoj dozvoli. Ako ispiti osnovnog znanja nisu položeni u tom desetogodišnjem razdoblju, podnositelj zahtjeva može steći priznanja ispita osnovnog znanja u skladu s podtočkom (d).

Zahtjev valjanosti od 10 godina primjenjuje se na ispite za svaki pojedinačni modul, osim za one module za koje je ispit već položen u okviru druge kategorije dozvole i za koje je dozvola već izdana.

- (d) Podnositelj može podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za potpuno ili djelomično priznavanje osnovnog znanja u pogledu:

(1) ispita osnovnog znanja koji su položeni više od 10 godina prije podnošenja zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova (vidjeti podtočku (c));

(2) sva druga nacionalna tehnička osposobljavanja i ispite koje nadležno tijelo smatra jednakovrijednima odgovarajućim zahtjevima za osnovno znanje iz ovog Priloga.

Podnositelj zahtjeva podnosi dokaz o dodijeljenim priznanjima upućivanjem na izvješće o priznavanju ispita koje je nadležno tijelo odobrilo u skladu s odjeljkom B pododjeljkom E ovog Priloga III. (Dio-66.)

- (e) Osnovno osposobljavanje bez modula 1 i 2 Dodatka I. ovom Prilogu smatra se potpunim osnovnim osposobljavanjem odobrenim u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.) samo ako podnositelj zahtjeva naknadno dokaže znanje iz tih modula na temelju ispita i nadležno tijelo mu dodijeli priznanje.

- (f) Imatelj dozvole za održavanje zrakoplova koji podnosi zahtjev za dodavanje druge kategorije ili potkategorije dopunjuje ispitom razinu znanja koja odgovara povezanim predmetnim modulima u skladu s Dodatkom I. (za dozvole kategorije A, B1, B2, B2L, B3 i C) ili Dodatkom VII. (za dozvole kategorije L).

U Dodatku IV. navedeni su moduli Dodatka I. (za kategorije dozvole B1, B2, B2L, B3 i C) ili Dodatka VII. (za dozvole kategorije L) koji su potrebni za dodavanje nove kategorije ili potkategorije u postojeću dozvolu izdanu u skladu s ovim Prilogom.”;

- (6) točka 66.A.30 mijenja se kako slijedi:

(a) u podtočki (a) podpodtočki (2.b) brišu se drugi i treći stavak;

(b) u podtočki (a) podpodtočke 3., 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„3. za kategoriju C u pogledu kompleksnih zrakoplova na motorni pogon:

- i. tri godine iskustva korištenja privilegija kategorija B1.1, B1.3 ili B2 kao osoblje za podršku, ili istodobno kao osoblje za podršku i osoblje za izdavanje potvrde, u skladu s točkom 145.A.35 Priloga II. (Dio 145.), u organizaciji za održavanje koja radi na kompleksnim zrakoplovima na motorni pogon, uključujući 12 mjeseci iskustva kao osoblje za podršku pri baznom održavanju; ili

- ii. pet godina iskustva korištenja privilegija kategorija B1.2, B1.4 ili L5 kao osoblje za podršku, ili istodobno kao osoblje za podršku i osoblje za izdavanje potvrde, u skladu s točkom 145.A.35 Priloga II. (Dio 145.), u organizaciji za održavanje koja radi na kompleksnim zrakoplovima na motorni pogon, uključujući 12 mjeseci iskustva kao osoblje za podršku pri baznom održavanju; ili
 - iii. za podnositelje zahtjeva koji imaju akademsku titulu: tri godine radnog iskustva u okruženju održavanja zrakoplova na reprezentativnom odabiru zadataka koji su izravno povezani s održavanjem zrakoplova, uključujući šest mjeseci sudjelovanja u obavljanju zadataka baznog održavanja pri upravljanju kompleksnim zrakoplovima na motorni pogon;
 - iv. za proširenje upisane kategorije C sa zrakoplova koji nisu kompleksni zrakoplovi na motorni pogon na kompleksne zrakoplove na motorni pogon:
 - (a) dvije godine iskustva korištenja privilegija kategorija B1.1, B1.2, B1.3, B1.4, B2 ili L5 kao osoblje za podršku, ili istodobno kao osoblje za podršku i osoblje za izdavanje potvrde, u skladu s točkom 145.A.35 Priloga II. (Dio 145.), u organizaciji za održavanje koja radi na kompleksnim zrakoplovima na motorni pogon, uključujući šest mjeseci iskustva kao osoblje za podršku pri baznom održavanju; ili
 - (b) za nositelje dozvole kategorije C na temelju akademske titule: dvije godine radnog iskustva u okruženju održavanja zrakoplova na reprezentativnom odabiru zadataka koji su izravno povezani s održavanjem zrakoplova, uključujući tri mjeseca sudjelovanja u obavljanju zadataka baznog održavanja pri upravljanju kompleksnim zrakoplovima na motorni pogon;
 4. za kategoriju C u pogledu zrakoplova koji nisu kompleksni zrakoplovi na motorni pogon:
 - i. tri godine iskustva korištenja privilegija kategorija B1, B2, B2L, B3 ili L kao osoblje za podršku, ili istodobno kao osoblje za podršku i osoblje za izdavanje potvrde, u skladu s točkom 145.A.35 Priloga II. (Dio 145.), u organizaciji za održavanje koja radi na zrakoplovima koji nisu kompleksni zrakoplovi na motorni pogon, uključujući šest mjeseci iskustva kao osoblje za podršku pri baznom održavanju; ili
 - ii. za nositelje akademske titule: tri godine radnog iskustva u okruženju održavanja zrakoplova na reprezentativnom odabiru zadataka koji su izravno povezani s održavanjem zrakoplova, uključujući šest mjeseci sudjelovanja u obavljanju zadataka baznog održavanja pri upravljanju zrakoplovima koji nisu kompleksni zrakoplovi na motorni pogon;
 5. akademska titula mora biti stečena u relevantnoj tehničkoj disciplini i izdana na sveučilištu ili bilo kojoj drugoj visokoškolskoj ustanovi koju priznaje nadležno tijelo.”;
- (c) podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:
- „(e) Neovisno o podtočki (a), iskustvo u održavanju zrakoplova stečeno u organizacijama koje nisu odobrene u skladu s prilogima II. (Dio 145.) i V.d (Dio CAO) može se priznati ako je to održavanje jednakovrijedno održavanju koje se zahtijeva na temelju ovog Priloga kako je odredilo nadležno tijelo.
- Međutim, potrebno je dokazati dodatno iskustvo u organizacijama odobrenima u skladu s prilogima II. ili V.d ili pod nadzorom neovisnog osoblja za izdavanje potvrde.”;
- (7) u točki 66.A.40 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:
- „(b) Imatelj dozvole za održavanje zrakoplova popunjava odgovarajuće dijelove EASA obrasca 19. (vidjeti Dodatak V.) i dostavlja ga zajedno s preslikom svoje dozvole nadležnom tijelu koje je izdalo izvornu dozvolu za održavanje zrakoplova, osim ako imatelj dozvole radi u organizaciji za održavanje odobrenoj u skladu s Prilogom II. (Dio 145.) ili Prilogom V.d (Dio CAO) koja ima postupak u svojem priručniku prema kojem takva organizacija može podnijeti potrebnu dokumentaciju u ime imatelja dozvole za održavanje zrakoplova.”;

(8) točka 66.A.45 podtočka (d) mijenja se kako slijedi:

(a) u prvom stavku prva alineja zamjenjuje se sljedećim:

„— zadovoljavajućeg završetka vrednovanja za tip zrakoplova u odgovarajućoj kategoriji B1, B2 ili C u skladu s Dodatkom III. ovog Priloga (Dio-66.);”;

(b) drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za kategoriju C ovlaštenja za osobu koja je kvalificirana akademskim putem, kako je navedeno u točki 66.A.30 podtočki (a) podpodtočki 5., prvo odgovarajuće vrednovanje za tip zrakoplova mora biti na razini kategorije B1 ili B2.”;

(9) u točki 66.A.45 podtočki (h) podpodtočki ii. podpodpodtočki 3. briše se treći stavak;

(10) umeće se sljedeća točka 66.B.2:

„66.B.2 Načini usklađivanja

(a) Agencija razrađuje prihvatljive načine usklađivanja („AMC”) koji se mogu primijeniti za postizanje usklađenosti s Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim delegiranim i provedbenim aktima.

(b) Za postizanje usklađenosti s ovom Uredbom mogu se primijeniti alternativni načini usklađivanja.

(c) Nadležna tijela obavješćuju Agenciju o svim alternativnim načinima usklađivanja koje osobe pod njihovim nadzorom ili ona sama primjenjuju za postizanje usklađenosti s ovom Uredbom.”;

(11) točka 66.B.105 mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„66.B.105 Postupak za izdavanje dozvole za održavanje zrakoplova putem odobrene organizacije za održavanje u skladu s Prilogom II. (Dio 145.) ili Prilogom V.d (Dio CAO)”;

(b) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Organizacija za održavanje odobrena u skladu s Prilogom II. (Dio 145.) ili Prilogom V.d (Dio CAO), koju je nadležno tijelo ovlastilo za provođenje te djelatnosti, može i. pripremiti dozvolu za održavanje zrakoplova u ime nadležnog tijela ili ii. dati preporuke nadležnom tijelu u vezi sa zahtjevom pojedinog podnositelja zahtjeva za dozvolu za održavanje zrakoplova tako da nadležno tijelo može pripremiti i izdati takvu dozvolu.”;

(12) u točki 66.B.110 podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Moduli ili djelomični moduli za iskustvo i osnovno znanje potrebni za dodavanje nove kategorije ili potkategorije u postojeću dozvolu izdanu u skladu s ovim Prilogom navedeni su u tablicama u Dodatku IV.”;

(13) u točki 66.B.130 dodaje se sljedeća podtočka (c):

„(c) Potvrda o priznanju (EASA obrazac 149.b) iz Dodatka III. Prilogu IV. (Dio 147.) upotrebljava se za priznavanje završetka teorijskih elemenata, praktičnih elemenata ili i teorijskih i praktičnih elemenata osposobljavanja za ovlaštenje za tip.”;

(14) dodaje se sljedeća točka 66.B.135:

„66.B.135 Postupak za odobrenje multimedijskog osposobljavanja (MBT)

Kad god odobrava tečajeve, uključujući multimedijско osposobljavanje (MBT), koji se provode u fizičkom ili virtualnom okruženju ili u oba, nadležno tijelo provjerava je li osnovno osposobljavanje za zrakoplov u skladu s Dodatkom I., a osposobljavanje za tip zrakoplova s Dodatkom III.

Postupak odobrenja uključuje načela i kriterije iz Dodatka IX.”;

(15) točka 66.B.200 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) Ispiti osnovnog znanja moraju biti u skladu sa standardom iz dodataka I. i II. ili dodataka VII. i VIII., kako je primjenjivo.

Potvrda o priznanju (EASA obrazac 148.b) iz Dodatka III. Prilogu IV. (Dio 147.) upotrebljava se za potvrđivanje završetka ispita osnovnog znanja.

(d) Ispiti po završetku osposobljavanja za tip i vrednovanja za tip moraju biti u skladu sa standardom iz Dodatka III.

Potvrda o priznanju (EASA obrazac 149.b) iz Dodatka III. Prilogu IV. (Dio 147.) upotrebljava se za potvrđivanje završetka osposobljavanja za tip zrakoplova ili vrednovanja za tip.”;

(b) podtočka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) Osim određene dokumentacije potrebne za vrednovanje za tip, kandidatu za vrijeme vrednovanja na raspolaganju smije biti samo ispitna dokumentacija.”;

(16) u pododjeljku E prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U ovom pododjeljku propisuju se postupci za odobrenje priznavanja ispita iz točke 66.A.25 podtočke (d).”;

(17) u točki 66.B.400 dodaje se sljedeća podtočka (d):

„(d) Ako podnositelj zahtjeva uputi na izvješće o priznavanju ispita koje je odobrilo drugo nadležno tijelo, tijelo za izdavanje dozvole uzima u obzir to izvješće o priznavanju ispita i traži savjet drugog tijela o upotrebi tog izvješća o priznavanju ispita.”

(18) u točki 66.B.405 podtočki (a) drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„U toj se usporedbi navodi je li usklađenost dokazana kao i objašnjenje za svaku tvrdnju te mogući uvjeti ili dodatni kriteriji ili oboje.”;

(19) Dodatak I. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Modularizacija

Kvalifikacija iz osnovnih predmeta za svaku kategoriju ili potkategoriju dozvole za održavanje zrakoplova mora biti u skladu sa sljedećom matricom, pri čemu su primjenjivi predmeti označeni s „X”, a „n.p.” znači da predmetni modul nije primjenjiv ni potreban.

Predmetni modul	B1.1 A1	B1.2 A2	B1.3 A3	B1.4 A4	B3	B2	B2L	C
	Tur- binski motor	Klipni motor	Tur- binski motor	Klipni motor	Klipni motor bez regulacije tlaka kabine MTOM ≤ 2 t			
1. MATEMATIKA	X	X	X	X	X	X	X	X
2. FIZIKA	X	X	X	X	X	X	X	X
3. OSNOVE ELEKTROTEHNIKE	X	X	X	X	X	X	X	X
4. OSNOVE ELEKTRONIKE	X (n.p. za A1)	X (n.p. za A2)	X (n.p. za A3)	X (n.p. za A4)	X	X	X	X
5. DIGITALNE TEHNIKE/SUSTAVI ELEKTRONIČKIH INSTRUME- NATA	X	X	X	X	X	X	X	X
6. MATERIJALI I HARDVER	X	X	X	X	X	X	X	X
7. PRAKSA ODRŽAVANJA	X	X	X	X	X	X	X	X
8. OSNOVE AERODINAMIKE	X	X	X	X	X	X	X	X
9. LJUDSKI FAKTOR	X	X	X	X	X	X	X	X
10. ZRAKOPLOVNI PROPISI	X	X	X	X	X	X	X	X
11. AERODINAMIKA, STRUKTU- RE I SUSTAVI AVIONA	X	X	n.p.	n.p.	X	n.p.	n.p.	11, 15 i 17 kao B1.1 ili 11, 16 i 17 kao B1.2 ili 12 i 15 kao B1.3 ili 12 i 16 kao B1.4 ili 13 i 14 kao B2
12. AERODINAMIKA, STRUKTU- RE I SUSTAVI HELIKOPTERA	n.p.	n.p.	X	X	n.p.	n.p.	n.p.	
13. AERODINAMIKA, STRUKTU- RE I SUSTAVI ZRAKOPLOVA	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	X	X	
14. POGON	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	X	X	
15. PLINSKOTURBINSKI MO- TORI	X	n.p.	X	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	
16. KLIPNI MOTOR	n.p.	X	n.p.	X	X	n.p.	n.p.	
17. ELISA	X	X	n.p.	n.p.	X	n.p.	n.p.	

MODUL 1. MATEMATIKA

MODUL 1. MATEMATIKA	RAZINA	
	A	B1 B2 B2L B3
1.1. <i>Aritmetika</i>	1	2
1.2. <i>Algebra</i>		
(a) Jednostavni algebarski izrazi	1	2
(b) Jednadžbe	—	1
1.3. <i>Geometrija</i>		
(a) Jednostavne geometrijske konstrukcije	—	1
(b) Grafički prikaz	2	2
(c) Trigonometrija	—	2

MODUL 2. FIZIKA

MODUL 2. FIZIKA	RAZINA	
	A B3	B1 B2 B2L
2.1. <i>Materija</i>	1	2
2.2. <i>Mehanika</i>		
2.2.1. <i>Statika</i>	1	2
2.2.2. <i>Kinetika</i>	1	2
2.2.3. <i>Dinamika</i>		
(a) Masa, sila i energija	1	2
(b) Moment i očuvanje momenta	1	2
2.2.4. <i>Dinamika tekućina</i>		
(a) Težina i gustoća	2	2
(b) Viskoznost, stlačivost tekućina, statični, dinamični i ukupni tlak	1	2
2.3. <i>Termodinamika</i>		
(a) Temperatura	2	2
(b) Toplina	1	2
2.4. <i>Optika (svjetlost)</i>	—	2
2.5. <i>Valno kretanje i zvuk</i>	—	2

MODUL 3. OSNOVE ELEKTROTEHNIKE

MODUL 3. OSNOVE ELEKTROTEHNIKE	RAZINA		
	A	B1 B2 B2L	B3
3.1. Teorija elektrona	1	1	1
3.2. Statički elektricitet i provođenje	1	2	1
3.3. Terminologija elektrike	1	2	1
3.4. Generiranje elektriciteta	1	1	1
3.5. Izvori istosmjerne struje	1	2	2
3.6. Krugovi istosmjerne struje	1	2	1
3.7. Otpor/otpornik			
(a) Otpor	—	2	1
(b) Otpornici	—	1	—
3.8. Snaga	—	2	1
3.9. Kapacitivnost/kondenzator	—	2	1
3.10. Magnetizam			
(a) Teorija magnetizma	—	2	1
(b) Magnetomotorna sila	—	2	1
3.11. Induktivnost/induktor	—	2	1
3.12. Teorija motora/generatora istosmjerne struje	—	2	1
3.13. Teorija izmjenične struje	1	2	1
3.14. Otpornički (R), kapacitivni (C) i induktivni (L) strujni krugovi	—	2	1
3.15. Transformatori	—	2	1
3.16. Filtri	—	1	—
3.17. Generatori izmjenične struje	—	2	1
3.18. Motori na izmjeničnu struju	—	2	1

MODUL 4. OSNOVE ELEKTRONIKE

MODUL 4. OSNOVE ELEKTRONIKE	RAZINA		
	A	B1 B3	B2 B2L
4.1. Poluvodiči			
4.1.1. Diode			
(a) Opis i značajke	—	2	2
(b) Rad i funkcija	—	—	2
4.1.2. Tranzistori			
(a) Opis i značajke	—	1	2
(b) Konstrukcija i rad	—	—	2
4.1.3. Integrirani krugovi			
(a) Osnovni opis i rad	—	1	2
(b) Opis i rad	—	—	2
4.2. Tiskane pločice	—	1	2
4.3. Servo-mehanizmi			
(a) Načela	—	1	2
(b) Konstrukcija, rad i upotreba	—	—	2

MODUL 5. DIGITALNE TEHNIKE/SUSTAVI ELEKTRONIČKIH INSTRUMENATA

MODUL 5. DIGITALNE TEHNIKE/SUSTAVI ELEKTRONIČKIH INSTRUMENATA	RAZINA			
	A	B3	B1	B2 B2L
5.1. Sustavi elektroničkih instrumenata	1	1	1	1
5.2. Brojčani sustavi	—	—	1	2
5.3. Pretvorba podataka	—	—	1	2
5.4. Sabirnice podataka	—	—	2	2
5.5. Logički strujni krugovi				
(a) Identifikacija i aplikacije	—	—	2	2
(b) Interpretacija logičkih dijagrama	—	—	—	2
5.6. Osnovna struktura računala				
(a) Računalna terminologija i tehnologija	1	1	2	2
(b) Rad računala	—	—	—	2
5.7. Mikroprocesori	—	—	—	2
5.8. Integrirani krugovi	—	—	—	2
5.9. Multipleksiranje	—	—	—	2
5.10. Optička vlakna	—	—	1	2
5.11. Elektronički zasloni	1	1	2	2
5.12. Elektrostatički osjetljivi uređaji	1	1	2	2
5.13. Kontrola za upravljanje softverom	—	1	2	2
5.14. Elektromagnetsko okruženje	—	1	2	2
5.15. Tipični elektronički/digitalni sustavi zrakoplova	1	1	1	1

MODUL 6. MATERIJALI I HARDVER

MODUL 6. MATERIJALI I HARDVER	RAZINA		
	A	B1 B3	B2 B2L
6.1. <i>Materijali u zrakoplovu – željezni</i>			
(a) Čelične slitine upotrebljavane u zrakoplovu	1	2	1
(b) Ispitivanje željeznih materijala	—	1	1
(c) Popravak i inspekcije	—	2	1
6.2. <i>Materijali u zrakoplovu – neželjezni</i>			
(a) Značajke	1	2	1
(b) Ispitivanje neželjeznih materijala	—	1	1
(c) Popravak i inspekcije	—	2	1
6.3. <i>Materijali u zrakoplovu – kompozitni i nemetalni</i>			
6.3.1. <i>Kompozitni i nemetalni osim drva i tkanine</i>			
(a) Značajke	1	2	2
(b) Detekcija greške	1	2	—
(c) Popravak i inspekcije	—	2	1
6.3.2. <i>Drvene konstrukcije</i>	1	1	—
6.3.3. <i>Tekstilne preslake</i>	—	1	—
6.4. <i>Korozija</i>			
(a) Osnove kemije	1	1	1
(b) Vrste korozije	2	3	2
6.5. <i>Pričvršćivači</i>			
6.5.1. <i>Navoji vijaka</i>	2	2	2
6.5.2. <i>Svornjaci, zatici i vijci</i>	2	2	2
6.5.3. <i>Osiguravajuće naprave</i>	2	2	2
6.5.4. <i>Zakovice za zrakoplove</i>	1	2	1
6.6. <i>Cijevi i cijevne spojke</i>			
(a) Identifikacija	2	2	2
(b) Standardne cijevne spojke	2	2	1
6.7. <i>Opruge</i>	—	2	1
6.8. <i>Ležajevi</i>	1	2	2
6.9. <i>Prijenosi</i>	1	2	2
6.10. <i>Kontrolna užad</i>	1	2	1
6.11. <i>Električni kablovi i konektori</i>	1	2	2

MODUL 7. PRAKSA ODRŽAVANJA

MODUL 7. PRAKSA ODRŽAVANJA	RAZINA		
	A	B1 B3	B2 B2L
7.1. Sigurnosne mjere predostrožnosti – zrakoplov i radionica	3	3	3
7.2. Praksa u radionici	3	3	3
7.3. Alati	3	3	3
7.4. (Rezervirano)	—	—	—
7.5. Inženjerski nacrti, dijagrami i standardi	1	2	2
7.6. Dosjedi i zazori	1	2	1
7.7. Sustav električnog ožičenja zrakoplova (EWIS)	1	3	3
7.8. Zakivanje	1	2	—
7.9. Cijevi i crijeva	1	2	—
7.10. Opruge	1	2	—
7.11. Ležajevi	1	2	—
7.12. Prijenosi	1	2	—
7.13. Kontrolna užad	1	2	—
7.14. Rukovanje materijalima			
7.14.1. Limovi	—	2	—
7.14.2. Kompoziti i nemetali	—	2	—
7.14.3. Adivivna proizvodnja	1	1	1
7.15. (Rezervirano)	—	—	—
7.16. Težina i balansiranje zrakoplova			
(a) Izračun težišta	—	2	2
(b) Vaganje zrakoplova	—	2	—
7.17. Rukovanje zrakoplovom i skladištenje	2	2	2
7.18. Tehnike rastavljanja, pregleda, popravka i sastavljanja			
(a) Tipovi grešaka i tehnike vizualnog pregleda	2	3	3
(b) Metode za opće popravke – priručnik za popravak strukture	—	2	—
(c) Tehnike pregleda bez razaranja	—	2	1
(d) Tehnike rastavljanja i ponovnog sastavljanja	2	2	2
(e) Tehnike otkrivanja kvarova	—	2	2
7.19. Izvanredni događaji			
(a) Pregledi nakon udara groma i HIRF prodiranja	2	2	2
(b) Pregledi nakon izvanrednih događaja kao što su tvrda slijetanja, let kroz turbulentne uvjete	2	2	—
7.20. Postupci održavanja	1	2	2
7.21. Dokumentacija i komunikacija	1	2	2

MODUL 8. OSNOVE AERODINAMIKE

MODUL 8. OSNOVE AERODINAMIKE	RAZINA	
	A B3	B1 B2 B2L
8.1. <i>Fizika atmosfere</i> Međunarodna standardna atmosfera (International Standard Atmosphere – ISA), primjena u aerodinamici	1	2
8.2. <i>Aerodinamika</i>	1	2
8.3. <i>Teorija letenja</i>	1	2
8.4. <i>Protok zraka pri visokoj brzini</i>	1	2
8.5. <i>Stabilnost i dinamika leta</i>	1	2

MODUL 9. LJUDSKI FAKTOR

MODUL 9. LJUDSKI FAKTOR	RAZINA
	SVE
9.1. <i>Općenito</i>	2
9.2. <i>Ljudska izvedba i ograničenja</i>	2
9.3. <i>Socijalna psihologija</i>	1
9.4. <i>Faktori koji utječu na izvedbu</i>	2
9.5. <i>Fizičko okruženje</i>	1
9.6. <i>Zadaci</i>	1
9.7. <i>Komunikacija</i>	2
9.8. <i>Ljudska greška</i>	2
9.9. <i>Upravljanje sigurnošću</i>	2
9.10. <i>Dvanaest najčešćih ljudskih faktora i ublažavanje rizika</i>	2

MODUL 10. ZRAKOPLOVNI PROPISI

MODUL 10. ZRAKOPLOVNI PROPISI	RAZINA	
	A	B1 B2 B2L B3
10.1. <i>Regulatorni okvir</i>	1	1
10.2. <i>Osoblje za izdavanje potvrde – održavanje</i>	2	2
10.3. <i>Odobrene organizacije za održavanje</i>	2	2
10.4. <i>Neovisno osoblje za izdavanje potvrde</i>	–	3
10.5. <i>Letačke operacije</i>	1	1
10.6. <i>Certificiranje zrakoplova, dijelova i uređaja</i>	2	2
10.7. <i>Kontinuirana plovidbenost</i>	2	2
10.8. <i>Načela nadzora kontinuirane plovidbenosti</i>	1	1
10.9. <i>Održavanje i certifikacija izvan trenutačnih propisa EU-a (ako nisu zamijenjeni zahtjevima EU-a)</i>	–	1
10.10. <i>Kibersigurnost u održavanju zrakoplova</i>	1	1

MODUL 11. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI AVIONA

MODUL 11. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI AVIONA	RAZINA				
	A1	A2	B1.1	B1.2	B3
11.1. <i>Teorija letenja</i>					
(a) Aerodinamika aviona i komande leta	1	1	2	2	1
(b) Avion, druge aerodinamičke naprave	1	1	2	2	1
11.2. <i>Strukture konstrukcije zrakoplova (ATA 51)</i>					
(a) Opći pojmovi	2	2	2	2	2
(b) Zahtjevi plovidbenosti za strukturalnu čvrstoću	2	2	2	2	2
(c) Konstrukcijske metode	1	1	2	2	2
11.3. <i>Strukture konstrukcije zrakoplova – avioni</i>					
11.3.1. <i>Trup, vrata, prozori (ATA 52/53/56)</i>	1	1	2	2	1
(a) Načela konstrukcije					
(b) Naprave za vuču u zraku	1	1	1	1	1
(c) Vrata	1	1	2	1	—
11.3.2. <i>Krila (ATA 57)</i>	1	1	2	2	1
11.3.3. <i>Stabilizatori (ATA 55)</i>	1	1	2	2	1
11.3.4. <i>Komandne površine (ATA 55/57)</i>	1	1	2	2	1
11.3.5. <i>Gondole/nosači (ATA 54)</i>	1	1	2	2	1
11.4. <i>Klimatizacija i regulacija tlaka u kabini (ATA 21)</i>					
(a) Regulacija tlaka	1	1	3	3	—
(b) Dovod zraka	1	—	3	—	—
(c) Klimatizacija	1	—	3	—	—
(d) Sigurnosni uređaji i uređaji za upozoravanje	1	1	3	3	—
(e) Sustav za grijanje i ventilaciju	—	1	—	3	1
11.5. <i>Sustavi instrumenata/avionike</i>					
11.5.1. <i>Sustavi instrumenata (ATA 31)</i>	1	1	2	2	2
11.5.2. <i>Sustavi avionike</i>	1	1	1	1	1
Osnove rasporeda sustava i rada: automatskog letenja (ATA 22) komunikacije (ATA 23) navigacijskih sustava (ATA 34)					
11.6. <i>Električna energija (ATA 24)</i>	1	1	3	3	3
11.7. <i>Oprema i unutrašnje uređenje (ATA 25)</i>					
(a) Oprema za slučaj opasnosti	2	2	2	2	2
(b) Raspored kabine i tereta	1	1	1	1	—

MODUL 11. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI AVIONA	RAZINA				
	A1	A2	B1.1	B1.2	B3
11.8. Zaštita od požara (ATA 26)					
(a) Sustav za otkrivanje vatre i dima i sustavi za gašenje požara	1	1	1	1	—
(b) Prijenosni aparat za gašenje požara	1	1	1	1	1
11.9. Komande leta (ATA 27)	1	1	3	3	2
(a) Primarne i sekundarne komande leta					
(b) Aktiviranje i zaštita	1	—	3	—	—
(c) Upravljanje sustavom	1	—	3	—	—
(d) Uravnoteženje i podešavanje	1	1	3	3	2
11.10. Sustavi goriva (ATA 28, ATA 47)	1	1	3	3	1
(a) Raspored sustava					
(b) Rukovanje gorivom	1	1	3	3	1
(c) Indikacije i upozorenja	1	1	3	3	1
(d) Posebni sustavi	1	—	3	—	—
(e) Uravnoteženje	1	—	3	—	—
11.11. Hidraulični pogon (ATA 29)	1	1	3	3	2
(a) Opis sustava					
(b) Upravljanje sustavom (1)	1	1	3	3	2
(c) Upravljanje sustavom (2)	1	—	3	—	—
11.12. Zaštita od leda i kiše (ATA 30)	1	1	3	3	1
(a) Načela					
(b) Odleđivanje	1	1	3	3	1
(c) Zaštita protiv zaleđivanja	1	—	3	—	—
(d) Brisači	1	1	3	3	1
(e) Sustavi za zaštitu od kiše	1	—	3	—	—
11.13. Podvozje (ATA 32)	2	2	3	3	2
(a) Opis					
(b) Upravljanje sustavom	2	2	3	3	2
(c) Sustav signalizacije zemlja-zrak	2	—	3	—	—
(d) Zaštita stražnjeg dijela	2	2	3	3	2
11.14. Svjetla (ATA 33)	2	2	3	3	2
11.15. Kisik (ATA 35)	1	1	3	3	2
11.16. Pneumatika/vakuum (ATA 36)					
(a) Sustavi	1	1	3	3	2
(b) Crpke	1	1	3	3	2
11.17. Voda/otpad (ATA 38)					
(a) Sustavi	2	2	3	3	2
(b) Korozija	2	2	3	3	2
11.18. Sustavi održavanja u zrakoplovu (ATA 45)	1	—	2	—	—

MODUL 11. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI AVIONA	RAZINA				
	A1	A2	B1.1	B1.2	B3
11.19. <i>Integrirana modularna avionika (ATA 42)</i>					
(a) Opći opis sustava i teorija	1	—	2	—	—
(b) Tipičan raspored sustava	1	—	2	—	—
11.20. <i>Kabinski sustavi (ATA 44)</i>	1	—	2	—	—
11.21. <i>Sustavi informiranja (ATA 46)</i>	1	—	2	—	—

MODUL 12. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI HELIKOPTERA

MODUL 12. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI HELIKOPTERA	RAZINA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
12.1. <i>Teorija letenja – aerodinamika rotirajućeg krila</i>	1	2
12.2. <i>Sustav upravljanja zrakoplovom u letu (ATA 67)</i>	2	3
12.3. <i>Praćenje krakova i analiza vibracija (ATA 18)</i>	1	3
12.4. <i>Prijenos snage</i>	1	3
12.5. <i>Strukture konstrukcije zrakoplova (ATA 51)</i>		
(a) Opći koncept	2	2
(b) Konstrukcijske metode glavnih elemenata	1	2
12.6. <i>Klimatizacija (ATA 21)</i>		
12.6.1. <i>Dovod zraka</i>	1	2
12.6.2. <i>Klimatizacija</i>	1	3
12.7. <i>Sustavi instrumenata/avionike</i>		
12.7.1. <i>Sustavi instrumenata (ATA 31)</i>	1	2
12.7.2. <i>Sustavi avionike</i>	1	1
Osnove rasporeda sustava i rada: automatskog letenja (ATA 22) komunikacije (ATA 23) navigacijskih sustava (ATA 34)		
12.8. <i>Električna energija (ATA 24)</i>	1	3
12.9. <i>Oprema i unutrašnje uređenje (ATA 25)</i>		
(a) Oprema za slučaj opasnosti Sjedala i pojasevi Sustavi za podizanje	2	2
(b) Sustavi za plutanje u slučaju opasnosti Raspored kabine, držanje tereta Raspored opreme Unutrašnje uređenje kabine	1	1
12.10. <i>Zaštita od požara (ATA 26)</i>	1	3
(a) Sustavi za otkrivanje vatre i dima i Sustavi za gašenje požara		
(b) Prijenosni aparati za gašenje požara	1	1
12.11. <i>Sustavi goriva (ATA 28)</i>	1	3

MODUL 12. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI HELIKOPTERA	RAZINA	
	A3 A4	B1.3 B1.4
12.12. Hidraulični pogon (ATA 29)	1	3
12.13. Zaštita od leda i kiše (ATA 30)	1	3
12.14. Podvozje (ATA 32)	2	3
(a) Opis i rad sustava		
(b) Senzori	2	3
12.15. Svjetla (ATA 33)	2	3
12.16. (Rezervirano)	2	3
12.17. Integrirana modularna avionika (ATA 42)		
(a) Opći opis sustava i teorija	1	2
(b) Tipičan raspored sustava	1	2
12.18. Sustavi održavanja u zrakoplovu (ATA 45)	1	2
Centralna računala za održavanje Sustav za učitavanje podataka Sustav elektroničke knjižnice		
12.19. Sustavi informiranja (ATA 46)	1	2

MODUL 13. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI ZRAKOPLOVA

C/N: Communication & Navigation (Komunikacija i navigacija); Ins.: Instruments (Instrumenti); A/F: Autoflight (Automatsko letenje); Sur.: Surveillance (Nadzor); A/S: Airframe & Systems (Konstrukcija zrakoplova i sustavi)

MODUL 13. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI ZRAKOPLOVA	RAZINA						
	B2	B2L Basic (osno- vno)	B2L C/N	B2L Ins.	B2L A/F	B2L Sur.	B2L A/S
13.1. Teorija letenja							
(a) Aerodinamika aviona i komande leta	1	1	—	—	—	—	—
(b) Aerodinamika rotirajućeg krila	1	1	—	—	—	—	—
13.2. Strukture – opći pojmovi (ATA 51)							
(a) Opći koncept	2	2	—	—	—	—	—
(b) Osnove strukturnih sustava	1	1	—	—	—	—	—
13.3. Automatsko letenje (ATA 22)							
(a) Osnove automatskog letenja	3	—	—	—	3	—	—
(b) Sustavi automatske kontrole potiska motora (autothrottle) i sustavi automatskog slijetanja	3	—	—	—	3	—	—
13.4. Komunikacija/navigacija (ATA 23/34)							
(a) Osnove komunikacijskih i navigacijskih sustava	3	—	3	—	—	—	—

MODUL 13. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI ZRAKOPLOVA	RAZINA						
	B2	B2L Basic (osno- vno)	B2L C/N	B2L Ins.	B2L A/F	B2L Sur.	B2L A/S
(b) Osnove sustava nadzora zrakoplova	3	—	—	—	—	3	—
13.5. Električna energija (ATA 24)	3	3	—	—	—	—	—
13.6. Oprema i unutrašnje uređenje (ATA 25)	3	—	—	—	—	—	—
13.7. Komande leta							
(a) Primarne i sekundarne komande leta (ATA 27)	2	—	—	—	2	—	—
(b) Aktiviranje i zaštita	2	—	—	—	2	—	—
(c) Upravljanje sustavom	3	—	—	—	3	—	—
(d) Komande leta na rotokopteru (ATA 67)	2	—	—	—	2	—	—
13.8. Instrumenti (ATA 31)	3	—	—	3	—	—	—
13.9. Svjetla (ATA 33)	3	3	—	—	—	—	—
13.10. Sustavi održavanja u zrakoplovu (ATA 45)	3	—	—	—	—	—	—
13.11. Klimatizacija i regulacija tlaka u kabini (ATA 21)							
(a) Regulacija tlaka	3	—	—	—	—	—	3
(b) Dovod zraka	1	—	—	—	—	—	1
(c) Klimatizacija	3	—	—	—	—	—	3
(d) Sigurnosni uređaji i uređaji za upozoravanje	3	—	—	—	—	—	3
13.12. Zaštita od požara (ATA 26)							
(a) Sustav za otkrivanje vatre i dima i sustavi za gašenje požara	3	—	—	—	—	—	3
(b) Prijenosni aparat za gašenje požara	1	—	—	—	—	—	1
13.13. Sustavi goriva (ATA 28, ATA 47)							
(a) Raspored sustava	1	—	—	—	—	—	1
(b) Rukovanje gorivom	2	—	—	—	—	—	2
(c) Indikacije i upozorenja	3	—	—	—	—	—	3
(d) Posebni sustavi	1	—	—	—	—	—	1
(e) Uravnoteženje	3	—	—	—	—	—	3
13.14. Hidraulični pogon (ATA 29)							
(a) Raspored sustava	1	—	—	—	—	—	1
(b) Upravljanje sustavom (1)	3	—	—	—	—	—	3
(c) Upravljanje sustavom (2)	3	—	—	—	—	—	3

MODUL 13. AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI ZRAKOPLOVA	RAZINA						
	B2	B2L Basic (osno- vno)	B2L C/N	B2L Ins.	B2L A/F	B2L Sur.	B2L A/S
13.15. Zaštita od leda i kiše (ATA 30)							
(a) Načela	2	—	—	—	—	—	2
(b) Odleđivanje	3	—	—	—	—	—	3
(c) Zaštita protiv zaleđivanja	2	—	—	—	—	—	2
(d) Sustavi brisača	1	—	—	—	—	—	1
(e) Zaštita od kiše	1	—	—	—	—	—	1
13.16. Podvozje (ATA 32)							
(a) Opis	1	—	—	—	—	—	1
(b) Sustav	3	—	—	—	—	—	3
(c) Sustav signalizacije zemlja-zrak	3	—	—	—	—	—	3
13.17. Kisik (ATA 35)	3	—	—	—	—	—	3
13.18. Pneumatika/vakuum (ATA 36)	2	—	—	—	—	—	2
13.19. Voda/otpad (ATA 38)	2	—	—	—	—	—	2
13.20. Integrirana modularna avionika (ATA 42)			—	—	—	—	—
(a) Opći opis sustava i teorija	3	—	—	—	—	—	—
(b) Tipičan raspored sustava	3	—	—	—	—	—	—
13.21. Kabinski sustavi (ATA 44)	3	—	—	—	—	—	—
13.22. Sustavi informiranja (ATA 46)	3	—	—	—	—	—	—

MODUL 14. POGON

MODUL 14. POGON	RAZINA
	B2 B2L Instrumenti B2L Konstrukcija zrakoplova i sustavi
14.1. Motori	
(a) Turbinski motori	1
(b) Pomoćni uređaji za napajanje (APU)	1
(c) Klipni motori	1
(d) Električni i hibridni motori	2
(e) Kontrola motora	2
14.2. Električni/elektronički sustavi indikacije motora	2
14.3. Sustavi elise	2
14.4. Sustavi za pokretanje i paljenje	2

MODUL 15. PLINSKOTURBINSKI MOTOR

MODUL 15. PLINSKOTURBINSKI MOTOR	RAZINA	
	A1 A3	B1.1 B1.3
15.1. Osnove	1	2
15.2. Performanse motora	—	2
15.3. Ulaz	2	2
15.4. Kompresori	1	2
15.5. Komora za izgaranje	1	2
15.6. Turbinska komora	2	2
15.7. Ispuh	1	2
15.8. Ležajevi i brtve	—	2
15.9. Maziva i goriva	1	2
15.10. Sustavi podmazivanja	1	2
15.11. Sustavi goriva	1	2
15.12. Sustavi za zrak	1	2
15.13. Sustavi za pokretanje i paljenje	1	2
15.14. Sustavi indikacije motora	1	2
15.15. Zamjenske konstrukcije turbine	—	1
15.16. Turboelisi motori	1	2
15.17. Turboosovinski motori	1	2
15.18. Pomoćni uređaji za napajanje (APU)	1	2
15.19. Ugradnja pogonske grupe	1	2
15.20. Sustavi za zaštitu od požara	1	2
15.21. Praćenje parametara motora i rad na zemlji	1	3
15.22. Skladištenje i konzerviranje motora	—	2

MODUL 16. KLIPNI MOTOR

MODUL 16. KLIPNI MOTOR	RAZINA	
	A2 A4	B1.2 B1.4 B3
16.1. Osnove	1	2
16.2. Performanse motora	1	2
16.3. Konstrukcija motora	1	2
16.4. Sustavi goriva motora		
16.4.1 Rasplinjači	1	2
16.4.2 Sustavi za ubrizgavanje goriva	1	2
16.4.3 Elektronička kontrola motora	1	2
16.5. Sustavi za pokretanje i paljenje	1	2

MODUL 16. KLIPNI MOTOR	RAZINA	
	A2 A4	B1.2 B1.4 B3
16.6. <i>Usisni, ispušni i rashladni sustavi</i>	1	2
16.7. <i>Tlačno punjenje/turbopunjenje</i>	1	2
16.8. <i>Maziva i goriva</i>	1	2
16.9. <i>Sustavi podmazivanja</i>	1	2
16.10. <i>Sustavi indikacije motora</i>	1	2
16.11. <i>Ugradnja pogonske grupe</i>	1	2
16.12. <i>Praćenje parametara motora i rad na zemlji</i>	1	3
16.13. <i>Skladištenje i konzerviranje motora</i>	—	2
16.14. <i>Zamjenske konstrukcije klipnog motora</i>	1	1

MODUL 17. ELISA

MODUL 17. ELISA	RAZINA	
	A1 A2	B1.1 B1.2 B3
17.1. <i>Osnove</i>	1	2
17.2. <i>Konstrukcija elise</i>	1	2
17.3. <i>Kontrola koraka elise</i>	1	2
17.4. <i>Sinkroniziranje elise</i>	—	2
17.5. <i>Zaštita elise od zaleđivanja</i>	1	2
17.6. <i>Održavanje elise</i>	1	3
17.7. <i>Skladištenje i konzerviranje elise</i>	1	2"

(b) dodaje se sljedeća točka 3.:

„3. **Metode osnovnog osposobljavanja**

Za cijeli tečaj ili za svaki njegov modul ili podmodul mora biti određena odgovarajuća metoda osposobljavanja ili kombinacija metoda ovisno o opsegu i ciljevima svake faze osposobljavanja i uzimajući u obzir koristi i ograničenja dostupnih metoda osposobljavanja.

Za ostvarivanje ciljeva osposobljavanja mogu se koristiti metode multimedijskog osposobljavanja (MBT) bilo u fizičkom bilo u virtualnom kontroliranom okruženju.”;

(20) Dodatak II. mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka 1.4. zamjenjuje se sljedećim:

„1.4. Odgovarajuća opisna pitanja sastavljaju se i ocjenjuju uz korištenje nastavnog programa iz Dodatka I. Modula 7.”;

(b) podtočke 1.11., 1.12. i 1.13. zamjenjuju se sljedećim:

„1.11. Ispit iz modula koji nije položen može se ponovno polagati tek 90 dana od datuma nepoloženog ispita, osim ako organizacija za osposobljavanje iz održavanja odobrena u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.) vodi tečaj ponovnog osposobljavanja prilagođenog predmetima određenog modula koji nije položen, u kojem se slučaju ispit iz modula koji nije položen može ponovno polagati nakon 30 dana.

- 1.12 Ispiti osnovnog znanja s najduljim dopuštenim vremenom od više od 90 ili više od 180 minuta mogu se podijeliti u dva, odnosno tri parcijalna ispita.

Svaki parcijalni ispit mora:

- (a) biti komplementaran s drugim parcijalnim ispitom ili ispitima koje kandidat polaže, kako bi se zajamčilo da kombinacija parcijalnih ispita ispunjava ispitne zahtjeve za određeni predmetni modul;
- (b) imati slično dopušteno vrijeme polaganja;
- (c) biti položen s najmanje 75 % točno odgovorenih pitanja;
- (d) imati broj pitanja koji je višekratnik broja četiri;
- (e) biti naveden na istoj potvrdi o priznanju koja je izdana nakon što je položen posljednji parcijalni ispit. Na toj potvrdi o priznanju navedeni su datumi i rezultati parcijalnih ispita, bez prosjeka rezultata;
- (f) biti položen kod iste organizacije, pri čemu vrijede uobičajene ispitne odredbe o ponovnom polaganju nepoloženih ispita.

- 1.13 Svaki ispit dopušteno je polagati najviše tri puta u 12-mjesečnom razdoblju.

Podnositelj zahtjeva u pisanoj izjavi odobrenoj organizaciji za osposobljavanje iz održavanja ili nadležnom tijelu kojem podnosi zahtjev za polaganje ispita navodi broj i datume polaganja u 12-mjesečnom razdoblju koje prethodi ispitu i ime organizacije ili nadležnog tijela kod kojih se ispit polagao. Odobrena organizacija za osposobljavanje iz održavanja ili nadležno tijelo odgovorni su za provjeru broja polaganja u primjenjivim vremenskim okvirima.”;

- (c) dodaje se sljedeća točka 1.14.:

„1.14. Iako je prihvatljivo da tema pitanja bude ista, pitanja koja su iskorištena u programu multimedijskog osposobljavanja ne smiju se koristiti u ispitima.”;

- (d) točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Broj pitanja po modulu

2.1 MODUL 1 – MATEMATIKA

Kategorija A: 16 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 20 minuta.

Kategorije B1, B2, B2L i B3: 32 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 40 minuta.

2.2 MODUL 2 – FIZIKA

Kategorije A i B3: 32 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 40 minuta.

Kategorije B1, B2 i B2L: 52 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 65 minuta.

2.3 MODUL 3 – OSNOVE ELEKTROTEHNIKE

Kategorija A: 20 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 25 minuta.

Kategorija B3: 24 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 30 minuta.

Kategorije B1, B2 i B2L: 52 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 65 minuta.

- 2.4 MODUL 4 – OSNOVE ELEKTRONIKE
Kategorije B1 i B3: 20 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 25 minuta.
Kategorije B2 i B2L: 40 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 50 minuta.
- 2.5 MODUL 5 – DIGITALNE TEHNIKE/SUSTAVI ELEKTRONIČKIH INSTRUMENTATA
Kategorije A i B3: 20 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 25 minuta.
Kategorija B1: 40 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 50 minuta.
Kategorije B2 i B2L: 72 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 90 minuta.
- 2.6 MODUL 6 – MATERIJALI I HARDVER
Kategorija A: 52 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 65 minuta.
Kategorije B1 i B3: 80 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 100 minuta.
Kategorije B2 i B2L: 60 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 75 minuta.
- 2.7 MODUL 7 – PRAKSA ODRŽAVANJA
Kategorija A: 76 pitanja s višestrukim izborom i 2 opisna pitanja.
Dopušteno vrijeme: 95 minuta plus 40 minuta.
Kategorije B1 i B3: 80 pitanja s višestrukim izborom i 2 opisna pitanja.
Dopušteno vrijeme: 100 minuta plus 40 minuta.
Kategorije B2 i B2L: 60 pitanja s višestrukim izborom i 2 opisna pitanja.
Dopušteno vrijeme: 75 minuta plus 40 minuta.
- 2.8 MODUL 8 – OSNOVE AERODINAMIKE
Kategorije A, B3, B1, B2 i B2L: 24 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 30 minuta.
- 2.9 MODUL 9 – LJUDSKI FAKTOR
Kategorije A, B1, B3, B2 i B2L: 28 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 35 minuta.
- 2.10 MODUL 10 – ZRAKOPLOVNI PROPISI
Kategorija A: 32 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 40 minuta.
Kategorije B1, B3, B2 i B2L: 44 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 55 minuta.
- 2.11 MODUL 11. – AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI AVIONA
Kategorija A1: 108 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.
Dopušteno vrijeme: 135 minuta.
Kategorija A2: 72 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 90 minuta.

Kategorija B1.1: 140 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 175 minuta.

Kategorija B1.2: 100 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 125 minuta.

Kategorija B3: 60 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 75 minuta.

2.12 MODUL 12. – AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI HELIKOPTERA

Kategorija A: 100 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 125 minuta.

Kategorije B1.3 i B1.4: 128 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 160 minuta.

2.13 MODUL 13. – AERODINAMIKA, STRUKTURE I SUSTAVI ZRAKOPLOVA

Kategorija B2: 188 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 235 minuta.

Kategorija B2L:

Ovlaštenje za sustav	Broj pitanja s višestrukim izborom	Dopušteno vrijeme (u minutama)
Osnovni zahtjevi (podmoduli 13.1., 13.2., 13.5. i 13.9.)	32	40
Komunikacija/navigacija (podmodul 13.4. točka (a))	24	30
INSTRUMENTI (podmodul 13.8.)	20	25
AUTOMATSKO LETENJE (podmoduli 13.3. i 13.7.)	28	35
NADZOR (podmodul 13.4. točka (b))	20	25
SUSTAVI KONSTRUKCIJE ZRAKOPLOVA (podmoduli od 13.11. do 13.19.)	52	65

2.14 MODUL 14. – POGON

Kategorije B2 i B2L: 32 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 40 minuta.

NAPOMENA: Ispit za kategoriju B2L iz modula 14. odnosi se samo na ovlaštenja „Instrumenti” i „Sustavi konstrukcije zrakoplova”.

2.15 MODUL 15. – PLINSKOTURBINSKI MOTOR

Kategorije A1 i A3: 60 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 75 minuta.

Kategorije B1.1 i B1.3: 92 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 115 minuta.

2.16 MODUL 16. – KLIPNI MOTOR

Kategorije A2 i A4: 52 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 65 minuta.

Kategorije B3, B1.2 i B1.4: 76 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 95 minuta.

2.17 MODUL 17 – ELISA

Kategorije A1 i A2: 20 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 25 minuta.

Kategorije B3, B1.1 i B1.2: 32 pitanja s višestrukim izborom, nema opisnih pitanja.

Dopušteno vrijeme: 40 minuta.”;

(21) Dodatak III. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Dodatak III. Osposobljavanje za tip zrakoplova i standard vrednovanja za tip – osposobljavanje na radnom mjestu (OJT)”;

(b) točka 1. podtočka (a) podpodtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. U skladu su sa standardom utvrđenim u točki 3.1. ovog Dodatka i, ako postoje, elementima definiranim u podacima o operativnoj prikladnosti (OSD) utvrđenima na temelju Uredbe (EU) br. 748/2012.”;

(c) točka 1. podtočka (b) podpodtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. U skladu su sa standardom utvrđenim u točki 3.2. ovog Dodatka i, ako postoje, elementima definiranim u podacima o operativnoj prikladnosti (OSD) utvrđenima na temelju Uredbe (EU) br. 748/2012.”;

(d) točka 1. podtočka (b) podpodtočka iv. zamjenjuje se sljedećim:

„iv. Uključuje izlaganja primjenom opreme, komponenti, uređaja za osposobljavanje koji simuliraju održavanje (MSTD), uređaja za osposobljavanje iz održavanja (MTD) ili stvarnih zrakoplova.”;

(e) točka 1. podtočka (c) podpodtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. Tečaj razlika je osposobljavanje za pokrivanje razlika u osposobljavanju između:

(a) dva različita ovlaštenja za dva tipa zrakoplova istog proizvođača kako je utvrdila Agencija; ili

(b) dvije različite kategorije dozvole s obzirom na isto ovlaštenje za tip zrakoplova.”;

(f) dodaje se sljedeća točka 1. podtočka (c) podpodtočka iv.:

„iv. Tečaj razlika mora se započeti i završiti u roku od tri godine koje prethode zahtjevu za novo ovlaštenje za tip u istoj kategoriji (slučaj (a)) ili u drugoj kategoriji (slučaj (b)).”;

(g) u točki 3. iza prvog stavka dodaju se sljedeći stavci:

„Za cijeli tečaj ili za svaki njegov dio mora biti određena odgovarajuća metoda osposobljavanja ili kombinacija metoda osposobljavanja ovisno o opsegu i ciljevima svake faze osposobljavanja i uzimajući u obzir koristi i ograničenja dostupnih metoda osposobljavanja.

Za ostvarivanje ciljeva osposobljavanja mogu se koristiti metode multimedijskog osposobljavanja (MBT) bilo u fizičkom bilo u virtualnom kontroliranom okruženju.”;

(h) u točki 3.1. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Cilj:

Po završetku teorijskog dijela osposobljavanja polaznik je u stanju dokazati, prema razinama utvrđenima u nastavnom programu iz Dodatka III., detaljno teorijsko poznavanje primjenjivih sustava zrakoplova, strukture, operacija, održavanja, popravka te otkrivanja kvarova u skladu s podacima za održavanje. Polaznik mora biti u stanju dokazati primjenu priručnika i odobrenih postupaka, uključujući poznavanje odgovarajućih inspekcija i ograničenja.”;

i. u točki 3.1. podtočki (d) četvrti stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Osim toga, za tečaj se mora opisati i obrazložiti sljedeće:

- najmanji broj fizičkih i/ili virtualnih dolazaka koji se zahtijeva od polaznika da se ispune ciljevi tečaja,
- najveći broj sati fizičkog i/ili virtualnog osposobljavanja dnevno, uzimajući u obzir pedagoška načela i načela ljudskog faktora.”;

(j) točka 3.1. podtočka (e) mijenja se kako slijedi:

i. iza drugog stavka dodaje se sljedeći stavak:

„Ako postoji, mora se uključiti minimalni nastavni plan podataka o operativnoj prikladnosti (OSD) utvrđenih u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012.”;

ii. tablica se mijenja kako slijedi:

- pod razinom „Strukture konstrukcija” briše se poglavlje „27 A Površine upravljačke jedinice (sve)”,
- pod razinom „Sustavi konstrukcije” iza poglavlja 46 umeće se sljedeće poglavlje 47:

„47	Sustav za proizvodnju dušika	3	1	3	1	—	—	—	—	2”
-----	------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- pod razinom „Sustavi konstrukcije” iza poglavlja 50 umeće se sljedeće poglavlje „55/57 Komandne površine (sve)”:

„55/57	Komandne površine (sve)	3	1	3	1	—	—	—	—	1”
--------	-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	----

(k) briše se točka 3.1. podtočka (f);

(l) točka 3.2. podtočka (b) mijenja se kako slijedi:

i. između trećeg i četvrtog stavka umeće se sljedeći stavak:

„Ako postoji, minimalni popis praktičnih zadataka podataka o operativnoj prikladnosti (OSD) utvrđenih u skladu s Uredbom (EU) br. 748/2012 mora biti dio praktičnih elemenata koji se odabiru.”;

ii. tablica se mijenja kako slijedi:

- pod razinom „Strukture konstrukcije” briše se poglavlje „27 A Površine upravljačke jedinice (sve)”,
- pod razinom „Sustavi konstrukcije” iza poglavlja 46 umeće se sljedeće poglavlje 47:

„47	Sustav za proizvodnju dušika	X/X	X	X	X	X	X	—	—	—	X”
-----	------------------------------	-----	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- pod razinom „Sustavi konstrukcije” iza poglavlja 50 umeće se sljedeće poglavlje „55/57 Komandne površine”:

„55/57	Komandne površine	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—”
--------	-------------------	-----	---	---	---	---	---	---	---	---	----

(m) točka 4.1. podtočka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) Broj pitanja mora biti najmanje jedno pitanje po satu osposobljavanja. Broj pitanja za svako poglavlje i razinu mora biti proporcionalno:

- stvarnim satima osposobljavanja provedenima u podučavanju tog poglavlja i razine, ili
- predviđenom prosječnom vremenu potrebnom za završetak osposobljavanja u slučaju metoda usmjerenih na polaznika, i
- ciljevima učenja kako su utvrđeni analizom potreba za osposobljavanjem.

Nadležno tijelo pri odobravanju tečaja ocjenjuje broj i razinu pitanja.”;

(n) dodaje se sljedeća točka 4.1. podtočka (j):

„(j) „Iako je prihvatljivo da tema pitanja bude ista, pitanja koja su iskorištena u programu multimedijskog osposobljavanja ne smiju se koristiti u ispitima na kraju tečaja ili ispitima za pojedine faze.”;

(o) točke 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:

„5. Standard vrednovanja za tip zrakoplova grupe 2 i grupe 3

Vrednovanje za tip zrakoplova grupe 2 ili grupe 3 provode organizacije za osposobljavanje koje su za njih odobrene u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.) ili nadležno tijelo.

Vrednovanje se sastoji od ocjene praktičnog dijela i usmenog ispita te ispunjava sljedeće zahtjeve:

- (a) U ocjeni praktičnog dijela procjenjuje se sposobnost kandidata za obavljanje primjenjivih zadataka održavanja na konkretnom tipu zrakoplova.
- (b) Usmeni ispit provodi se na uzorku poglavlja iz točke 3. „Standard osposobljavanja za tip zrakoplova” na razini navedenoj u točki 3.1. podtočki (e).

(c) Na usmenom ispitu i u ocjeni praktičnog dijela moraju se ispuniti sljedeći ciljevi:

1. samouvjereno i točno predstaviti tip zrakoplova i njegove sustave;
2. zajamčiti sigurno obavljanje održavanja, inspekcija i rutinskih poslova u skladu s priručnikom za održavanje te drugim relevantnim uputama i zadacima primjereno tipu zrakoplova, npr. otkrivanje kvarova, popravci, prilagodba, zamjena, podešavanje i funkcionalne provjere kao što su rad motora i sl., prema potrebi;
3. pravilno upotrebljavati svu tehničku literaturu i dokumentaciju za zrakoplov;
4. pravilno upotrebljavati specijalističke/specijalne alate i opremu za provjeru, ukloniti i zamijeniti komponente i module specifične za tip, uključujući sve aktivnosti održavanja na krilu.

(d) Sljedeći uvjeti primjenjuju se na vrednovanje za tip:

1. Svaki ispit dopušteno je polagati najviše tri puta u 12-mjesečnom razdoblju. Nakon prvog neuspjelog polaganja jednog skupa obvezno je razdoblje čekanja od 30 dana, a nakon drugog neuspjelog polaganja razdoblje čekanja od 60 dana.

Podnositelj zahtjeva odobrenoj organizaciji za osposobljavanje iz održavanja ili nadležnom tijelu kojem podnosi zahtjev za polaganje ispita pisanim putem potvrđuje broj i datume polaganja u zadnjem 12-mjesečnom razdoblju i ime organizacije ili nadležnog tijela kod kojih se ispit polagao. Organizacija za osposobljavanje iz održavanja ili nadležno tijelo odgovorni su za provjeru broja polaganja u primjenjivim vremenskim okvirima.

2. Vrednovanje za tip mora se položiti i obvezna praksa odraditi u roku od tri godine prije podnošenja zahtjeva za upis ovlaštenja u dozvolu za održavanje zrakoplova.
 3. Vrednovanje za tip obavlja se uz prisutnost najmanje jednog ispitivača. Ispitivači nisu bili uključeni u osposobljavanje podnositelja zahtjeva.
- (e) Ispitivači sastavljaju i potpisuju pisano izvješće u kojem objašnjavaju zašto je položio ili nije položio ispit i stavljaju ga na raspolaganje kandidatu.

6. Osposobljavanje na radnom mjestu (OJT)

6.1. Općenito

OJT je osposobljavanje koje podnositelj zahtjeva prolazi na određenom tipu zrakoplova na stvarnom radnom mjestu, na kojem ima mogućnost savladati najbolje metode održavanja i točne postupke za otpuštanje u uporabu. OJT mora biti u skladu sa sljedećim zahtjevima:

- (a) Nadležno tijelo koje je izdalo dozvolu za održavanje prije početka osposobljavanja na radnom mjestu prihvaća popis zadaća i programa OJT-a.
- (b) OJT se provodi u jednoj ili više organizacija za održavanje koje su odobrene u skladu s ovom Uredbom za održavanje konkretnog tipa zrakoplova. Jedna od tih organizacija kontrolira OJT.
- (c) Podnositelj zahtjeva mora imati dozvolu kategorije A, B ili L5 prije sudjelovanja u OJT-u ili završeno teorijsko osposobljavanje za tip i prikupljeno najmanje 50 % potrebnog osnovnog iskustva (točka 66.A.30) za kategoriju zrakoplova za koji je osposobljen.
- (d) Podnositelj zahtjeva započinje i završava OJT u roku od tri godine prije podnošenja zahtjeva za upis prvog ovlaštenja za tip. Najmanje 50 % zadaća OJT-a mora se obaviti nakon teorijskog osposobljavanja za povezani tip zrakoplova.
- (e) Podnositelj zahtjeva sudjeluje u OJT-u pod mentorstvom kvalificiranog mentora ili više njih, uz individualni nadzor, tijekom kojeg mentori provjeravaju tehničko znanje, vještine i odgovornosti tipičnog osoblja za izdavanje potvrde. Tijekom OJT-a mentori prenose znanje i iskustvo podnositelju zahtjeva te pružaju potrebne savjete, potporu i smjernice.
- (f) Podnositelj zahtjeva potpisuje svaku zadaću i upućuje na stvarnu radnu karticu/radni list itd. Mentori provjeravaju i supotpisuju zadaće obavljene tijekom OJT-a jer preuzimaju odgovornost za zadaće na razini osoblja za podršku ili osoblja za izdavanje potvrde, kako je primjenjivo, ovisno o postupku otpuštanja u uporabu.
- (g) Nakon uspješnog završetka programa OJT-a mentori izdaju preporuku za završnu ocjenu podnositelja zahtjeva koju provode imenovani ocjenjivači.

6.2. Sadržaj OJT-a i dnevnik OJT-a

OJT uključuje niz aktivnosti i zadaća reprezentativnih za ovlaštenje za tip zrakoplova, sustave i kategoriju dozvole za koju podnose zahtjev te može obuhvaćati više od jedne kategorije dozvole.

OJT se evidentira u dnevniku OJT-a navođenjem sljedećih podataka:

- (a) ime podnositelja zahtjeva;
- (b) datum rođenja podnositelja zahtjeva;
- (c) odobrene organizacije za održavanje u kojima je OJT obavljen;

- (d) tip zrakoplova i kategorije dozvole za koje je podnesen zahtjev;
- (e) popis zadaća, uključujući:
 - i. opis zadaća;
 - ii. upućivanje na radnu karticu/radni nalog/tehničku knjigu zrakoplova itd.;
 - iii. lokaciju obavljanja zadaće;
 - iv. datum obavljanja zadaće;
 - v. registracijske oznake zrakoplova;
- (f) imena mentora (uključujući broj dozvole, ako je primjenjivo);
- (g) potpisanu preporuku mentora za naknadnu završnu ocjenu podnositelja zahtjeva.

6.3. Završna ocjena podnositelja zahtjeva

Završna ocjena podnositelja zahtjeva može se donijeti tek nakon što je dnevnik OJT-a popunjen i mentori su potpisali povezanu preporuku.

Imenovani ocjenjivači koji donose završnu ocjenu obavješćuju tijelo za izdavanje dozvole o datumu ocjenjivanja dovoljno unaprijed da to tijelo može sudjelovati.

Cilj je završne ocjene provjeriti ima li podnositelj zahtjeva dovoljno tehničko znanje i odgovarajuće vještine i stav te je li sposoban neovisno raditi kao osoblje za izdavanje potvrde s ovlaštenjem za tip određenog zrakoplova.

Završno ocjenjivanje traje najmanje jedan radni dan.

- (a) Ocjenjuje se:
 - (1) opće tehničko znanje potrebno za određenu kategoriju dozvole;
 - (2) znanje i vještine u vezi s konkretnim tipom zrakoplova za određenu kategoriju dozvole;
 - (3) razumijevanje privilegija dozvole relevantnih za zrakoplov i kategoriju dozvole;
 - (4) primjereno ponašanje podnositelja zahtjeva i njegov stav prema sigurnosti u odnosu na okruženje održavanja.
- (b) Ocjena se evidentira u izvješću koje sadržava sljedeće informacije:
 - (1) identifikacijske podatke podnositelja zahtjeva;
 - (2) identifikacijske podatke ocjenjivača;
 - (3) datum i vremenski okvir ocjene;
 - (4) sadržaj ocjene;
 - (5) rezultat ocjene: položeno ili nije položeno;
 - (6) potpis ocjenjivača, kandidata i, ako je primjenjivo, neovisnih promatrača.
- (c) Ocjena koja nije položena može se ponovno provesti nakon tri mjeseca ili, ako je obavljeno dodatno osposobljavanje i mentori su dali novu preporuku, ranije od tri mjeseca ako se s time slože ocjenjivači. Nakon tri neuspjela polaganja, ponavlja se cijeli OJT.

6.4. Zahtjevi za mentore i ocjenjivače

Mentori i ocjenjivači su osoblje za održavanje sa sljedećim kvalifikacijama:

i. mentori:

- imaju valjanu dozvolu za održavanje zrakoplova (AML) izdanu u skladu s ovim Prilogom ili valjani AML koji je u potpunosti u skladu s Prilogom 1. ICAO-a, kako je utvrđeno u Dodatku IV. Prilogu II. (Dio 145.), koji je prihvatljiv nadležnom tijelu,
- najmanje godinu dana imaju AML u istoj kategoriji za koju su mentori u OJT-u u koji je upisano ovlaštenje za tip potrebno za korištenje privilegija na povezanom zrakoplovu,
- imaju potrebne privilegije za otpuštanje ili potpisivanje u organizaciji za održavanje u kojoj se obavlja OJT,
- imaju iskustvo u osposobljavanju drugih ljudi (npr. kao instruktori pri naukovanju, instruktori u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.), nakon osposobljavanja za instruktora ili stjecanja bilo koje druge nacionalne kvalifikacije, ili osposobljavanja za obavljanje tih zadaća prihvatljivog nadležnom tijelu);

ii. ocjenjivači koji donose završnu ocjenu:

- imaju valjani AML izdan u skladu s ovim Prilogom ili valjani AML koji je u potpunosti u skladu s Prilogom 1. ICAO-a, kako je utvrđeno u Dodatku IV. Prilogu II. (Dio 145.), koji je prihvatljiv nadležnom tijelu,
- najmanje tri godine imaju AML u istoj kategoriji za koju su ocjenjivači OJT-a u koji je upisano ovlaštenje za isti ili slični tip zrakoplova,
- imaju iskustvo u ocjenjivanju drugih i/ili su završili osposobljavanje za to (npr. kao instruktori pri naukovanju, ocjenjivači u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.), nakon osposobljavanja za instruktora ili stjecanja bilo koje druge nacionalne kvalifikacije, ili osposobljavanja za obavljanje tih zadaća prihvatljivog nadležnom tijelu),
- nisu bili uključeni u osposobljavanje podnositelja zahtjeva na radnom mjestu kao mentori; ako je ocjenjivač sudjelovao u obavljanju OJT-a, tijekom ocjene OJT-a mora biti prisutan neovisni promatrač.

6.5. Dokumentacija i evidencija o OJT-u

Uspješan završetak OJT-a potvrđuje se podnositelju zahtjeva u izvješću o završnoj ocjeni i dnevniku OJT-a.

Dokumentacija o OJT-u dostavlja se nadležnom tijelu kao dokaz u zahtjevu za izdavanje ili promjenu dozvole, kako je utvrđeno u odjeljku B pododjeljku B ovog Priloga.

Evidenciju dokumentacije o OJT-u vodi organizacija za održavanje u kojoj je obavljen OJT, u skladu s postupcima dogovorenima s nadležnim tijelom organizacije za održavanje.”;

(22) Dodatak IV. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak IV.

Moduli ili djelomični moduli za iskustvo i osnovno znanje potrebni za produljenje valjanosti dozvole za održavanje zrakoplova na temelju Priloga III. (Dio-66.)

A. Zahtjevi za iskustvo

U tablici A navedeni su zahtjevi za iskustvo u mjesecima za dodavanje nove kategorije ili potkategorije u dozvolu izdanu u skladu s Prilogom III. (Dio-66.).

Zahtjevi za iskustvo mogu se smanjiti za 50 % ako je podnositelj zahtjeva završio odobreno osnovno osposobljavanje iz dijela 147. relevantno za određenu potkategoriju.

Tablica A

U: Iz:	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1	L2	L3	L4	L5
A1	—	6	6	6	24	6	24	12	24	12	6	12	12	12	12	24
A2	6	—	6	6	24	6	24	12	24	12	6	12	12	12	12	24
A3	6	6	—	6	24	12	24	6	24	12	12	12	12	12	12	24
A4	6	6	6	—	24	12	24	6	24	12	12	12	12	12	12	24
B1.1	—	6	6	6	—	6	6	6	12	12	6	6	6	12	12	12
B1.2	6	—	6	6	24	—	24	6	24	12	—	—	—	12	12	12
B1.3	6	6	—	6	6	6	—	6	12	12	6	6	6	12	12	12
B1.4	6	6	6	—	24	6	24	—	24	12	6	6	6	12	12	12
B2	6	6	6	6	12	12	12	12	—	—	12	6	6	12	12	24
B2L	6	6	6	6	12	12	12	12	12	—	12	6	6	12	12	24
B3	6	—	6	6	24	6	24	12	24	12	—	—	—	12	12	12
L1	24	24	24	24	36	24	36	24	36	24	24	—	6 *	12 *	12 *	24 *
L2	24	12	24	24	36	12	36	24	36	24	12	—	—	12 *	12 *	24 *
L3	30	30	30	30	48	30	48	30	48	30	30	12 *	12 *	—	6 *	24 *
L4	30	30	30	30	48	30	48	30	48	30	30	12 *	12 *	—	—	24 *
L5	24	24	24	24	36	24	36	24	36	24	24	12 *	12 *	12 *	—	—

* Zahtjev za iskustvo može se smanjiti za 50 %, ali je moguće izdavanje dozvole s ograničenjima, tj. dozvola u koju je upisano isključenje „složenih zadataka održavanja iz Dodatka VII. Prilogu I. (Dio-M), standardnih izmjena iz točke 21.A.90B Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 i standardnih popravaka iz točke 21.A.431B Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012”.

B. Potrebni moduli ili djelomični moduli za osnovno znanje

Svrha je ove tablice dati pregled ispita koji su potrebni za dodavanje nove osnovne kategorije/potkategorije u AML izdan u skladu s ovim Prilogom.

Nastavni planovi sastavljeni u skladu s Dodatkom I. i Dodatkom VII. podrazumijevaju različite razine znanja za različite kategorije dozvole unutar nekog modula; stoga imatelji dozvole moraju položiti dodatne ispite za određene module ako žele proširiti AML izdan u skladu s ovim Prilogom na druge kategorije/potkategorije i mora se provesti analiza modula radi utvrđivanja koji su predmeti položeni ili nisu položeni na nižoj razini.

Tablica B

U Iz	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1C	L1	L2C	L2	L3H	L3G	L4H	L4G	L5
A1	Ništa	16	12	12, 16	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 2, 8, 9	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 9
A2	11, 15	Ništa	12, 15	12	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 2, 8, 9	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 9
A3	11, 17	11, 16, 17	Ništa	16	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 2, 8, 9	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 9
A4	11, 15, 17	11, 17	15	Ništa	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 9	Svi osim 2, 8, 9	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 2L	Svi osim 9
B1.1	Ništa	16	12	12, 16	Ništa	16	12	12, 16	4, 5, 13, 14	4, 5, 13SQ, 14SQ	16	12L	12L	8L**, 12L	8L**, 12L	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L	8L**, 10L, 11, 12L
B1.2	11, 15	Ništa	12, 15	12	11, 15	Ništa	12, 15	12	4, 5, 13, 14	4, 5, 13SQ, 14SQ	Ništa	12L	12L	8L*, 12L	8L*, 12L	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L	8L*, 10L, 11, 12L
B1.3	11, 17	11, 16, 17	Ništa	16	11, 17	11, 16, 17	Ništa	16	4, 5, 13, 14	4, 5, 13SQ, 14SQ	11, 16, 17	7L, 12L	7L, 12L	7L, 8L**, 12L	7L, 8L**, 12L	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L	8L**, 10L, 11, 12L
B1.4	11, 15, 17	11, 17	15	Ništa	11, 15, 17	11, 17	15	Ništa	4, 5, 13, 14	4, 5, 13SQ, 14SQ	11, 17	7L, 12L	7L, 12L	7L, 8L*, 12L	7L, 8L*, 12L	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L	8L*, 10L, 11, 12L
B2	6, 7, 11, 15, 17	6, 7, 11, 16, 17	6, 7, 12, 15	6, 7, 12, 16	6, 7, 11, 15, 17	6, 7, 11, 16, 17	6, 7, 12, 15	6, 7, 12, 16	Ništa	Ništa	6, 7, 11, 16, 17	5L, 7L	4L, 5L, 6L, 7L	5L, 7L, 8L	4L, 5L, 6L, 7L, 8L	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L	6, 7, 11 ili 12, 15 ili 16, 17, 8L, 10L
B2L	6, 7, 11, 15, 17	6, 7, 11, 16, 17	6, 7, 12, 15	6, 7, 12, 16	6, 7, 11, 15, 17	6, 7, 11, 16, 17	6, 7, 12, 15	6, 7, 12, 16	13SQ, 14SQ	Ništa	6, 7, 11, 16, 17	5L, 7L, 12LSQ	4L, 5L, 6L, 7L, 12LSQ	5L, 7L, 8L, 12LSQ	4L, 5L, 6L, 7L, 8L, 12LSQ	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L	6, 7, 11 ili 12, 15 ili 16, 17, 8L, 10L

U Iz	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1C	L1	L2C	L2	L3H	L3G	L4H	L4G	L5
B3	11, 15	11	12, 15	12	2, 3, 5, 8, 11, 15	2, 3, 5, 8, 11	2, 3, 5, 8, 12, 15	2, 3, 5, 8, 12	2, 3, 4, 5, 8, 13, 14	2, 3, 4, 5, 8, 13SQ	Ništa	12L	12L	8L*, 12L	8L*, 12L	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L	2, 3, 5, 8, 11 ili 12, 8L*, 10L, 11L, 12L

U Iz	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3	L1C	L1	L2C	L2	L3H	L3G	L4H	L4G
L1C	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Ništa	4L, 6L	8L	4L, 6L, 8L	9L	10L	8L, 9L, 11L	8L, 10L, 11L
L1	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Ništa	Ništa	8L	8L	9L	10L	8L, 9L, 11L	8L, 10L, 11L
L2C	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Ništa	4L, 6L	Ništa	4L, 6L	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L
L2	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Ništa	Ništa	Ništa	Ništa	9L	10L	9L, 11L	10L, 11L
L3H	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	5L, 7L	4L, 5L, 6L, 7L	5L, 7L, 8L	4L, 5L, 6L, 7L, 8L	Ništa	10L	8L, 11L	8L, 10L, 11L
L3G	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	5L, 7L	4L, 5L, 6L, 7L	5L, 7L, 8L	4L, 5L, 6L, 7L, 8L	9L	Ništa	8L, 9L, 11L	8L, 11L
L4H	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	5L, 7L	4L, 5L, 6L, 7L	5L, 7L	4L, 5L, 6L, 7L	Ništa	10L	Ništa	10L
L4G	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	Sve	5L, 7L	4L, 5L, 6L, 7L	5L, 7L	4L, 5L, 6L, 7L	9L	Ništa	9L	Ništa

SQ = ovisi o kvalifikaciji sustava

*: bez predmeta povezanih s klipnim motorima

** : bez predmeta povezanih s turbinskim motorima;"

(23) EASA obrazac 26. iz Dodatka VI. mijenja se kako slijedi:

(a) stranica 1. zamjenjuje se sljedećim:

<p style="text-align: center;">„I.</p> <p style="text-align: center;">EUROPSKA UNIJA (*)</p> <p style="text-align: center;">[DRŽAVA]</p> <p style="text-align: center;">[IME I LOGOTIP NADLEŽNOG TIJELA]</p> <p style="text-align: center;">II.</p> <p style="text-align: center;">Dio-66.</p> <p style="text-align: center;">DOZVOLA ZA ODRŽAVANJE ZRAKOPLOVA</p> <p style="text-align: center;">III.</p> <p style="text-align: center;">Br. dozvole [OZNAKA DRŽAVEČLANICE].66.[XXXX]</p> <p>EASA OBRAZAC 26. izdanje 6.”</p>

(b) stranica koja sadržava DIO XIII. OGRANIČENJA IZ DIJELA 66. zamjenjuje se sljedećim:

„XIII. OGRANIČENJA IZ DIJELA 66.
Dozvola vrijedi do:
III. Br. dozvole:”

(24) Dodatak VII. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak VII.

Zahtjevi za osnovno znanje za dozvolu za održavanje zrakoplova kategorije L

Definicije različitih razina znanja koje se zahtijevaju u ovom Dodatku iste su kao definicije u točki 1. Dodatka I.

1. Modularizacija

Moduli potrebni za svaku kategoriju/potkategoriju dozvole za zrakoplov moraju biti u skladu sa sljedećom matricom. Primjenjivi predmetni moduli označeni su s „X”, a „n.p.” znači da predmetni modul nije primjenjiv ni potreban.

Zahtjev za osnovno znanje za L5 isti je kao za bilo koju potkategoriju kategorije B1 (kako je navedeno u Dodatku I.) uz ostale module kako je prikazano u matrici.

	Potkategorije dozvole								
	Kompozitne jedrilice	Jedrilice	Kompozitne motorne jedrilice i kompozitni avioni ELA1	Motorne jedrilice i avioni ELA1	Baloni uzgonjeni vrućim zrakom	Baloni uzgonjeni plinom	Zračni brodovi uzgonjeni vrućim zrakom	Zračni brodovi ELA2 uzgonjeni plinom	Zračni brodovi uzgonjeni plinom iznad ELA2
Predmetni moduli	L1C	L1	L2C	L2	L3H	L3G	L4H	L4G	L5
1L „Osnovno znanje”	X	X	X	X	X	X	X	X	n.p.
2L „Ljudski faktor”	X	X	X	X	X	X	X	X	n.p.
3L „Zrakoplovni propisi”	X	X	X	X	X	X	X	X	n.p.
4L „Konstrukcija od drva i/ili metalnih cijevi presvučena tkaninom”	n.p.	X	n.p.	X	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
5L „Kompozitna konstrukcija”	X	X	X	X	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
6L „Metalna konstrukcija”	n.p.	X	n.p.	X	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
7L „Konstrukcija zrakoplova – opći, mehanički i električni sustavi”	X	X	X	X	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
8L „Pogonska grupa”	n.p.	n.p.	X	X	n.p.	n.p.	X	X	X (*)
9L „Baloni – baloni uzgonjeni vrućim zrakom”	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	X	n.p.	X	n.p.	n.p.
10L „Baloni – (slobodni/sputani) baloni uzgonjeni plinom”	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	X	n.p.	X	X
11L „Zračni brodovi – zračni brodovi uzgonjeni vrućim zrakom/plinom”	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	X	X	X
12L „Radiokom./ELT/Transponder/Instrumenti”	X	X	X	X	n.p.	n.p.	X	X	X

(*) Obvezni su samo primjenjivi predmeti o pogonu iz modula 8L, koji ovise o potkategoriji B1 koju podnositelj zahtjeva već ima.

MODUL 1L – OSNOVNO ZNANJE

MODUL 1L – OSNOVNO ZNANJE		Razina
1L.1	Matematika — Aritmetika — Algebra — Geometrija	1
1L.2	Fizika — Materija — Mehanika — Temperatura	1
1L.3	Elektrotehnika — Krugovi izmjenične i istosmjerne struje	1
1L.4	Aerodinamika/aerostatika	1
1L.5	Zaštita na radu i zaštita okoliša	2

MODUL 2L – LJUDSKI FAKTOR

MODUL 2L – LJUDSKI FAKTOR		Razina
2L.1	Općenito	1
2L.2	Ljudska izvedba i ograničenja	1
2L.3	Socijalna psihologija	1
2L.4	Faktori koji utječu na izvedbu	1
2L.5	Fizičko okruženje	1
2L.6	Dvanaest najčešćih ljudskih faktora i ublažavanje rizika	2

MODUL 3L – ZRAKOPLOVNI PROPISI

MODUL 3L – ZRAKOPLOVNI PROPISI		Razina
3L.1	Regulatorni okvir	1
3L.2	Propisi o kontinuiranoj plovidbenosti	1
3L.3	Popravci i izmjene (Dio ML)	2
3L.4	Podaci o održavanju (Dio ML)	2
3L.5	Privilegije dozvole i kako ih pravilno koristiti (Dio-66., Dio ML)	2

MODUL 4L – KONSTRUKCIJA OD DRVA I/ILI METALNIH CIJEVI PRESVUČENA TKANINOM

MODUL 4L – KONSTRUKCIJA OD DRVA I/ILI METALNIH CIJEVI PRESVUČENA TKANINOM		Razina
4L.1	Drvena konstrukcija zrakoplova/kombinacija metalnih cijevi i tkanine	2
4L.2	Materijali	2
4L.3	Otkrivanje oštećenja i kvarova	3
4L.4	Standardni postupci popravka i održavanja	3

MODUL 5L – KOMPOZITNA KONSTRUKCIJA

MODUL 5L – KOMPOZITNA KONSTRUKCIJA		Razina
5L.1	Konstrukcija zrakoplova od plastike ojačane vlaknima (FRP)	2
5L.2	Materijali	2
5L.3	Otkrivanje oštećenja i kvarova	3
5L.4	Standardni postupci popravka i održavanja	3

MODUL 6L – METALNA KONSTRUKCIJA

MODUL 6L – METALNA KONSTRUKCIJA		Razina
6L.1	Metalna konstrukcija zrakoplova	2
6L.2	Materijali	2
6L.3	Otkrivanje oštećenja i kvarova	3
6L.4	Standardni postupci popravka i održavanja	3

MODUL 7L – KONSTRUKCIJA ZRAKOPLOVA – OPĆI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI SUSTAVI

MODUL 7L – KONSTRUKCIJA ZRAKOPLOVA – OPĆI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI SUSTAVI		Razina
7L.1	Teorija letenja – jedrilice i avioni	1
7L.2	Konstrukcija zrakoplova – jedrilice i avioni	1
7L.3	Klimatizacija (ATA 21)	1
7L.4	Električna energija, kablovi i konektori (ATA 24)	2
7L.5	Oprema i unutrašnje uređenje (ATA 25)	2
7L.6	Zaštita od požara i drugi sigurnosni sustavi (ATA 26)	2
7L.7	Komande leta (ATA 27)	3
7L.8	Sustav goriva (ATA 28)	2
7L.9	Hidraulični pogon (ATA 29)	2
7L.10	Zaštita od leda i kiše (ATA 30)	1
7L.11	Podvozje (ATA 32)	2
7L.12	Svjetla (ATA 33)	2
7L.13	Kisik (ATA 35)	2
7L.14	Pneumatika/vakuum (ATA 36)	2
7L.15	Vodeni balast (ATA 41)	2
7L.16	Pričvršćivači	2
7L.17	Cijevi, crijeva i konektori	2
7L.18	Opruge	2
7L.19	Ležajevi	2
7L.20	Prijenosi	2
7L.21	Kontrolna užad	2
7L.22	Dosjedi i zazori	2

MODUL 7L – KONSTRUKCIJA ZRAKOPLOVA – OPĆI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI SUSTAVI		Razina
7L.23	Težina i balansiranje zrakoplova	2
7L.24	Praksa i alati u radionici	2
7L.25	Tehnike rastavljanja, pregleda, popravka i sastavljanja	2
7L.26	Izvanredni događaji	2
7L.27	Postupci održavanja	2

MODUL 8L – POGONSKA GRUPA

MODUL 8L – POGONSKA GRUPA		Klipni	Tur- binski	Elek- trični	Razina
8L.1	Opće osnove motora	X	X	X	2
8L.2	Osnove i performanse klipnog motora	X			2
8L.3	Konstrukcija klipnog motora	X			2
8L.4	Sustav goriva klipnog motora (neelektronički)	X			2
8L.5	Sustav za pokretanje i paljenje	X			2
8L.6	Usisni, ispušni i rashladni sustav	X			2
8L.7	Tlačno punjenje/turbopunjenje	X			2
8L.8	Sustavi podmazivanja klipnih motora	X			2
8L.9	Sustavi indikacije motora	X	X	X	2
8L.10	Električni motori za zrakoplove			X	2
8L.11	Osnove i performanse turbinskog motora		X		2
8L.12	Ulaz i kompresor		X		2
8L.13	Komora za izgaranje, sustav za pokretanje i paljenje motora		X		2
8L.14	Turbinska komora i ispuh		X		2
8L.15	Druge komponente i sustavi turbinskog motora		X		2
8L.16	Inspekcije turbinskog motora i rad na zemlji		X		2
8L.17	Elisa	X	X	X	2
8L.18	Potpuno digitalno upravljanje motorom (FADEC)	X	X	X	2
8L.19	Maziva i goriva	X	X	X	2
8L.20	Ugradnja motora i elise	X	X	X	2
8L.21	Praćenje parametara motora i rad na zemlji	X	X	X	2
8L.22	Skladištenje i konzerviranje motora/elise	X	X	X	2

MODUL 9L – BALONI – BALONI UZGONJENI VRUĆIM ZRAKOM

MODUL 9L – BALONI – BALONI UZGONJENI VRUĆIM ZRAKOM		Razina
9L.1	Teorija letenja – baloni uzgonjeni vrućim zrakom	1
9L.2	Opća konstrukcija balona uzgonjenih vrućim zrakom	2
9L.3	Kupola	3
9L.4	Sustav grijača/plamenik	3
9L.5	Košara i nosiva užad za košare (uključujući alternativne naprave)	3
9L.6	Instrumenti	2
9L.7	Oprema	2
9L.8	Rukovanje balonom uzgonjenim vrućim zrakom i skladištenje	2
9L.9	Tehnike rastavljanja, pregleda, popravka i sastavljanja	3

MODUL 10L – BALONI – (SLOBODNI/SPUTANI) BALONI UZGONJENI PLINOM

MODUL 10L – BALONI – (SLOBODNI/SPUTANI) BALONI UZGONJENI PLINOM		Razina
10L.1	Teorija letenja – baloni uzgonjeni plinom	1
10L.2	Opća konstrukcija balona uzgonjenih plinom	2
10L.3	Kupola	3
10L.4	Mreže	3
10L.5	Ventili, padobrani i drugi povezani sustavi	3
10L.6	Nosivi obruč	3
10L.7	Košara (uključujući alternativne naprave)	3
10L.8	Užad i žice	3
10L.9	Instrumenti	2
10L.10	Sustavi sputanog balona uzgonjenog plinom (TGB)	3
10L.11	Oprema	2
10L.12	Rukovanje balonom uzgonjenim plinom i skladištenje	2
10L.13	Tehnike rastavljanja, pregleda, popravka i sastavljanja	3

MODUL 11L – ZRAČNI BRODOVI – ZRAČNI BRODOVI UZGONJENI VRUĆIM ZRAKOM/PLINOM

MODUL 11L – ZRAČNI BRODOVI – ZRAČNI BRODOVI UZGONJENI VRUĆIM ZRAKOM/PLINOM		Razina
11L.1	Teorija letenja i upravljanja zračnim brodom	2
11L.2	Struktura konstrukcije zračnog broda – opći pojmovi	2
11L.3	Kupola zračnog broda	2
11L.4	Gondola	3
11L.5	Komande leta na zračnom brodu (ATA 27/55)	3
11L.6	Električna energija (ATA 24)	3
11L.7	Svjetla (ATA 33)	2
11L.8	Zaštita od leda i kiše	3

MODUL 11L – ZRAČNI BRODOVI – ZRAČNI BRODOVI UZGONJENI VRUĆIM ZRAKOM/PLINOM		Razina
11L.9	Sustavi goriva (ATA 28)	2
11L.10	Motor i elise u zračnom brodu	2
11L.11	Rukovanje zračnim brodom i skladištenje	2
11L.12	Tehnike rastavljanja, pregleda, popravka i sastavljanja	2

MODUL 12L – RADIOKOM./ELT/TRANSPONDER/INSTRUMENTI

MODUL 12L – RADIOKOM./ELT/TRANSPONDER/INSTRUMENTI		Razina
12L.1	Radiokom./ELT	2
12L.2	Transponder i FLARM	2
12L.3	Instrumenti	2
12L.4	Oprema za općenito testiranje avionike	1"

(25) Dodatak VIII. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (a) dodaju se sljedeće podtočke vi. i vii.:

„vi. ispit iz modula koji nije položen može se polagati tek 90 dana od datuma nepoloženog ispita za taj modul;

vii. svaki ispit dopušteno je polagati najviše tri puta u 12-mjesečnom razdoblju.”;

(b) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Broj pitanja po modulu je sljedeći:

i. MODUL 1L „OSNOVNO ZNANJE”: 20 pitanja.

Dopušteno vrijeme: 25 minuta;

ii. MODUL 2L „LJUDSKI FAKTOR”: 20 pitanja.

Dopušteno vrijeme: 25 minuta;

iii. MODUL 3L „ZRAKOPLOVNI PROPISI”: 28 pitanja.

Dopušteno vrijeme: 35 minuta;

iv. MODUL 4L „KONSTRUKCIJA OD DRVA I/ILI METALNIH CIJEVI PRESVUČENA TKANINOM” 40 pitanja.

Dopušteno vrijeme: 50 minuta;

v. MODUL 5L „KOMPOZITNA KONSTRUKCIJA”: 32 pitanja.

Dopušteno vrijeme: 40 minuta;

vi. MODUL 6L „METALNA KONSTRUKCIJA”: 32 pitanja.

Dopušteno vrijeme: 40 minuta;

vii. MODUL 7L „KONSTRUKCIJA ZRAKOPLOVA – OPĆI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI SUSTAVI”: 60 pitanja.

Dopušteno vrijeme: 75 minuta;

viii. MODUL 8L „POGONSKA GRUPA”: 64 pitanja.

Dopušteno vrijeme: 80 minuta;

- ix. MODUL 9L „BALONI – BALONI UZGONJENI VRUĆIM ZRAKOM“: 36 pitanja.
Dopušteno vrijeme: 45 minuta;
- x. MODUL 10L „BALONI – (SLOBODNI/SPUTANI) BALONI UZGONJENI PLINOM“: 44 pitanja.
Dopušteno vrijeme: 55 minuta;
- xi. MODUL 11L „ZRAČNI BRODOVI – ZRAČNI BRODOVI UZGONJENI VRUĆIM ZRAKOM/PLINOM“: 40 pitanja.
Dopušteno vrijeme: 50 minuta;
- xii. MODUL 12L „RADIOKOM./ELT/TRANSPONDER/INSTRUMENTI“: 20 pitanja.
Dopušteno vrijeme: 25 minuta.”;

(26) dodaje se sljedeći Dodatak IX.:

„Dodatak IX.

Metoda ocjenjivanja za multimedijско osposobljavanje (MBT)

1. Svrha je ovog Dodatka utvrditi zahtjeve za ocjenjivanje i odobrenje koje nadležno tijelo provodi za svaki tečaj koji uključuje MBT u skladu s točkom 66.B.135.

Ovaj se Dodatak može koristiti za ocjenjivanje drugih tečajeva ako nadležno tijelo odluči da je metoda ocjenjivanja utvrđena u ovom Dodatku prikladna za te druge tečajeve.

Ocjenjivanje provodi nadležno tijelo prema svim kriterijima iz tablice (A), grupiranima u četiri kategorije od (a) do (d). Nadležno tijelo u tablici jasno navodi koji se proizvod MBT-a ocjenjuje te verzije njegove proizvodnje i ažuriranja.
 2. Nadležno tijelo koje provodi ocjenjivanje stavlja se u poziciju polaznika ili krajnjeg korisnika i ocjenjuje svaki kriterij iz tablice (A) zasebno na skali od 1 do 5, kako slijedi:
 - 1: Neprihvatljivo. Ne ispunjava tražene kriterije.
 - 2: Djelomično prihvatljivo, ali je za ispunjavanje traženih kriterija potrebno poboljšanje.
 - 3: Prihvatljivo. Ispunjava tražene kriterije.
 - 4: Dobro. Ispunjava tražene kriterije uz poboljšanja.
 - 5: Izvrsno. Nadilazi tražene kriterije.
 3. Ako su jedan ili više kriterija ocijenjeni ocjenom manjom od 3, nadležno tijelo zahtijeva alternativni proces učenja kako bi se povećala prikladnost proizvoda do prihvatljive razine.
 4. Nakon što je nadležno tijelo ocijenilo sve zasebne kriterije iz tablice (A) primjenjuje sljedeću kombiniranu skalu za utvrđivanje cjelokupne prikladnosti svakog resursa MBT-a za učenje:
 - 100–80: Izvrsan resurs za učenje. Nudi razne funkcije i ispunjava tražene kriterije prikladnosti.
 - 79–60: Resurs za učenje ispunjava tražene kriterije prikladnosti.
 - 59–40: Resurs za učenje ne omogućava dovoljno prikladnu obrazovnu upotrebu. Može se koristiti samo za „informalno” učenje.
 - 39–20: Resurs za učenje je ispod prosjeka. Ne ispunjava više traženih kriterija prikladnosti.
- Prije odobrenja proizvoda nadležno tijelo provjerava je li konačan rezultat MBT-a jednak ili veći od 60 i da nijedan kriterij nema ocjenu manju od 3.

Tablica (A): Ocjenjivanje multimedijskog osposobljavanja (MBT)

Tablica ocjenjivanja za multimedijsko osposobljavanje (MBT)		
Identifikacija proizvoda:		
Ime:	Verzija:	
		OCJENA (1–5)
Kategorija (a) „akademska kvaliteta”		
Pouzdanost informacija	1. Informacije su pouzdane.	
Relevantnost informacija	2. Informacije su relevantne.	
Kategorija (b) „pedagoška kvaliteta”		
Pedagoška formulacija/ konstrukcija	3. Kvaliteta pojednostavnjenja resursa je prikladna.	
	4. Obrazovni resurs sadržava odgovarajući broj pregleda i sažetaka.	
	5. Resurs je jasno strukturiran (sažeci, planovi).	
	6. Struktura potiče upotrebu u pedagoškom kontekstu.	
Pedagoške strategije	7. Ciljevi učenja su navedeni.	
	8. Resurs uključuje poticaje za učenje.	
	9. Resurs potiče interakciju između polaznika i instruktora.	
	10. Potiče se aktivni angažman polaznika.	
	11. Prisutni su elementi učenja usmjerenog na polaznika.	
	12. Zadaci za rješavanje problema potiču učenje.	
	13. Resurs omogućuje komunikaciju među polaznicima.	
	14. Polaznik ima mogućnost pratiti svoj napredak u učenju.	
Metode ocjenjivanja polaznika	15. Resurs uključuje postupak za samoocjenu.	
Kategorija (c) „didaktička kvaliteta”		
Aktivnosti učenja	16. Sadržaj uključuje stvarne situacije s kojima bi se polaznik mogao susresti u stvarnom okruženju održavanja.	
Sadržaj učenja	17. Sadržaj je prikladan za ispunjenje ciljeva učenja.	

Tablica ocjenjivanja za multimedijско osposobljavanje (MBT)		
Identifikacija proizvoda:		
Ime:	Verzija:	
		OCJENA (1–5)
Kategorija (d) „tehnička kvaliteta”		
Dizajn	18. Sadržaj i organizacija resursa za učenje uključuju odgovarajuću primjenu boja, interaktivnosti, grafičke kvalitete, animacija i ilustracija.	
Pregledavanje	19. Metode navigacije su jasne, dosljedne i intuitivne.	
Tehnološki aspekti	20. Multimedijске tehnike potiču prijenos informacija.	
Konačan rezultat:		

Napomene:

Pri ocjenjivanju MBT-a prema zasebnim kriterijima navedenima u tablici (A) nadležno tijelo uzima u obzir sljedeće:

Kategorije:

(a) Akademska kvaliteta

Informacije navedene u multimedijском resursu imaju dvije značajke:

- i. **Pouzdanost:** informacije su pouzdane, aktualne i relativno bez grešaka. Informacije su u skladu s aktualnim regulatornim zahtjevima.
- ii. **Relevantnost:** informacije su relevantne za ciljeve učenja definirane u tečaju. Podupiru polaznika u postizanju ciljeva učenja.

(b) Pedagoška kvaliteta

MBT ističe aktivnosti koje potiču razvoj traženog znanja i vještina.

Glavni kriteriji za svaki proizvod povezani su s tri aspekta:

- i. **Pedagoška formulacija/konstrukcija:** karakteriziraju ga kvaliteta pojednostavnjenja, prisutnost sažetaka i upotreba dijagrama, slika, animacija i ilustracija. Ocjenjuje se potiče li struktura resursa za učenje njegovu upotrebu u pedagoškom kontekstu. To se odnosi na jednostavnost orijentacije (sažetak, nastavni plan), prisutnost odgovarajućih interakcija, jednostavnost korištenja (natrag, naprijed, klizači itd.) i komunikacijske resurse (pitanja i odgovori, najčešća pitanja, forum itd.).
- ii. **Pedagoške strategije:** stil podučavanja i učenja trebao bi se temeljiti na aktivnim pristupima podučavanju u okviru kojih se stvaraju korisne situacije povezane s ciljevima učenja i motivacijom polaznika.
- iii. **Metode ocjenjivanja polaznika:** uvode se metode za mjerenje postignuća ciljeva učenja.

(c) Didaktička kvaliteta

- i. **Aktivnosti učenja:** sadržaj uključuje stvarne situacije s kojima bi se polaznik mogao susresti u stvarnom okruženju održavanja.
- ii. **Sadržaj učenja:** sadržaj je prikladan za ispunjenje ciljeva učenja.

(d) **Tehnička kvaliteta**

U ovom se dijelu ocjenjuju dizajn, preglednost i tehnološki aspekti resursa za učenje:

- i. **Dizajn:** *sadržaj i organizacija resursa za učenje uključuju odgovarajuću primjenu boja, interaktivnosti, grafičke kvalitete odabranih slika, animacija i ilustracija.*
 - ii. **Pregledavanje:** *pri pregledavanju polaznik bi trebao moći pronaći plan, kazalo ili detaljan sadržaj. Predloženi izbori ili smjernice moraju biti jasni, a grupiranje unutar izbornika dosljedno.*
 - iii. **Tehnološki aspekti:** *cilj je multimedijских tehnika kombinirati i iskoristiti kapacitete svih novih tehnologija u obrazovanju kako bi se poboljšao prijenos znanja. Stoga sustav daje prednost upotrebi animacija, simulacija i svih drugih aktivnih elemenata.”.*
-

PRILOG II.

PRILOG IV. (Dio 147.) Uredbi (EU) br. 1321/2014 mijenja se kako slijedi:

- (1) u sadržaju točka 147.A.305 zamjenjuje se sljedećim: „147.A.305 Vrednovanje za tip zrakoplova i ocjenjivanje zadataka”;
- (2) točka 147.A.100 mijenja se kako slijedi:
 - (a) podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Za teorijsko osposobljavanje i provođenje ispita znanja osigurava se potpuno zatvoren odgovarajući prostor odvojen od drugih objekata.”;
 - (b) podtočka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) Najveći broj polaznika praktičnog osposobljavanja tijekom bilo kojeg tečaja ne smije biti veći od 15 polaznika po instrukturu ili ocjenjivaču.”;
 - (c) podtočka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) Potrebno je osigurati sigurne objekte za pohranjivanje evidencije o ispitima i osposobljavanju. Okruženje za pohranjivanje mora biti takvo da ti dokumenti ostanu u dobrom stanju tijekom razdoblja čuvanja kako je utvrđeno u točki 147.A.125. Objekti za pohranjivanje i uredski prostor mogu se kombinirati, pod uvjetom da su na odgovarajući način zaštićeni.”;
 - (d) dodaje se sljedeća podtočka (j):

„(j) Odstupajući od točaka od (a) do (d) i točke (f), u slučaju učenja na daljinu koje se obavlja na lokaciji na kojoj organizacija odobrena na temelju ovog Priloga nema nadzor nad okruženjem u kojem se polaznik nalazi, organizacija odobrena na temelju ovog Priloga o tome obavješćuje polaznika i skreće mu pozornost na primjerenost lokacije za učenje. To odstupanje primjenjuje se samo na učenje na daljinu i ne na odgovarajući ispit i/ili ocjenjivanje.”;
- (3) u točki 147.A.105 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Organizacija za osposobljavanje ugovara dovoljan broj osoblja za planiranje/provođenje teorijskog i praktičnog osposobljavanja, provođenje ispita znanja i praktičnog ocjenjivanja u skladu s odobrenjem.”;
- (4) točka 147.A.115 mijenja se kako slijedi:
 - (a) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Svaka učionica treba imati odgovarajuću opremu za prezentaciju na razini standarda koji osigurava da polaznici lako mogu čitati prezentirani tekst, nacрте, dijagrame i brojke s bilo kojeg mjesta u učionici.

Kad je riječ o okruženju virtualnog osposobljavanja, sadržaj osposobljavanja mora biti osmišljen tako da se pomogne polaznicima da shvate određenu temu i da se zajamči da lako mogu čitati prezentirani tekst, nacрте, dijagrame i brojke.

Oprema za prezentaciju može uključivati reprezentativne uređaje za osposobljavanje koji simuliraju održavanje (MSTD) kako bi se pomoglo polaznicima u razumijevanju određene teme ako se takvi uređaji smatraju korisnima za te potrebe.”;
 - (b) podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Organizacija za osposobljavanje za tip zrakoplova kako je utvrđeno u točki 147.A.100 podtočki (e) mora imati pristup odgovarajućem tipu zrakoplova. MSTD-i se smiju upotrebljavati kad takvi uređaji za osposobljavanje osiguravaju odgovarajuće standarde osposobljavanja.”;
- (5) u točki 147.A.120 dodaje se sljedeća podtočka (c):

„(c) Pristup materijalu za osposobljavanje iz održavanja relevantnom za osnovno osposobljavanje ili osposobljavanje za tip može se pružiti u papirnoj verziji ili elektroničkim putem pod uvjetom da polaznik ima odgovarajuća sredstva za pristup tom materijalu u svakom trenutku tijekom cijelog trajanja tečaja.”;

(6) u točki 147.A.135 dodaje se sljedeća podtočka (d):

„(d) Ispit u kontroliranom okruženju provodi organizacija za osposobljavanje odobrena na temelju ovog Priloga i opisana u priručniku organizacije za osposobljavanje iz održavanja (MTOE).

Za potrebe ispita „kontrolirano okruženje” znači okruženje u kojem se može potvrditi sljedeće: (a) identitet polaznika; (b) pravilna provedba ispitnog postupka; (c) cjelovitost ispita i (d) sigurnost ispitnog materijala.”;

(7) u točki 147.A.145 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Teorijsko osposobljavanje, ispiti znanja, praktično osposobljavanje i praktično ocjenjivanje mogu se provoditi samo na lokacijama navedenima u potvrdi o odobrenju ili na bilo kojoj lokaciji navedenoj u MTOE-u.”;

(8) točka 147.A.200 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) Neovisno o podtočki (f), broj sati utvrđen u Dodatku I. (Trajanje tečaja osnovnog osposobljavanja) može se izmijeniti kako bi se uzele u obzir promjene tehnologija i metoda osposobljavanja (teorijsko osposobljavanje) ili priznanja iz točke 66.A.25 podtočke (e) Priloga III. (Dio-66.), pod uvjetom da se u nastavnom planu i programu opisuju i opravdavaju predložene izmjene. U MTOE se uključuje postupak za opravdanje tih izmjena.”;

(b) dodaje se sljedeća podtočka (h):

„(h) Trajanje tečajeva za konverziju među (pot)kategorijama utvrđuje se ocjenjivanjem nastavnog programa osnovnog osposobljavanja i s njim povezanih potreba za praktično osposobljavanje.”;

(9) točka 147.A.305 zamjenjuje se sljedećim:

„147.A.305. Vrednovanje za tip zrakoplova i ocjenjivanje zadataka

Organizacija za osposobljavanje iz održavanja odobrena u skladu s točkom 147.A.300 za obavljanje osposobljavanja za tip zrakoplova provodi vrednovanje za tip zrakoplova ili ocjenjivanje zadataka na zrakoplovu utvrđenih u Prilogu III. (Dio-66.) podložno sukladnosti s tipom zrakoplova i/ili standardom zadataka utvrđenim u točki 66.A.45 Priloga III. (Dio-66.)”;

(10) Dodatak III. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Osnovno osposobljavanje i ispit osnovnog znanja

Predložak potvrde o osnovnom osposobljavanju koristi se za priznavanje završetka osnovnog osposobljavanja ili ispita osnovnog znanja, ili i osnovnog osposobljavanja i ispita osnovnog znanja.

U potvrdi o osposobljavanju jasno se navode ispiti iz svakog pojedinog modula prema datumu polaganja zajedno s odgovarajućom verzijom Dodatka I. Prilogu III. (Dio-66.).

EASA obrazac 148.a upotrebljava se za osposobljavanje i ispite koje provodi organizacija za osposobljavanje odobrena u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.).

EASA obrazac 148.b upotrebljava se za ispite koje provodi nadležno tijelo.

POTVRDA O PRIZNANJU

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX].[YYYYY]

Ova potvrda o priznanju izdaje se kandidatu:

[IME]

[DATUM i MJESTO ROĐENJA]

Potvrdu izdaje:

[IME I ADRESA DRUŠTVA]

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX]

organizacija za osposobljavanje iz održavanja odobrena za provođenje osposobljavanja i ispita u skladu s rasporedom odobrenja te u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.) Uredbi Komisije (EU) br. 1321/2014.

Ovom se potvrdom potvrđuje da je prethodno navedena osoba uspješno završila i/ili položila (**) odobreno osnovno osposobljavanje (**) i/ili ispite osnovnog znanja (**) navedene u nastavku u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014.

[OSNOVNO OSPOSOBLJAVANJE (**)]/[ISPITI OSNOVNOG ZNANJA (**)]

[POPIS MODULA IZ DIJELA 66./MJESTO I DATUM POLOŽENOG ISPITA]

Datum:

Potpis:

U ime društva: [IME DRUŠTVA]

EASA obrazac 148.a izdanje 1.

(*) Ili „EASA“, ako je EASA nadležno tijelo.

(**) Izbrisati nepotrebno. Mogući slučajevi:

- završeno osnovno osposobljavanje i položen ispit, ili
- završeno samo osnovno osposobljavanje, ili
- položen samo ispit osnovnog znanja.

POTVRDA O PRIZNANJU

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (*).CAA.[XXXX].[YYYY]

Ova potvrda o priznanju izdaje se kandidatu:

[IME]

[DATUM i MJESTO ROĐENJA]

Potvrdu izdaje:

[IME NADLEŽNOG TIJELA]

[ADRESA NADLEŽNOG TIJELA]

nakon ispita provedenog u skladu s odjeljkom B pododjeljkom C Priloga III. (Dio-66.) Uredbi Komisije (EU) br. 1321/2014.

Ovom se potvrdom potvrđuje da je prethodno navedena osoba uspješno položila ispite osnovnog znanja navedene u nastavku u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014.

[OSNOVNI ISPITI]

[POPIS MODULA IZ DIJELA 66./MJESTO I DATUM POLOŽENOG ISPITA]

Datum:

Potpis:

U ime tijela: [IME NADLEŽNOG TIJELA]

(b) točka 2. mijenja se kako slijedi:

- i. naslov se zamjenjuje sljedećim: „2. Ispit po završetku osposobljavanja za tip i ocjenjivanje”;
- ii. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Predložak potvrde o osposobljavanju za tip upotrebljava se za priznavanje završetka ispita teorijskog elementa (uključujući osposobljavanje) ili ocjenjivanja praktičnog elementa (uključujući osposobljavanje), ili oba elementa osposobljavanja za ovlaštenje za tip (Dodatak III. Prilogu III. (Dio-66.) točka 1. podtočke (a) i (b)).”;

- iii. iza četvrtog stavka dodaju se sljedeći stavci:

„Isti se obrazac upotrebljava za priznavanje završetka vrednovanja za tip zrakoplova (točka 66.A.45 podtočka (d) Priloga III. (Dio-66.) i točka 5. Dodatka III. tom prilogu).

EASA obrazac 149.a upotrebljava se za osposobljavanje i ispite koje provodi organizacija za osposobljavanje odobrena u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.).

EASA obrazac 149.b upotrebljava se za ispite po završetku osposobljavanja za tip i vrednovanja za tip koje provodi nadležno tijelo ili kao priznanje završetka osposobljavanja za tip zrakoplova odobrenog putem postupka za izravno odobrenje iz točke 66.B.130 Priloga III. (Dio-66.).”;

iv. obrazac se zamjenjuje sljedećim:

„Stranica 1 od 1
<p>POTVRDA O PRIZNANJU</p> <p>Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX].[YYYYY]</p> <p>Ova potvrda o priznanju izdaje se kandidatu:</p> <p style="text-align: center;">[IME]</p> <p style="text-align: center;">[DATUM i MJESTO ROĐENJA]</p> <p>Potvrdu izdaje:</p> <p style="text-align: center;">[IME I ADRESA DRUŠTVA]</p> <p style="text-align: center;">Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (*).147.[XXXX]</p> <p>organizacija za osposobljavanje iz održavanja odobrena za provođenje osposobljavanja i ispita u skladu s rasporedom odobrenja te u skladu s Prilogom IV. (Dio 147.) Uredbi Komisije (EU) br. 1321/2014.</p> <p>Ovom se potvrdom potvrđuje da je prethodno navedena osoba uspješno položila teorijske (**) i/ili praktične elemente (**) odobrenog osposobljavanja za tip zrakoplova; ili da je završila vrednovanje za tip zrakoplova (**) navedeno u nastavku u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014.</p> <p style="text-align: center;">[OSPOSOBLJAVANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA (**)]</p> <p style="text-align: center;">[DATUMI POČETKA I ZAVRŠETKA]/[MJESTO]</p> <p style="text-align: center;">[NAVESTI TEORIJSKE/PRAKTIČNE ELEMENTE]</p> <p style="text-align: center;">ili</p> <p style="text-align: center;">[VREDNOVANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA (**)]</p> <p style="text-align: center;">[DATUM ZAVRŠETKA]/[MJESTO]</p> <p>Datum:</p> <p>Potpis:</p> <p>U ime društva: [IME DRUŠTVA]</p>
<p>EASA obrazac 149.a izdanje 1.</p> <p>(*) Ili „EASA“, ako je EASA nadležno tijelo.</p> <p>(**) Izbrisati nepotrebno. Mogući slučajevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — završeni i položeni teorijski elementi i pozitivno ocijenjeni praktični elementi — osposobljavanja za tip, ili — završeni i položeni samo teorijski elementi, ili — pozitivno ocijenjeni praktični elementi, ili — pozitivno završeno vrednovanje za tip zrakoplova.

Stranica 1 od 1

POTVRDA O PRIZNANJU

Referentna oznaka: [OZNAKA DRŽAVE ČLANICE (*)].CAA.[XXXX].[YYYY]

Ova potvrda o priznanju izdaje se kandidatu:

[IME]

[DATUM i MJESTO ROĐENJA]

Potvrdu izdaje:

[IME NADLEŽNOG TIJELA]

[ADRESA NADLEŽNOG TIJELA]

nakon ispita provedenog u skladu s odjeljkom B pododjeljkom C Priloga III. (Dio-66.) Uredbi Komisije (EU) br. 1321/2014 ili u skladu s postupkom za izravno odobrenje osposobljavanja za tip zrakoplova iz točke 66.B.130 Priloga III. (Dio-66.) Uredbi Komisije (EU) br. 1321/2014.

Ovom se potvrdom potvrđuje da je prethodno navedena osoba uspješno položila teorijske (*) i/ili praktične elemente (*) odobrenog osposobljavanja za tip zrakoplova; ili da je završila vrednovanje za tip zrakoplova (*) navedeno u nastavku u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom Komisije (EU) br. 1321/2014.

[OSPOSOBLJAVANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA (*)]

[DATUMI POČETKA I ZAVRŠETKA]/[MJESTO]

[NAVESTI TEORIJSKE/PRAKTIČNE ELEMENTE]

ili

[VREDNOVANJE ZA TIP ZRAKOPLOVA (*)]

[DATUM ZAVRŠETKA]/[MJESTO]

Datum:

Potpis:

U ime tijela: [IME NADLEŽNOG TIJELA]

EASA obrazac 149.b izdanje 1.

(*) Izbrisati nepotrebno. Mogući slučajevi:

- završeni i položeni teorijski elementi i pozitivno ocijenjeni praktični elementi osposobljavanja za tip, ili
- završeni i položeni samo teorijski elementi, ili
- pozitivno ocijenjeni praktični elementi, ili
- pozitivno završeno vrednovanje za tip zrakoplova.”.

PRILOG III.

Prilog I. (Dio-M) Uredbi (EU) br. 1321/2014 ispravljaju se kako slijedi:

(1) u točki M.A.302 podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) U AMP-u se mora dokazati usklađenost sa sljedećim:

(1) uputama koje izdaje nadležno tijelo;

(2) uputama za kontinuiranu plovidbenost:

- i. koje izdaju nositelji potvrde za tip, ograničenih potvrda za tip, dodatnih potvrda za tip, odobrenja projekta velikog popravka, odobrenja ETSO ili deklarant izjave o sukladnosti projekta ili nositelj bilo kojeg drugog relevantnog odobrenja izdanog u skladu s Prilogom I. (Part 21.) ili, ovisno o slučaju, Prilogom I.b (Part 21. Laki zrakoplovi) Uredbi (EU) br. 748/2012;
- ii. koje su uključene u certifikacijske specifikacije iz točke 21.A.90B ili 21.A.431B Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012, ako je primjenjivo;
- iii. koje su uključene u certifikacijske specifikacije iz točke 21L.A.62, 21L.A.102, 21L.A.202 ili 21L.A.222 Priloga I.b (Part 21. Laki zrakoplovi) Uredbi (EU) br. 748/2012, ako je primjenjivo;

(3) primjenjivim odredbama Priloga I. (Dio-26) Uredbi (EU) 2015/640.”;

(2) točka M.A.502 zamjenjuje se sljedećim:

„M.A.502. Održavanje komponenti

- (a) Održavanje komponenti osim komponenti iz točke 21.A.307 podtočke (b) podpodtočaka od 2. do 6. Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 ili, ovisno o slučaju, točke 21L.A.193 podtočke (b) podpodtočaka od 2. do 6. Priloga I.b (Part 21. Laki zrakoplovi) Uredbi (EU) br. 748/2012 obavljaju organizacije za održavanje odobrene u skladu s pododjeljkom F ovog Priloga ili s Prilogom II. (Dio 145.) ili Prilogom V.d (Dio CAO), ovisno o slučaju.
- (b) Odstupajući od podtočke (a), ako je komponenta ugrađena u zrakoplov, održavanje te komponente smije obavljati organizacija za održavanje zrakoplova odobrena u skladu s pododjeljkom F ovog Priloga ili s Prilogom II. (Dio 145) ili Prilogom V.d (Dio CAO) ili osoblje za izdavanje potvrde iz točke M.A.801 podtočke (b) podpodtočke 1. ovog Priloga. To se održavanje obavlja u skladu s podacima za održavanje zrakoplova ili u skladu s podacima za održavanje komponenti ako se nadležno tijelo s time složi. Takva organizacija za održavanje zrakoplova ili osoblje za izdavanje potvrde može privremeno izvaditi komponentu radi održavanja ako je to neophodno kako bi se olakšao pristup komponenti, osim u slučaju da je zbog vađenja potrebno dodatno održavanje. Za održavanje komponenti izvedeno u skladu s ovom točkom ne izdaje se EASA obrazac 1, nego ono podliježe zahtjevima u vezi s otpuštanjem zrakoplova u uporabu predviđenima točkom M.A.801 ovog Priloga.
- (c) Odstupajući od podtočke (a), ako je komponenta ugrađena na motor ili pomoćni uređaj za napajanje, održavanje te komponente smije obavljati organizacija za održavanje zrakoplova odobrena u skladu s pododjeljkom F ovog Priloga ili s Prilogom II. (Dio 145) ili Prilogom V.d (Dio CAO). To se održavanje obavlja u skladu s podacima za održavanje motora ili pomoćnog uređaja za napajanje ili u skladu s podacima za održavanje komponenti ako se nadležno tijelo s time složi. Takva organizacija za održavanje motora može privremeno izvaditi komponentu radi održavanja ako je to neophodno kako bi se olakšao pristup komponenti, osim u slučaju da je zbog vađenja potrebno dodatno održavanje.
- (d) Održavanje komponenti iz točke 21.A.307 podtočke (b) podpodtočke 2. Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 ili točke 21L.A.193 podtočke (b) podpodtočke 2. Priloga I.b (Part 21. Laki zrakoplovi) Uredbi (EU) br. 748/2012, ako se komponenta ugrađuje na zrakoplov ili se privremeno vadi kako bi se olakšao pristup, obavlja organizacija za održavanje zrakoplova odobrena u skladu s pododjeljkom F ovog Priloga ili s Prilogom II. (Dio 145.) ili Prilogom V.d (Dio CAO) ovoj Uredbi, ovisno o slučaju, osoblje za izdavanje potvrde iz točke M.A.801 podtočke (b) podpodtočke 1. ovog Priloga ili pilot-vlasnik iz točke M.A.801 podtočke (b) podpodtočke 2. ovog Priloga. Za održavanje komponenti izvedeno u skladu s ovom točkom ne izdaje se EASA obrazac 1, nego ono podliježe zahtjevima u vezi s otpuštanjem zrakoplova u uporabu predviđenima točkom M.A.801 ovog Priloga.

- (e) Održavanje komponenti iz točke 21.A.307 podtočke (b) podpodtočaka od 3. do 6. Priloga I. (Part 21.) Uredbi (EU) br. 748/2012 ili točke 21L.A.193 podtočke (b) podpodtočaka od 3. do 6. Priloga I.b (Part 21. Laki zrakoplovi) Uredbi (EU) br. 748/2012 obavljaju organizacije iz podtočke (a) ili ga obavlja bilo koja osoba ili organizacija i otpuštaju se u uporabu uz „izjavu o izvedenom održavanju” koju izdaje osoba ili organizacija koja je obavila održavanje. „Izjava o izvedenom održavanju” mora sadržavati barem osnovne podatke o obavljenom održavanju, datum dovršetka održavanja i identifikacijske podatke organizacije ili osobe koja je izdaje. Izjava se smatra evidencijom o održavanju i jednakovrijedna je EASA obrascu 1 u pogledu održavane komponente.”
-

PRILOG IV.

U točki ML.A.302 Priloga V.b (Dio ML) Uredbi (EU) br. 1321/2014 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Za program održavanja zrakoplova vrijedi sljedeće:

- (1) jasno su navedeni vlasnik zrakoplova i zrakoplov na koji se program odnosi, uključujući sve ugrađene motore i elise, ovisno o slučaju;
- (2) obuhvaća jedno od sljedećeg:
 - (a) zadaće i preglede sadržane u primjenjivom programu minimalnog pregleda („MIP”) iz podtočke (d);
 - (b) upute za kontinuiranu plovidbenost („ICA”) koje je izdao nositelj odobrenja projekta („DAH”);
 - (c) ICA-u koju je izdao deklarant izjave o sukladnosti;
- (3) može obuhvaćati dodatne aktivnosti održavanja uz aktivnosti iz podtočke (c) podpodtočke 2. ili aktivnosti održavanja alternativne onima iz podtočke (c) podpodtočke 2. podpodtočke (b) na prijedlog vlasnika, CAMO-a ili CAO-a, nakon što ih se odobri ili prijavi u skladu s podtočkom (b). Aktivnosti održavanja alternativne onima iz podtočke (c) podpodtočke 2. podpodtočke (b) ne smiju biti manje ograničavajuće od onih utvrđenih u primjenjivom MIP-u;
- (4) uključuje sve obvezne informacije o kontinuiranoj plovidbenosti, kao što su naredbe o plovidbenosti koje se odnose na radnje koje se ponavljaju, odjeljak o ograničenjima plovidbenosti („ALS”) u ICA-i i posebni zahtjevi za održavanje iz liste podataka certifikata tipa („TCDS”);
- (5) određuju se svi dodatni poslovi održavanja koje treba obaviti zbog specifičnog tipa zrakoplova, konfiguracije zrakoplova, vrste i specifičnosti operacije, pri čemu se u obzir uzimaju najmanje sljedeći elementi:
 - (a) specifična ugrađena oprema i preinake zrakoplova;
 - (b) popravci izvršeni na zrakoplovu;
 - (c) komponente s ograničenim vijekom trajanja i ključne komponente za sigurnost letenja;
 - (d) preporuke za održavanje, kao što su intervali između remonta (TBO), izdane u servisnim biltenima, servisnim dopisima i ostalim neobveznim servisnim informacijama;
 - (e) primjenjive operativne naredbe ili zahtjevi povezani s periodičnim pregledom određene opreme;
 - (f) posebna operativna odobrenja;
 - (g) uporaba zrakoplova i operativno okruženje;
- (6) navodi se jesu li piloti-vlasnici ovlašteni za obavljanje održavanja;
- (7) ako ga prijavi vlasnik, sadržava potpisanu izjavu u kojoj vlasnik izjavljuje da je to program održavanja zrakoplova za određenu registraciju zrakoplova te da je on u potpunosti odgovoran za njegov sadržaj i, osobito, za sva odstupanja od preporuka DAH-a;
- (8) ako ga odobri CAMO ili CAO, potpisuje ga ta organizacija, koja čuva dokumentaciju s obrazloženjem svih uvedenih odstupanja od preporuka DAH-a;
- (9) provjerava se najmanje jednom godišnje kako bi se procijenila njegova djelotvornost, a tu provjeru obavlja:
 - (a) ili osoba koja obavlja provjeru plovidbenosti zrakoplova zajedno s tom provjerom plovidbenosti;
 - (b) ili CAMO ili CAO koji vodi kontinuiranu plovidbenost zrakoplova u slučajevima u kojima provjera programa održavanja zrakoplova nije obavljena zajedno s provjerom plovidbenosti.

Ako se u okviru provjere otkriju manjkavosti povezane s manjkavostima u sadržaju programa održavanja zrakoplova, taj se program u skladu s tim izmjenjuje. U tom slučaju osoba koja obavlja provjeru obavješćuje nadležno tijelo države članice u kojoj je zrakoplov registriran ako se ne slaže s mjerama za izmjenu programa održavanja zrakoplova koje je poduzeo vlasnik, CAMO ili CAO. Nadležno tijelo odlučuje koje su izmjene programa održavanja zrakoplova nužne, uzimajući u obzir odgovarajuće nalaze te, ako je potrebno, postupajući u skladu s točkom ML.B.304.”

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2023/990

od 25. travnja 2023.

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Konferencije stranaka Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini u pogledu određenih izmjena Konvencije i njezina Priloga III.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. i članak 207., u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Roterdamska konvencija o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini ⁽¹⁾ („Konvencija”) stupila je na snagu 24. veljače 2004. i sklopljena je u ime Unije Odlukom Vijeća 2006/730/EZ ⁽²⁾.
- (2) U skladu s člankom 7. Konvencije Konferencija stranaka Konvencije može donositi odluke o uvrštavanju kemikalija na popis u Dodatku III. Konvenciji.
- (3) Očekuje se da će na jedanaestom zasjedanju Konferencije stranaka biti donesene odluke o uvrštavanju dodatnih kemikalija na popis u Dodatku III. Konvenciji.
- (4) Kako bi se promicala zajednička odgovornost i suradnja stranaka u međunarodnoj trgovini određenim opasnim kemikalijama radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od potencijalne štete te doprinijelo uporabi tih tvari koja je prihvatljiva za okoliš, potrebno je i primjereno na popis uvrstiti dodatne kemikalije za koje je utvrđeno da ispunjavaju sve relevantne kriterije utvrđene u Dodatku II. Konvenciji.
- (5) Nadalje, Konferencija stranaka razmotrit će prijedlog izmjene Konvencije koji su podnijele Švicarska, Australija, Burkina Faso, Gana i Mali. Cilj je tog prijedloga ukloniti poteškoće za uvrštavanje novih kemikalija na popis u Dodatku III. Konvenciji koje proizlaze iz toga da je za odluku o izmjeni Priloga III. u skladu s Konvencijom potrebno postići konsenzus. Potrebno je i primjereno poduprijeti donošenje tog prijedloga ili, u nedostatku dovoljne potpore ostalih stranaka, zagovarati izmjene postupka donošenja odluka za uvrštavanje kemikalija na popis.
- (6) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Konferencije stranaka jer će te odluke biti obvezujuće za Uniju ili će moći presudno utjecati na sadržaj prava Unije, odnosno na Uredbu (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (7) Međutim, u skladu s člankom 21. Konvencije sve izmjene Konvencije trebaju ratificirati, prihvatiti ili odobriti najmanje tri četvrtine stranaka kako bi stupile na snagu. Nadalje, člankom 22. stavkom 6. Konvencije predviđeno je da dodatni dodatak povezan s izmjenom Konvencije ne bi trebao stupiti na snagu sve dok izmjena Konvencije ne stupi na snagu.

⁽¹⁾ SL L 63, 6.3.2003., str. 29.

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2006/730/EZ od 25. rujna 2006. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini (SL L 299, 28.10.2006., str. 23.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izvozu i uvozu opasnih kemikalija (SL L 201, 27.7.2012., str. 60.).

Iako Vijeće trenutno utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u okviru tijela osnovanog Konvencijom, za naknadno odobrenje moglo bi, ovisno o ishodu tih rasprava, biti potrebno donijeti odluku o sklapanju takvog sporazuma o izmjeni, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 218. stavku 6. UFEU-a,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na jedanaestom zasjedanju Konferencije stranaka Konvencije jest poduprijeti donošenje izmjena Dodatka III. Konvenciji u vezi s uvrštavanjem na popis acetoklora, karbosulfana, krizotil azbesta, fentiona (formulacije vrlo malog obujma (ULV) s koncentracijom aktivnog sastojka od 640 g/L ili više), iprodiona, tekućih formulacija (emulzijskih koncentrata i topljivih koncentrata) koje sadržavaju najmanje 276 g/L parakvat diklorida, što je jednako koncentraciji parakvat-iona od 200 g/L ili više, te terbufosa.

Članak 2.

1. Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na jedanaestom zasjedanju Konferencije stranaka Konvencije jest da se podupire donošenje izmjena koje su podnijeli Švicarska, Australija, Burkina Faso, Gana i Mali (dokument UNEP/FAO/RC/COP.11/13/Add.2) ako se ispune sljedeći uvjeti i ako se uvedu potrebne izmjene u tom pogledu:

- (a) dodatna pravila i postupci uvedeni izmjenama usklađeni su s postojećim pravilima i postupcima na temelju Konvencije;
- (b) izmjenama se osigurava da se prednost daje uvrštavanju kemikalija na popis u Dodatku III. Konvenciji i da dodatna pravila ne utječu na uvrštavanje kemikalije na popis u Dodatku III., među ostalim i u slučaju kada je dotična kemikalija već uvrštena na popis u Dodatku VIII. Konvenciji;
- (c) izmjenama se osigurava da pravila koja će se primjenjivati na izvoz kemikalija uvrštenih na popis u Dodatku VIII. Konvenciji neće biti manje stroga u pogledu zaštite stranaka uvoznica od onih koja se primjenjuju na izvoz kemikalija uvrštenih na popis u Dodatku III. Konvenciji;
- (d) izmjenama se osigurava da za sve stranke koje izmjenu ratificiraju bude obvezujuća svaka odluka o uvrštavanju određene kemikalije na popis u Dodatku VIII. Konvenciji, uključujući sve odluke koje se donesu glasovanjem.

2. U slučaju da druge stranke u dovoljnoj mjeri ne podrže predložene izmjene iz stavka 1. ovog članka, stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na jedanaestom zasjedanju Konferencije stranaka Konvencije jest da Unija zagovara izmjenu postupka donošenja odluka o uvrštavanju kemikalija na popis u Dodatku III. Konvenciji kojom bi se uvela mogućnost glasovanja u skladu s člankom 22. stavkom 4. u vezi s člankom 22. stavkom 3., ali bez primjene članka 22. stavka 3. točke (b) Konvencije.

Članak 3.

S obzirom na razvoj događaja na jedanaestom zasjedanju Konferencije stranaka Konvencije predstavnici Unije mogu se, uz savjetovanje s državama članicama, tijekom koordinacijskih sastanaka na licu mjesta dogovoriti o doradi stajališta iz članaka 1. i 2. bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu, 25. travnja 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
P. KULLGREN

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2023/991**od 15. svibnja 2023.****o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodnog vijeća za žitarice u pogledu produljenja Konvencije o trgovini žitaricama iz 1995.**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Konvenciju o trgovini žitaricama iz 1995. („Konvencija”) sklopila Odlukom Vijeća 96/88/EZ ⁽¹⁾ te je Konvencija stupila na snagu 1. srpnja 1995. Konvencija je sklopljena na razdoblje od tri godine.
- (2) Na temelju članka 33. Konvencije Međunarodno vijeće za žitarice može produljiti Konvenciju za uzastopna razdoblja koja u svakom slučaju nisu dulja od dvije godine. Od njezina sklapanja Konvencija je redovito produljivana za daljnja razdoblja od dvije godine. Konvencija je zadnji put produljena odlukom Međunarodnog vijeća za žitarice 7. lipnja 2021. i ostaje na snazi do 30. lipnja 2023.
- (3) Međunarodno vijeće za žitarice na svojoj 58. sjednici, koja će se održati 14. lipnja 2023., treba odlučiti o produljenju Konvencije za daljnje razdoblje od najviše dvije godine, od 1. srpnja 2023.
- (4) Unija je velik proizvođač žitarica. Također je jedan od vodećih izvoznika pšenice i ječma te najveći svjetski uvoznik kukuruza. Unija je od početka aktivan član Međunarodnog vijeća za žitarice, koje ima važnu ulogu u stabilizaciji svjetskih tržišta žitarica i poboljšanju sigurnosti opskrbe hranom. Stoga bi produljenje Konvencije bilo u interesu Unije.
- (5) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 58. sjednici Međunarodnog vijeća za žitarice u pogledu produljenja Konvencije jer će predviđena odluka imati pravne učinke u Uniji,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 58. sjednici Međunarodnog vijeća za žitarice jest da se glasuje za produljenje Konvencije o trgovini žitaricama iz 1995. za daljnje razdoblje od najviše dvije godine od 1. srpnja 2023.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 96/88/EZ od 19. prosinca 1995. o odobravanju od strane Europske zajednice Konvencije o trgovini žitaricama i Konvencije o pomoći u hrani, koje čine Međunarodni sporazum o žitaricama iz 1995. (SL L 21, 27.1.1996., str. 47.).

Sastavljeno u Bruxellesu 15. svibnja 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
J. FORSSMED

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2023/992**od 16. svibnja 2023.****o imenovanju 16 članova Upravnog odbora Europske agencije za kemikalije (ECHA)**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 79.,

budući da:

- (1) Člankom 79. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 predviđeno je da Vijeće imenuje po jednog predstavnika iz svake države članice kao članove Upravnog odbora Europske agencije za kemikalije („Upravni odbor“).
- (2) Članove Upravnog odbora imenuje se na temelju relevantnog iskustva i znanja u području kemijske sigurnosti ili regulative o kemikalijama te vodeći računa o tome da članovi odbora posjeduju relevantno znanje u području općih, financijskih i pravnih pitanja.
- (3) Mandat traje četiri godine te ga je moguće jednom produljiti.
- (4) Vijeće je odlukama od 27. svibnja 2019. ⁽²⁾ i 6. svibnja 2021. ⁽³⁾ imenovalo 15 odnosno 12 članova Upravnog odbora.
- (5) Članovi Upravnog odbora koje su za imenovanje predložili Njemačka, Cipar, Litva, Malta, Rumunjska, Bugarska, Grčka, Poljska, Slovačka, Portugal, Latvija, Estonija, Belgija, Danska, Irska i Francuska imenovani su za razdoblje koje završava 31. svibnja 2027.
- (6) Vijeće je zaprimilo prijedloge za imenovanje od svih dotičnih država članica,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sljedeće osobe imenuju se članovima Upravnog odbora na drugi mandat od 1. lipnja 2023. do 31. svibnja 2027. (ime, državljanstvo, datum rođenja):

- gđa Ingrid BORG, malteško, (*),
- gđa Claudia-Sorina DUMITRU, rumunjsko, (*),
- gđa Tasoula KYPRIANIDOU-LEONTIDOU, ciparsko, (*),
- gđa Anna Katarzyna LEWANDOWSKA, poljsko, (*),
- gđa Donata PIPIRAITĖ-VALIŠKIENĖ, litavsko, (*),
- gđa Teodora VALKOVA, bugarsko, (*),
- dr. Axel Otto VORWERK, njemačko, (*),
- gđa Sofia ZISI, grčko, (*).

⁽¹⁾ SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

⁽²⁾ Odluka Vijeća od 27. svibnja 2019. o imenovanju 15 članova Upravnog odbora Europske agencije za kemikalije (SL C 185, 29.5.2019., str. 4.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća od 6. svibnja 2021. o imenovanju dvanaest članova Upravnog odbora Europske agencije za kemikalije (SL C 185, 12.5.2021., str. 4.).

(*) Informacije su izbrisane ili zamijenjene u okviru zaštite osobnih podataka i/ili povjerljivosti.

Članak 2.

Sljedeće osobe imenuju se članovima Upravnog odbora na prvi mandat od 1. lipnja 2023. do 31. svibnja 2027. (ime, državljanstvo, datum rođenja):

- gđa Catheline Irène DANTINNE, belgijsko, (*),
- gđa Kristīne KAZEROVSKA, latvijsko, (*),
- gđa Agnès LEFRANC, francusko, (*),
- gđa Dília Maria LIMA JARDIM, portugalsko, (*),
- gđa Annemari LINNO, estonsko, (*),
- gđa Yvonne Marie MULLOOLY, irsko, (*),
- gđa Charlotta Amalia WALLENSTEIN, dansko, (*),
- gđa Katarína ZGALINOVIČOVÁ, slovačko, (*).

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. svibnja 2023.

Za Vijeće
Predsjednica
E. SVANTESSON

(*) Informacije su izbrisane ili zamijenjene u okviru zaštite osobnih podataka i/ili povjerljivosti.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2023/993**od 22. svibnja 2023.****o pokretanju misije partnerstva Europske unije u Moldovi (EUPM Moldova)**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 42. stavak 4. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2023/855 od 24. travnja 2023. o misiji partnerstva Europske unije u Moldovi (EUPM Moldova) ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 24. travnja 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/855.
- (2) Politički i sigurnosni odbor složio se 16. svibnja 2023. da bi trebalo odobriti operativni plan (OPLAN) za misiju EUPM Moldova.
- (3) Slijedom preporuke zapovjednika civilne operacije misije EUPM Moldova misija bi trebala biti pokrenuta 22. svibnja 2023.
- (4) Odlukom (ZVSP) 2023/855 predviđen je financijski referentni iznos za pokrivanje rashoda povezanih s misijom EUPM Moldova tijekom prva četiri mjeseca nakon stupanja na snagu te odluke. Referentni iznos trebalo bi revidirati kako bi se pokrilo razdoblje trajanja misije, tj. do 21. svibnja 2025. Odluku (ZVSP) 2023/855 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (5) Misija EUPM Moldova provodit će se u kontekstu situacije koja se može pogoršati i koja bi mogla ugroziti ostvarenje ciljeva vanjskog djelovanja Unije kako su određeni u članku 21. Ugovora o Europskoj uniji,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se OPLAN za misiju EUPM Moldova.

Članak 2.

Misija EUPM Moldova pokreće se 22. svibnja 2023.

Članak 3.

Zapovjednika civilne operacije za misiju EUPM Moldova ovlašćuje se za početak izvođenja misije s trenutnim učinkom.

⁽¹⁾ SL L 110, 25.4.2023., str. 30.

Članak 4.

Članak 13. stavak 1. Odluke (ZVSP) 2023/855 zamjenjuje se sljedećim:

„1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s misijom EUPM Moldova u razdoblju od 24. travnja 2023. do 21. svibnja 2025. iznosi 1 335 6508,08. EUR. Vijeće odlučuje o financijskom referentnom iznosu za svako sljedeće razdoblje.”

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu, 22. svibnja 2023.

Za Vijeće

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2023/994**od 22. svibnja 2023.****o posljedicama obavijesti Danske ostalim državama članicama da se više ne želi koristiti člankom 5. Protokola br. 22 o stajalištu Danske i o izmjeni Odluke (ZVSP) 2021/509 o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i Odluke 2014/401/ZVSP o Satelitskom centru Europske unije**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1., članak 31. stavak 1., članak 41. stavak 2., članak 42. stavak 4. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Na temelju članka 5. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Danska do 30. lipnja 2022. nije sudjelovala u pripremi, donošenju ili provedbi odluka i djelovanja Unije na temelju članka 26. stavka 1., članka 42. i članaka od 43. do 46. UEU-a koji su imali implikacije u području obrane. Danska do tog datuma nije doprinosila financiranju operativnih izdataka koji proizlaze iz takvih mjera i Uniji nije stavila na raspolaganje vojne sposobnosti.
- (2) U Danskoj je 1. lipnja 2022. održan referendum o ukidanju izuzeća od sudjelovanja u odlukama i djelovanjima Unije koji imaju implikacije u području obrane iz članka 5. Protokola br. 22.
- (3) Pismom ministra vanjskih poslova 20. lipnja 2022. u skladu s člankom 7. Protokola br. 22 Danska je obavijestila ostale države članice da se od 1. srpnja 2022. više ne želi koristiti člankom 5. Protokola br. 22.
- (4) Na temelju članka 7. Protokola br. 22 Danska od 1. srpnja 2022. u cijelosti primjenjuje sve odgovarajuće mjere koje su tog datuma na snazi, a poduzete su u okviru Unije, te je u pogledu pripreme, donošenja i provedbe odluka i djelovanja Unije koji imaju implikacije u području obrane u istom položaju kao i ostale države članice. Od tog je datuma Danska u istom položaju kao i ostale države članice u pogledu svojeg doprinosa financiranju izdataka koji proizlaze iz takvih mjera i u pogledu stavljanja vojnih sposobnosti na raspolaganje Uniji.
- (5) U skladu s tim, Danska od 1. srpnja 2022. primjenjuje odluke koje je Vijeće donijelo na temelju relevantnih članaka glave V. poglavlja 2. UEU-a. Isto tako, Danska od tog datuma primjenjuje sve odluke koje je Politički i sigurnosni odbor donio na temelju članka 38. trećeg stavka UEU-a o političkom nadzoru i strateškom usmjeravanju operacija upravljanja krizama, kako su navedene u člancima 42. i 43. UEU-a, koje imaju implikacije u području obrane.
- (6) Kako bi se osigurala pravna sigurnost u Uniji, trebalo bi pojasniti da se od 1. srpnja 2022. sva upućivanja na članak 5. Protokola br. 22 u odlukama Vijeća donesenima na temelju glave V. poglavlja 2. UEU-a, i koje su na snazi na taj dan prestaju primjenjivati.
- (7) Iz istog razloga trebalo bi brisati relevantne odredbe u odlukama Vijeća donesenima na temelju glave V. poglavlja 2. UEU-a i koje su na snazi u trenutku donošenja ove Odluke, a kojima se provodi članak 5. Protokola br. 22.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Slijedom obavijesti Danske ostalim državama članicama da se od 1. srpnja 2022. Danska više ne želi koristiti člankom 5. Protokola br. 22 o stajalištu Danske:

- od 1. srpnja 2022. sva upućivanja na stajalište Danske na temelju članka 5. Protokola br. 22 u odlukama koje Vijeće donese na temelju glave V. poglavlja 2. UEU-a više se ne primjenjuju;
- od 1. srpnja 2022. sva upućivanja na stajalište Danske na temelju članka 5. Protokola br. 22 u odlukama koje donosi Politički i sigurnosni odbor na temelju članka 38. trećeg stavka UEU-a o političkom nadzoru i strateškom usmjeravanju operacija upravljanja krizama, kako su navedene u člancima 42. i 43. UEU-a, koja imaju implikacije u području obrane više se ne primjenjuju.

Članak 2.

Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 ⁽¹⁾ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 5. stavak 4. briše se;
2. u članku 26. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Odobrena sredstva za plaćanje u općem dijelu proračuna za rashode za pripremu i potporu u vezi s operacijama, navedena u članku 18. stavku 3. točki (b), pokrivaju se doprinosima država članica.”;
3. u članku 45. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Zajednički troškovi vježbi Unije financiraju se putem Instrumenta uz poštovanje pravila i postupaka koji su slični onima za operacije kojima doprinose sve države članice.”;
4. u članku 52. stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Ako je odlučeno da Instrument zadrži zajednički financiranu opremu za određenu operaciju, države članice doprinositeljice mogu zatražiti financijsku nadoknadu od drugih država članica. Odbor donosi odgovarajuće odluke na temelju prijedloga administratora za operacije.”.

Članak 3.

Odluka Vijeća 2014/401/ZVSP ⁽²⁾ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 10. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Prihod SATCEN-a sastoji se od doprinosa država članica u skladu s ljestvicom bruto nacionalnog dohotka, plaćanja naknada za pružene usluge i ostalih prihoda.”;
2. članak 17. briše se.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Primjenjuje se od 1. srpnja 2022.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2014/401/ZVSP od 26. lipnja 2014. o Satelitskom centru Europske unije i stavljanju izvan snage Zajedničke akcije 2001/555/ZVSP o osnivanju Satelitskog centra Europske unije (SL L 188, 27.6.2014., str. 73.).

Sastavljeno u Bruxellesu 22. svibnja 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
J. FORSELL

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2023/995**od 22. svibnja 2023.****o izmjeni i ažuriranju Odluke (ZVSP) 2018/340 o izradi popisa projekata koje treba razviti u okviru PESCO-a**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 46. stavak 6.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2017/2315 od 11. prosinca 2017. o uspostavi stalne strukturirane suradnje (PESCO) i utvrđivanju popisa država članica sudionica ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 11. prosinca 2017. donijelo Odluku (ZVSP) 2017/2315.
- (2) Člankom 4. stavkom 2. točkom (e) Odluke (ZVSP) 2017/2315 predviđeno je da Vijeće izrađuje popis projekata koji će se osmišljavati u okviru stalne strukturirane suradnje (PESCO) i pri tom odražavati potporu razvoju kapaciteta i osiguravanje znatne potpore, u okviru postojećih sredstava i sposobnosti, operacijama i misijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP).
- (3) Vijeće je 6. ožujka 2018. donijelo Odluku (ZVSP) 2018/340 ⁽²⁾ o izradi popisa projekata koje treba razviti u okviru PESCO-a.
- (4) Vijeće je 6. ožujka 2018. također donijelo Preporuku o planu za provedbu PESCO-a ⁽³⁾ („Preporuka”).
- (5) U točki 9. Preporuke navedeno je da bi Vijeće do studenoga 2018. trebalo ažurirati popis projekata u okviru PESCO-a kako bi se u njega uključio sljedeći skup projekata u skladu s postupkom utvrđenim u članku 5. Odluke (ZVSP) 2017/2315, kojim se posebno predviđa da Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) može dati preporuku u vezi s utvrđivanjem i ocjenjivanjem projekata u okviru PESCO-a na temelju procjena koje je dostavilo tajništvo PESCO-a kako bi Vijeće moglo donijeti odluku, nakon vojnog savjeta Vojnog odbora Europske unije (EUMC).
- (6) Vijeće je 25. lipnja 2018. donijelo Odluku (ZVSP) 2018/909 ⁽⁴⁾ o uspostavi zajedničkog skupa pravila za upravljanje projektima PESCO-a.
- (7) Vijeće je 19. studenoga 2018. donijelo Odluku (ZVSP) 2018/1797 ⁽⁵⁾ o izmjeni i ažuriranju Odluke (ZVSP) 2018/340.
- (8) Vijeće je 16. studenoga 2021. donijelo Odluku (ZVSP) 2021/2008 ⁽⁶⁾ o izmjeni i ažuriranju Odluke (ZVSP) 2018/340.

⁽¹⁾ SL L 331, 14.12.2017., str. 57.

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/340 od 6. ožujka 2018. o izradi popisa projekata koje treba razviti u okviru PESCO-a (SL L 65, 8.3.2018., str. 24.).

⁽³⁾ Preporuka Vijeća od 6. ožujka 2018. o planu za provedbu PESCO-a (SL C 88, 8.3.2018., str. 1.).

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/909 od 25. lipnja 2018. o uspostavi zajedničkog skupa pravila za upravljanje projektima PESCO-a (SL L 161, 26.6.2018., str. 37.).

⁽⁵⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/1797 od 19. studenoga 2018. o izmjeni i ažuriranju Odluke (ZVSP) 2018/340 o izradi popisa projekata koje treba razviti u okviru PESCO-a (SL L 294, 21.11.2018., str. 18.).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/2008 od 16. studenoga 2021. o izmjeni i ažuriranju Odluke (ZVSP) 2018/340 o izradi popisa projekata koje treba razviti u okviru PESCO-a (SL L 407, 17.11.2021., str. 37.).

- (9) Vijeće je 14. studenoga 2022. donijelo Preporuku o procjeni napretka koji su države članice sudionice ostvarile u ispunjavanju obveza preuzetih u okviru PESCO-a (7).
- (10) Visoki predstavnik dao je 31. ožujka 2023. preporuku Vijeću u vezi s utvrđivanjem i ocjenjivanjem prijedloga projekata u okviru PESCO-a.
- (11) Tajništvo PESCO-a obavijestilo je Vijeće 4. travnja 2023. da su članovi projekta „Neizravna artiljerijska potpora (EuroArtillery)” odlučili okončati projekt.
- (12) Tajništvo PESCO-a obavijestilo je Vijeće 24. travnja 2023. da su članovi projekata „Centri EU-a za testiranje i evaluaciju (EUTEC)” i „Zajedničke baze” odlučili okončati projekte.
- (13) Politički i sigurnosni odbor postigao je 4. svibnja 2023. dogovor o preporukama sadržanima u vojnom savjetu EUMC-a o preporuci Visokog predstavnika u vezi s utvrđivanjem i ocjenjivanjem prijedloga projekata u okviru PESCO-a.
- (14) Vijeće bi stoga trebalo izmijeniti i ažurirati Odluku (ZVSP) 2018/340,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka (ZVSP) 2018/340 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. dodaju se sljedeći projekti:

- „62. Europski obrambeni zračni most – Akademija za osposobljavanje (EDA-TA);
63. Integrirani bespilotni zemaljski sustavi 2 (iUGS 2);
64. Protutopnički senzori (CoBaS);
65. Protutorpedni torpedo (ATT);
66. Zaštita kritične infrastrukture za morsko dno (CSIP);
67. Budući projektil zrak-zrak kratkog dometa (FSRM);
68. Srednji helikopter nove generacije (NGMH);
69. Integrirani višeslojni zračni i raketni obrambeni sustav (IMLAMD);
70. Arktički sustav za zapovijedanje i nadzor – efektori i senzori (ACCESS);
71. Čvrsta komunikacijska infrastruktura i mreže (ROCOMIN);
72. ROLE 2F.”;

2. Prilog I. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Odluci;

3. Prilog II. zamjenjuje se u skladu s Prilogom II. ovoj Odluci.

(7) Preporuka Vijeća od 14. studenoga 2022. o procjeni napretka koji su države članice sudionice ostvarile u ispunjavanju obveza preuzetih u okviru stalne strukturirane suradnje (PESCO) (2022/C 433/02) (SL C 433, 15.11.2022., str. 6.).

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. svibnja 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES

PRILOG I.

Sljedeći unosi dodaju se na popis članova projekta svakog pojedinog projekta navedenog u Prilogu I. Odluci (ZVSP) 2018/340:

Projekt	Članovi projekta
„62. Europski obrambeni zračni most – Akademija za osposobljavanje (EDA-TA)	Francuska, Španjolska, Italija, Mađarska, Portugal
63. Integrirani bespilotni zemaljski sustavi 2 (iUGS 2)	Estonija, Njemačka, Francuska, Italija, Latvija, Mađarska, Nizozemska, Finska, Švedska
64. Protutopnički senzori (CoBaS)	Francuska, Nizozemska
65. Protutorpedni torpeda (ATT)	Njemačka, Nizozemska
66. Zaštita kritične infrastrukture za morsko dno (CSIP)	Italija, Njemačka, Španjolska, Francuska, Portugal, Švedska
67. Budući projektil zrak-zrak kratkog dometa (FSRM)	Njemačka, Španjolska, Italija, Mađarska, Švedska
68. Srednji helikopter nove generacije (NGMH)	Francuska, Španjolska, Italija, Finska
69. Integrirani višeslojni zračni i raketni obrambeni sustav (IMLAMD)	Italija, Francuska, Mađarska, Švedska
70. Arktički sustav za zapovijedanje i nadzor – efektori i senzori (ACCESS)	Finska, Estonija, Francuska, Švedska
71. Čvrsta komunikacijska infrastruktura i mreže (ROCOMIN)	Švedska, Estonija, Francuska
72. ROLE 2F	Španjolska, Bugarska, Francuska, Portugal, Finska, Švedska“

PRILOG II.

Prilog II. Odluci (ZVSP) 2018/340 zamjenjuje se Prilogom II. u nastavku:

„PRILOG II.

KONSOLIDIRANI AŽURIRANI POPIS ČLANOVA PROJEKTA SVAKOG POJEDINOG PROJEKTA

Projekt	Članovi projekta
1. Europsko zdravstveno zapovjedništvo (EMC)	Njemačka, Belgija, Češka, Estonija, Španjolska, Francuska, Italija, Luksemburg, Mađarska, Nizozemska, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Švedska
2. Europski sigurni radio definiran softverom (ESSOR)	Francuska, Njemačka, Španjolska, Italija, Nizozemska, Poljska, Portugal, Finska
3. Mreža logističkih čvorišta u Europi i potpora operacijama (NetLogHubs)	Njemačka, Belgija, Bugarska, Grčka, Španjolska, Francuska, Hrvatska, Italija, Cipar, Litva, Luksemburg, Mađarska, Nizozemska, Poljska, Slovenija, Slovačka
4. Vojna mobilnost	Nizozemska, Belgija, Bugarska, Češka, Njemačka, Estonija, Grčka, Španjolska, Francuska, Hrvatska, Italija, Cipar, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Slovačka, Finska, Švedska
5. Europski centar za certifikaciju osposobljavanja europskih vojski	Italija, Grčka
6. Operativna funkcija ‚Energija‘ (EOF)	Francuska, Belgija, Španjolska, Italija, Slovenija
7. Raspoloživi vojni kapaciteti za pomoć u slučaju katastrofa (DM-DRCP)	Italija, Irska, Grčka, Španjolska, Hrvatska, Austrija
8. (Polu)autonomni pomorski sustavi za protuminsko djelovanje (MAS MCM)	Belgija, Irska, Grčka, Francuska, Latvija, Nizozemska, Poljska, Portugal, Rumunjska
9. Lučki i pomorski nadzor i zaštita (HARMSPRO)	Italija, Grčka, Poljska, Portugal
10. Poboljšanje pomorskog nadzora (UMS)	Grčka, Bugarska, Irska, Španjolska, Francuska, Hrvatska, Italija, Cipar
11. Platforma za razmjenu informacija o odgovoru na kiberprijetnje i kiberincidente (CTISP)	Grčka, Irska, Italija, Cipar, Mađarska, Portugal
12. Timovi za brz odgovor na kiberincidente i uzajamna pomoć u području kibersigurnosti (CRRT)	Litva, Belgija, Estonija, Hrvatska, Nizozemska, Poljska, Rumunjska, Slovenija
13. Sustav strateškog zapovjedništva i nadzora (C2) za misije i operacije ZSOP-a (EUMILCOM)	Španjolska, Njemačka, Francuska, Italija, Luksemburg, Portugal
14. Oklopno pješadijsko bojno vozilo / amfibijsko borbeno vozilo / lako oklopno vozilo (AIFV/AAV/LAV)	Italija, Grčka, Slovačka
15. Operativni centar EUFOR-a za odgovor na krizu (EUFOR CROC)	Njemačka, Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Cipar, Nizozemska, Austrija
16. Osposobljavanje za upravljanje helikopterom na velikoj visini i temperaturi (osposobljavanje H3)	Grčka, Italija, Rumunjska

Projekt	Članovi projekta
17. Zajednička škola za obavještajne aktivnosti EU-a (JEIS)	Grčka, Cipar
18. Integriran bespilotni zemaljski sustav (iUGS)	Estonija, Belgija, Češka, Njemačka, Španjolska, Francuska, Latvija, Nizozemska, Poljska, Finska
19. Raketni sustavi EU-a izvan vidnog polja (BLOS) za kopnena bojišta	Francuska, Belgija, Cipar, Švedska
20. Paket za raspoloživu modularnu podvodnu interventnu sposobnost (DIVEPACK)	Bugarska, Grčka, Francuska, Italija, Rumunjska
21. Europski sustavi letjelica na daljinsko upravljanje duge izdržljivosti za srednju nadmorsku visinu – MALE RPAS (Eurodrone)	Njemačka, Češka, Španjolska, Francuska, Italija
22. Europski jurišni helikopteri TIGER Mark III	Francuska, Njemačka, Španjolska
23. Obrambeni bespilotni zračni sustav (C-UAS)	Italija, Češka, Švedska
24. Europska platforma za zračne brodove u visokoj atmosferi (EHAAP) – postojana obavještajno-nadzorno-izvidnička (ISR) sposobnost	Italija, Francuska
25. Jedinstveno raspoloživo zapovjedno mjesto (CP) za taktičko zapovijedanje i nadzor (C2) nad snagama za posebne operacije (SOF) za zajednička djelovanja malog opsega (SJO) – (SOCC) za SJO	Grčka, Cipar
26. Program za sposobnost i interoperabilnost elektroničkog ratovanja za buduće zajedničke obavještajne, nadzorne i izviđačke aktivnosti (JISR)	Češka, Njemačka, Litva
27. Kemijski, biološki, radiološki i nuklearni (CBRN) nadzor kao usluga (CBRN SaaS)	Austrija, Francuska, Hrvatska, Mađarska, Slovenija
28. Element za koordinaciju geometeorološke i oceanografske (GeoMETOC) potpore (GMSCE)	Njemačka, Belgija, Grčka, Francuska, Luksemburg, Austrija, Portugal, Rumunjska
29. Radionavigacijsko rješenje EU-a (EURAS)	Francuska, Belgija, Njemačka, Španjolska, Italija, Poljska
30. Europska vojna mreža za osvještavanje o nadzoru u svemiru (EU-SSA-N)	Italija, Njemačka, Francuska, Nizozemska
31. Integrirani zajednički europski centar za osposobljavanje i simulaciju (EUROSIM)	Mađarska, Njemačka, Francuska, Poljska, Slovenija
32. Kiberakademija i inovacijski centar EU-a (EU CAIH)	Portugal, Španjolska, Rumunjska
33. Medicinski centar za obuku specijalnih snaga (SMTC)	Poljska, Mađarska
34. Vojni poligon za obranu od kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih (CBRN) rizika (CBRNDTR)	Rumunjska, Francuska, Italija

Projekt	Članovi projekta
35. Mreža ronilačkih centara Europske unije (EUNDC)	Rumunjska, Bugarska, Francuska
36. Pomorski bespilotni protupodmornički sustav (MUSAS)	Portugal, Španjolska, Francuska, Švedska
37. Europska patrolna topovnjača (EPC)	Italija, Grčka, Španjolska, Francuska, Rumunjska
38. Zračni elektronički napad (AEA)	Španjolska, Francuska, Švedska
39. Koordinacijski centar za kibernetičko i informacijsko područje (CIDCC)	Njemačka, Francuska, Mađarska, Nizozemska
40. Rano upozoravanje i presretanje sa svemirskim nadzorom bojišta (TWISTER)	Francuska, Njemačka, Španjolska, Italija, Nizozemska, Finska
41. Materijali i komponente za tehnološku konkurentnost EU-a (MAC-EU)	Francuska, Njemačka, Španjolska, Portugal, Rumunjska
42. Zajedničke sposobnosti EU-a za ratovanje (ECoWAR)	Francuska, Belgija, Španjolska, Poljska, Rumunjska, Švedska
43. Europski globalni sustav za integraciju arhitekture daljinski upravljanih zrakoplovnih sustava (RPAS) (GLORIA)	Italija, Francuska, Rumunjska
44. Centar za simulaciju i ispitivanje glavnih borbenih tenkova (MBT-SIMTEC)	Grčka, Francuska, Cipar
45. Vojno partnerstvo EU-a (EU MP)	Francuska, Estonija, Italija, Austrija
46. Ključni elementi europske pratnje (4E)	Španjolska, Italija, Portugal
47. Poluautonomno površinsko vozilo srednje veličine (M-SASV)	Estonija, Francuska, Latvija, Rumunjska
48. Strateški zračni prijevoz tereta izvanredne veličine (SATOC)	Njemačka, Češka, Francuska, Nizozemska
49. Mali RPAS sljedeće generacije (NGSR)	Španjolska, Njemačka, Mađarska, Portugal, Rumunjska, Slovenija
50. Rotokopterska platforma za bespilotne letjelice (RDSD)	Italija, Francuska
51. Malo prilagodljivo oružje (SSW)	Italija, Francuska
52. Zračna moć	Francuska, Grčka, Hrvatska
53. Budući taktički teretni zrakoplovi srednje veličine (FMTC)	Francuska, Njemačka, Španjolska, Švedska
54. Mreža kiberpoligona (CRF)	Estonija, Bugarska, Francuska, Italija, Latvija, Luksemburg, Finska
55. Automatizirano modeliranje, identifikacija i procjena štete na urbanom terenu (AMIDA-UT)	Portugal, Španjolska, Francuska, Austrija
56. Zajednički centar za državne snimke (CoHGI)	Njemačka, Španjolska, Francuska, Litva, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Rumunjska
57. Obrana svemirskih sredstava (DoSA)	Francuska, Njemačka, Španjolska, Italija, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska

Projekt	Članovi projekta
58. Europski obrambeni zračni most – Akademija za osposobljavanje (EDA-TA)	Francuska, Španjolska, Italija, Mađarska, Portugal
59. Integrirani bespilotni zemaljski sustavi 2 (iUGS 2)	Estonija, Njemačka, Francuska, Italija, Latvija, Mađarska, Nizozemska, Finska, Švedska
60. Protutopnički senzori (CoBaS)	Francuska, Nizozemska
61. Protutorpedni torpedo (ATT)	Njemačka, Nizozemska
62. Zaštita kritične infrastrukture za morsko dno (CSIP)	Italija, Njemačka, Španjolska, Francuska, Portugal, Švedska
63. Budući projektil zrak-zrak kratkog dometa (FSRM)	Njemačka, Španjolska, Italija, Mađarska, Švedska
64. Srednji helikopter nove generacije (NGMH)	Francuska, Španjolska, Italija, Finska
65. Integrirani višeslojni zračni i raketni obrambeni sustav (IMLAMD)	Italija, Francuska, Mađarska, Švedska
66. Arktički sustav za zapovijedanje i nadzor – efektori i senzori (ACCESS)	Finska, Estonija, Francuska, Švedska
67. Čvrsta komunikacijska infrastruktura i mreže (ROCO-MIN)	Švedska, Estonija, Francuska
68. ROLE 2F	Španjolska, Bugarska, Francuska, Portugal, Finska, Švedska”

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)

ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije
Europske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR